

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Prodaja deleža v družbi
Splošna plovba, d.o.o., Portorož

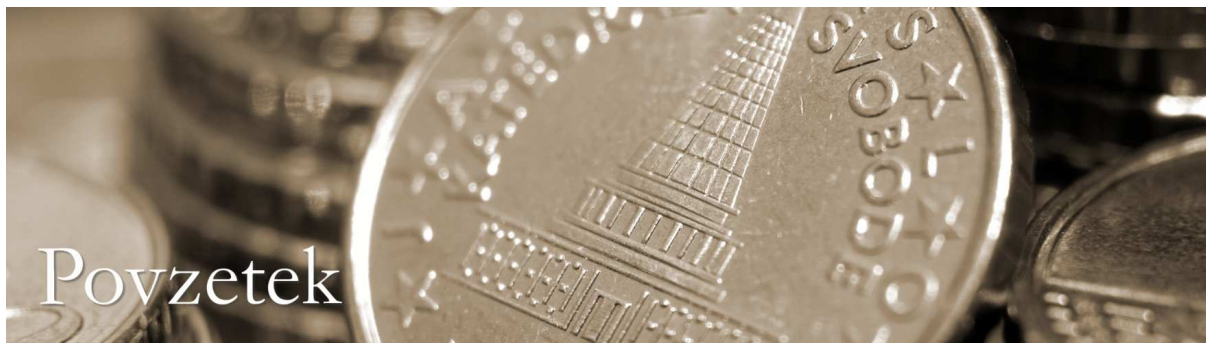
Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Prodaja deleža v družbi

Splošna plovba, d.o.o., Portorož

Računsko sodišče je revidiralo *smotrnost poslovanja pri neodplačnem prenosu, nakupu in prodaji kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož (v nadaljevanju: družba Splošna plovba) v obdobju od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2008.*

Cilj revizije je bil podati mnenje o smotrnosti poslovanja Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) in Ministrstva za finance pri neodplačnem prenosu kapitalске naložbe v deleže družbe Splošna plovba na Slovensko odškodninsko družbo, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: SOD) in mnenje o smotrnosti poslovanja SOD in Kapitalске družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: KAD) pri nakupu in prodaji kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba.

Računsko sodišče je ugotovilo, da *Vlada RS pri odločanju o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe v 43,20-odstotni delež družbe Splošna plovba na SOD v letu 2006 ni ravnala učinkovito.* Vlada RS je sprejela sklep o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD, da bi zagotovila sredstva za poravnavanje zakonskih obveznosti kljub temu, da je Državni zbor Republike Slovenije že odločil, da je v letu 2006 namenjena za prodajo. Vlada RS je svojo odločitev sprejela brez soglasja Državnega zbora Republike Slovenije na podlagi nepopolnega predloga Ministrstva za finance. Pri sklepanju o prenosu Vlada RS ni zavezala SOD, naj pri prodaji kapitalске naložbe zagotovi, da se poročstvo Republike Slovenije prenese na kupca. Ker je Vlada RS sprejela sklep o prenosu kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba na SOD dva dni pred iztekom roka za uveljavitev predkupne pravice, je bila SOD pri odločanju v časovni stiski. *Ministrstvo za finance ni bilo učinkovito pri izvajanju Odloka o programu prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja za leto 2006,* ker ni preučilo vseh izkazanih interesov za nakup in ni poizvedovalo po drugih potencialnih interesentih za nakup deleža družbe Splošna plovba. *Pri pripravi predloga za Vlado RS Ministrstvo za finance ni ravnalo na učinkovit način,* ker ni preučilo vrednosti prenesene kapitalске naložbe in ni ugotavljalo dejanske višine potrebnih sredstev za prenos na SOD. Po sklenitvi pogodbe o prenosu kapitalске naložbe Ministrstvo za finance ni pozivalo SOD k poročanju o stanju in unovčevanju prenesene kapitalске naložbe in ni bilo seznanjeno z namenom porabe sredstev po prodaji te kapitalске naložbe.

Pri uveljavitvi predkupne pravice za 5,25-odstotni delež družbe Splošna plovba v letu 2006 sta SOD in KAD sodelovali in si pri tem zagotovili večinski delež družbe Splošna plovba pred odločanjem o prodaji deleža te družbe. Pri odločanju nista ravnali z zadostno skrbnostjo. *SOD pri odločanju o uveljavitvi predkupne pravice ni ravnala učinkovito,* ker je imela za odločanje na razpolago le en dan, zato ni pridobila ustreznih podlag in podatkov o poslovanju družbe Splošna plovba. *KAD pri odločanju o uveljavitvi predkupne pravice ni ravnala učinkovito,* ker ni uporabila ustrezne podlage in ni upoštevala ciljev, določenih v poslovno-finančnem načrtu za leto 2006.

Računsko sodišče je ugotovilo, da *SOD in KAD pri prodaji 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba,* ki sta jo vodili skupaj, *nista ravnali učinkovito.* Pred začetkom postopka prodaje nista pridobili zadostnih in

ustreznih podlag za odločanje, saj nista pridobili ustreznih ocen vrednosti deležev, in kljub tveganjem glede knjigovodskega evidentiranja ladij v lasti skupine Splošna plovba, na katera sta bili opozorjeni, nista izvedli skrbnega pregleda ali na drug način pridobili informacije o dejanskem premoženjskem stanju in poslovanju te družbe. Razmer na svetovnem ladijskem trgu nista spremljali, zato nista ugotovili, da za nakup tovrstnih podjetij obstaja veliko povpraševanje, za določitev prodajnih pogojev in višine prodajanega deleža pa nista izdelali analiz.

Postopka prodaje KAD in SOD nista vodili pregledno, saj javnega vabila nista objavili v tujih oziroma specializiranih časopisih, izvedli sta več faz postopka (javno vabilo k oddaji ponudb, poziv k izboljšanju ponudb, nejavna dražba) in med postopkom spreminjali pogoje, predmet in metodo prodaje, česar nista javno objavili. Med postopkom prodaje sta kot pogoj določili sklenitev pogodbe o prodajni opciji za preostali 25,05-odstotni delež, pri oblikovanju dogovora s kupcem pa so bile zaveze glede vlaganj v ladijsko floto družbe, sedežem družbe in kadrovske politiko družbe Splošna plovba oblikovane tako, da niso zagotavljale izpolnitve teh zavez kupca. KAD in SOD v postopku prodaje nista zagotovili enakopravnega obravnavanja ponudnikov, ker nista zagotovili enakopravne obveščenosti potencialnih ponudnikov o predmetu prodaje. V postopku prodaje sta znotraj omejenega števila ponudnikov iztržili za 49 odstotkov višjo ceno od prvotnih njihovih ponudb, kljub temu je računsko sodišče ocenilo, da nista zagotovili pogojev za doseganje najvišje prodajne cene, saj sta z odločitvijo za prodajo le 29,65-odstotnega deleža v družbi Splošna plovba (ob upoštevanju, da so morali ponudniki prevzeti poroštvo Republike Slovenije) omejili konkurenco med ponudniki predvsem na dva potencialna ponudnika, ki sta že prej izražala interes za nakup in bi lahko postala večinska lastnika. Poleg tega nista aktivno iskali potencialnih kupcev in jih obveščali o pričetku prodaje, z oblikovanjem pogojev za udeležbo na dražbi pa sta vplivali na to, da so ponudniki vnaprej omejili ceno, do katere so nameravali licitirati.

S takim načinom vodenja prodaje KAD in SOD nista upoštevali predlaganih načinov prodaje za netržne naložbe in nista uresničevali cilja o maksimiranju prodajne vrednosti, določenega v Sklepu Vlade RS o umiku iz gospodarstva. Kapitalsko naložbo v delež družbe Splošna plovba sta uvrstili med netržne naložbe, hkrati pa sta obdržali skupaj 25,05-odstotni delež te družbe; s tem nista uresničevali ciljev iz sklepa Vlade RS o umiku iz gospodarstva, SOD pa ni uresničevala ciljev, določenih s sklepom Vlade RS o neodplačnem prenosu deleža. V postopku prodaje SOD ni sprejela posameznega programa prodaje in ni zagotovila preglednosti in enakopravne obravnave ponudnikov, zato ni ravnala v skladu z določili Zakona o javnih financah in Uredbe o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin.

Kljub izkazanemu interesu za nakup preostalega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba v letu 2008 SOD in KAD nista preučili ponujene cene za preostali poslovni delež v družbi Splošna plovba ali izvedli ponovne cenitve, s čimer nista uresničevali ciljev, določenih za prodajo netržnih naložb, iz sklepa Vlade RS o umiku SOD in KAD iz gospodarstva. Ker je SOD do konca leta 2008 ohranila 19,8-odstotni delež v družbi Splošna plovba, tudi ni uresničevala ciljev, določenih s sklepom Vlade RS o neodplačnem prenosu deleža, in ni zagotovila izvajanja ciljev iz poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2008.

Organi KAD in SOD pri neodplačni pridobitvi, nakupu in prodaji niso ravnali učinkovito in v skladu z internimi akti KAD in SOD, ker NS KAD ni podal soglasja k sklenitvi nakupne, prodajne in opcijske pogodbe, uprava KAD ni sprejela odločitve o prodaji, NO SOD ni izvajal nadzorne funkcije, UO SOD je soglasje k prodaji in minimalni ceni podal pred zaključkom prodajnega postopka na nepopolnih podlagah, vodstvo SOD pa se v času sprejemanja odločitev sploh ni sestajalo. Strokovna delovna telesa KAD in

SOD pri prodaji niso ustrezno nadzirala poslovnih dogodkov, niso ustrezno izvajala svoje posvetovalne funkcije in niso podajala predlogov direktorju SOD ter upravi KAD.

KAZALO

1. UVOD	9
1.1 PREDSTAVITEV REVIZIJE	9
1.2 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	10
1.2.1 Vlada Republike Slovenije	10
1.2.2 Ministrstvo za finance	10
1.2.3 Slovenska odškodninska družba	11
1.2.4 Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja	12
1.2.4.1 Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije	13
1.3 PREDSTAVITEV DRUŽBE SPLOŠNA PLOVBA	13
2. UGOTOVITVE	14
2.1 NEODPLAČNI PRENOS KAPITALSKE NALOŽBE NA SOD	14
2.1.1 Aktivnosti Vlade RS in Ministrstva za finance pred prenosom	14
2.1.2 Predlog in odločanje o prenosu	17
2.1.2.1 Predlog Ministrstva za finance	17
2.1.2.2 Odločitev Vlade RS	21
2.1.3 Spremljanje izvajanja pogodbe na Ministrstvu za finance	24
2.2 UVELJAVITEV PREDKUPNE PRAVICE SOD IN KAD	26
2.2.1 Pridobitev kapitalske naložbe na SOD	26
2.2.2 Načrtovanje nakupov kapitalskih naložb na SOD in KAD	27
2.2.3 Izjava o uveljavitvi predkupne pravice	28
2.2.3.1 Odločanje organov SOD	32
2.2.3.2 Odločanje organov KAD	33
2.2.4 Sklenitev pogodbe in evidentiranje nakupa na KAD	35
2.3 PRODAJA DELEŽA SOD IN KAD V DRUŽBI SPLOŠNA PLOVBA	36
2.3.1 Načrtovanje prodaje	37
2.3.2 Izvedba postopka prodaje	40

2.3.2.1	Pripravljalna dejanja.....	40
2.3.2.2	Javna objava vabila k dajanju ponudb.....	49
2.3.2.3	Predložitev ponudb in izvedba dražbe.....	59
2.3.2.4	Sklenjene pogodbe.....	68
2.3.2.5	Odločanje organov SOD in KAD o prodaji.....	72
2.3.3	Aktivnosti SOD in KAD po prodaji.....	80
2.3.3.1	Izvršitev in evidentiranje pogodb.....	80
2.3.3.2	Poraba kupnine.....	82
2.3.3.3	Spremljanje izvajanja dogovora in bonitete izdajatelja garancije.....	82
2.3.3.4	Evidenca o hrambi pogodbe na KAD.....	85
3.	MNENJE	86
3.1	OCENA SMOTRNOSTI RAVNANJA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.....	86
3.2	OCENA SMOTRNOSTI RAVNANJA MINISTRSTVA ZA FINANCE.....	86
3.3	OCENA SMOTRNOSTI RAVNANJA SOD PRI NAKUPU IN PRI PRODAJI DELEŽA.....	87
3.4	OCENA SMOTRNOSTI RAVNANJA KAD PRI NAKUPU IN PRI PRODAJI DELEŽA.....	88
4.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	90
5.	PRIPOROČILA	92
5.1	PRIPOROČILA ZA SOD.....	92
5.2	PRIPOROČILA ZA KAD.....	92
6.	PRILOGE	94

1. UVOD

1.1 Predstavitev revizije

V program dela Računskega sodišča Republike Slovenije za leto 2008 je bila vključena revizija smotrnosti poslovanja pri neodplačnem prenosu, nakupu in prodaji kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož v obdobju od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2008. Sklep o uvedbi revizije št. 1206-6/2008-4 je bil izdan 10. 9. 2008 in dopolnjen 19. 11. 2008, 25. 11. 2008 in 23. 2. 2009. Revidiranci so bili Vlada RS, Ministrstvo za finance, SOD in KAD.

Predmet revizije je poslovanje Vlade RS in Ministrstva za finance pri neodplačnem prenosu kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba na SOD in poslovanje SOD in KAD pri upravljanju oziroma pri nakupu deleža družbe Splošne plovbe od Banke Koper ter pri prodaji deleža družbe Splošne plovbe družbi Döhle ICL.

Cilj revizije je bil podati mnenje o smotrnosti neodplačnega prenosa, upravljanja (oziroma nakupa in prodaje) kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba. Pri oblikovanju mnenja smo iskali odgovore na vprašanja:

- ali je bilo poslovanje Vlade RS in Ministrstva za finance pri neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD smotno in
- ali je bilo poslovanje SOD in KAD pri nakupu in prodaji kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba smotno.

Pri ocenjevanju smotrnosti poslovanja smo iskali odgovore na naslednja podvprašanja:

- ali je bilo ravnanje Ministrstva za finance pri pripravi predloga Vladi RS za neodplačni prenos kapitalске naložbe na SOD in spremljanju izvajanja pogodbe o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD učinkovito;
- ali je bilo ravnanje Vlade RS pri odločanju o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD učinkovito;
- ali sta SOD in KAD učinkovito načrtovali pridobivanje in prodajo kapitalске naložbe;
- ali je bilo ravnanje SOD in KAD pri pridobivanju in prodaji kapitalске naložbe učinkovito;
- ali sta SOD in KAD učinkovito izvajali aktivnosti po prodaji kapitalске naložbe.

1.2 Predstavitev revidirancev

1.2.1 Vlada Republike Slovenije

S finančnim premoženjem države, v skladu s 67.a členom Zakona o javnih financah¹ (v nadaljevanju: ZJF), upravlja in razpolaga Vlada RS, upravljajo pa neposredni proračunski uporabniki.

Na podlagi določil četrtega odstavka 80.č člena ZJF na predlog Ministrstva za finance, ki zbere predloge vseh ministrstev, določi Vlada RS predlog letnega programa prodaje finančnega premoženja države, katerega v skladu s prvim odstavkom 80.č člena ZJF sprejme Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni zbor RS). Na predlog Ministrstva za finance je bila kapitalska naložba države v delež družbe Splošna plovba namenjena prodaji v Odloku o programu prodaje državnega finančnega premoženja in stvarnega premoženja za leto 2006 in 2007² (v nadaljevanju: Odlok o prodaji).

V obdobju, na katero se nanaša revizija, sta bila predsednika Vlade RS Janez Janša (do 21. 11. 2008) in Borut Pahor (od 21. 11. 2008).

1.2.2 Ministrstvo za finance

Vlada RS je s sklepom določila ministrstva in vladne službe, ki so pristojni za upravljanje posameznih kapitalskih naložb Republike Slovenije v gospodarskih družbah. Za upravljanje naložbe v družbo Splošna plovba je bilo po sklepu Vlade RS pristojno Ministrstvo za finance. Na podlagi določil 6. in 7. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije³ (v nadaljevanju: ZVRS) in prve točke drugega odstavka 80.b člena ZJF lahko Ministrstvo za finance predlaga Vladi RS neodplačni prenos finančnega premoženja na drugo osebo, če je to dovoljeno po posebnem zakonu⁴.

Upravljanje s finančnimi naložbami države je organizirano znotraj Sektorja za upravljanje javnega premoženja in nadzor nad zadolževanjem javnega sektorja (v nadaljevanju: sektor), ki deluje v okviru Direktorata za javno premoženje. Sektor daje mnenja na finančne načrte, programe dela, letna poročila in pomembnejše odločitve v poslovanju javnih podjetij, zavodov, agencij, skladov in drugih pravnih oseb, h katerim mora Vlada RS dati soglasje ali jih sprejeti.

Za poslovanje Ministrstva za finance sta bila v obdobju, na katero se nanaša revizija, odgovorni osebi minister dr. Andrej Bajuk (do 21. 11. 2008) in minister dr. Franc Križanič (od 21. 11. 2008).

¹ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 109/08.

² Uradni list RS, št. 116/05.

³ Uradni list RS, št. 4/93, 23/96, 47/97, 23/99, 119/00, 123/04, 109/08.

⁴ Na podlagi določil druge točke četrtega odstavka 3. člena Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/01, 67/02 in 54/04, v nadaljevanju: ZSPOZ) je Ministrstvo za finance v letu 2006 predlagalo Vladi RS prenos deleža družbe Splošna plovba na SOD.

1.2.3 Slovenska odškodninska družba

Slovenski odškodninski sklad je bil ustanovljen z Zakonom o Slovenskem odškodninskem skladu⁵ (v nadaljevanju: ZSOS) kot finančna organizacija za poravnavo obveznosti upravičencem po zakonu o denacionalizaciji ter drugih predpisih, ki urejajo denacionalizacijo premoženja⁶. Ustanovljen je bil kot delniška družba z ustanovitvenim kapitalom 40.000 tisoč tolarjev (166.917 evrov), ki ga je Republika Slovenija 18. 3. 1993 vplačala na depozitni račun SOD⁷. Njegove naloge so bile kasneje razširjene na izvajanje nalog, povezanih s plačilom odškodnine žrtvam vojnega, povojnega nasilja in zaplembe premoženja.

Z uveljavitvijo Zakona o javnih skladih (v nadaljevanju: ZJS)⁸ je bil Slovenski odškodninski sklad preimenovan v SOD. SOD je opredeljena kot nosilka javnega pooblastila na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (v nadaljevanju: ZLPZ⁹ in ZLPZ-1¹⁰) ter Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja¹¹ (v nadaljevanju: ZSPOZ).

Organi SOD v obdobju, na katero se nanaša revizija, so bili direktor, upravni odbor¹² (v nadaljevanju: UO SOD), nadzorni odbor (v nadaljevanju: NO SOD) in skupščina.

Odgovorna oseba SOD je direktor. V obdobju od 15. 11. 2004 do 10. 1. 2005 je bil direktor Goran Bizjak, od 11. 1. 2005 do 30. 4. 2005 Kaja Špiler, od 1. 5. 2005 do 31. 3. 2009, to je v obdobju na katero se nanaša revizija, je bil predsednik uprave mag. Marko Pogačnik in od 1. 4. 2009 mag. Tomaž Kuntarič.

UO SOD ima sedem članov. Dne 20. 12. 2004¹³ je bil za predsednika imenovan Milan Podpečan, od 10. 12. 2008 je predsednik UO SOD dr. Uroš Rotnik¹⁴.

NO SOD ima pet članov¹⁵. Od 27. 5. 2005 je bil predsednik Viktor Robnik. Vlogo skupščine opravlja Vlada RS¹⁶.

⁵ Uradni list RS, št. 7/93 in 48/94.

⁶ 1. in 2. člen ZSOS.

⁷ Skupščina SOD je 22. 11. 2006 sprejela spremembo statuta SOD, s katero je bil osnovni kapital SOD razdeljen na 100 kosovnih delnic, 7. 2. 2007 pa je sprejela spremembo statuta SOD, s katerim je določila, da znaša ustanovitveni kapital SOD 166.917,04 evra.

⁸ Uradni list RS, št. 22/00, tretji odstavek 60. člena ZJS.

⁹ Uradni list RS, št. 12/00.

¹⁰ Uradni list RS, št. 44/02, za odločanje v upravnih postopkih določitve upravičencev do delnic, izdanih za nenominirani kapital Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana.

¹¹ Uradni list RS, št. 18/01, 111/01 in ZLPZ-1: Uradni list RS, št. 67/02, 16/03.

¹² UO SOD ima predsednika in šest članov, ki jih imenuje in razrešuje skupščina SOD.

¹³ Sklep skupščine SOD z dne 20. 12. 2004.

¹⁴ Sklep skupščine SOD z dne 10. 12. 2008.

¹⁵ Člane imenuje Državni zbor RS.

¹⁶ Skupščina SOD med drugim sprejema statut, finančni načrt in zaključni račun SOD ter imenuje UO SOD in podaja soglasje k imenovanju direktorja SOD.

Naložbeni odbor¹⁷ (v nadaljevanju: NalO SOD) kot strokovno telo skrbi za uravnavanje likvidnosti in za nadzor nad postopki prodaje kapitalskih naložb na SOD¹⁸.

1.2.4 Kapitalna družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Kapitalni sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bil ustanovljen na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju¹⁹ (v nadaljevanju: ZPIZ-1) kot delniška družba, da se zagotavljajo dodatna sredstva za financiranje pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Z uveljavitvijo ZJS je bil Kapitalni sklad preimenovan v KAD. Edini ustanovitelj in delničar KAD je Republika Slovenija.

KAD opravlja tudi druge dejavnosti, povezane z upravljanjem premoženja, in storitve, povezane s podporo upravljanju premoženja. Na podlagi določil prvega odstavka 9. člena ZPIZ-1 se obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje financira tudi iz sredstev KAD, ki jih po določilih 245. člena tega zakona predstavljajo prihodki, ki izvirajo iz naložb in poslovanja KAD. Na tej podlagi ZPIZ in KAD skleneta pogodbo, v kateri se dogovorita za rok in način vplačila teh sredstev na račun ZPIZ. Višino teh sredstev določi Vlada RS.

Organi KAD v obdobju, na katero se nanaša revizija, so bili:

- uprava, ki ima tri člane; v obdobju od 1. 1. 2005 do 22. 3. 2005 je bil predsednik uprave Borut Jamnik in od 23. 3. 2005 do 30. 6. 2008 Tomaž Toplak; med izvajanjem revizije je bil začasni predsednik uprave²⁰ dr. Uroš Rožič od 9. 7. 2008 do 18. 12. 2008; 19. 12. 2008 je bil imenovan začasni predsednik uprave Borut Jamnik²¹;
- nadzorni svet (v nadaljevanju: NS KAD) ima devet članov, ki jih imenuje Vlada RS. V obdobju od 1. 1. 2005 do 6. 1. 2005 je bil predsednik Mirko Kaluža, od 7. 1. 2005 do 31. 5. 2007 je bila predsednica Andrijana Starina Kosem, od 1. 6. 2007 do 10. 12. 2008 Boris Zupančič in od 11. 12. 2008 dr. Boštjan Aver;
- skupščina, ki ima 15 članov in jo imenuje Vlada RS; od 1. 1. 2005 do 8. 7. 2008 je bil predsednik skupščine dr. Gregor Gomišek, od 8. 7. 2008 do 18. 12. 2008 je bil predsednik skupščine Jože Sečnik in od 18. 12. 2008 Aleksander Svetelšek.

¹⁷ Na podlagi Pravilnika o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD (na podlagi določil statuta SOD sprejel UO SOD 10. 7. 2003 in spremembe 4. 7. 2005).

¹⁸ Delovanje NalO SOD opredeljujejo Pravilnik o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD z dne 10. 7. 2003 in sprememba 4. 7. 2005, naloge NalO SOD, povezane z naložbami denarnih sredstev, opredeljuje Pravilnik o naložbah denarnih sredstev z dne 4. 4. 2003 in spremembama z dne 10. 12. 2003 ter 8. 11. 2006. Način in organizacijo dela NalO SOD določa tudi Poslovnik o delu NalO SOD z dne 4. 4. 2003.

¹⁹ Uradni list RS, št. 106/99, 72/00, 124/00, 109/01, 108/02, 135/03, 72/05, 69/06.

²⁰ V skladu s prvim odstavkom 33. člena statuta KAD (z dne 19. 10. 2004) lahko skupščina imenuje začasnega predsednika uprave brez razpisa do izvedbe postopka in nastopa funkcije novega člana uprave, če članu uprave KAD pred pretekom mandata preneha funkcija in ko član uprave preneha z delom, ter če članu uprave poteče mandat pred izbiro novega člana uprave oziroma le-ta ne nastopi funkcije. Začasni član uprave je lahko imenovan največ za dobo enega leta.

²¹ Dne 7. 3. 2009 je bil imenovan za petletni mandat.

1.2.4.1 Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije

Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije (v nadaljevanju: PPS) se je oblikoval na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb²² (v nadaljevanju: ZPSPID). PPS je posebna oblika pokojninskega sklada, ki ga v svojem imenu in za račun zavarovancev upravlja KAD, ločeno od drugega premoženja.

Osnovni cilj upravljanja je zagotoviti kritje za izpolnitev obveznosti iz zavarovalnih polic dodatnega pokojninskega zavarovanja. Premoženje, namenjeno za izpolnitev obveznosti PPS do zavarovancev v skladu z določili ZPSPID, je v letu 2000 zagotovila Republika Slovenija kot dodatno premoženje v zameno za lastniške certifikate iz zamenjave delnic pooblaščenih investicijskih družb za pokojninske bone ter dopolnilno premoženje v zameno za uslužbenske certifikate. Na PPS je bil prenesen tudi 1,0041-odstotni delež družbe Splošna plovba.

1.3 Predstavitev družbe Splošna plovba

Družba Splošna plovba je bila ustanovljena leta 1954 in od takrat deluje na mednarodnem trgu. Glavna dejavnost družbe je opravljanje mednarodnih pomorskih prevozov v prosti plovi in linijski dejavnosti. Podjetje opravlja vse posle, povezane z gradnjo, nakupi in zaposlitvijo ladij na pomorskem trgu, in nudi komercialne, tehnične in druge storitve svojim hčerinskim družbam in drugim ladjarjem.

Osnovni kapital družbe Splošne plovbe znaša 329.515 tisoč tolarjev (1.375.042 evrov)²³, njena lastniška struktura na različne datume pa je prikazana v prilogi 2 tega poročila. Družba ima skupščino, ki jo tvorijo vsi družbeniki, vpisani v sodni register, nadzorni svet in dvočlansko upravo, ki jo sestavljata predsednik uprave, in član uprave.

Družba Splošna plovba ima sedež v Portorožu in je 100-odstotni lastnik družbe Genshipping Corporation, Monrovia, Liberija, posredno prek te družbe je:

- 90-odstotni lastnik Genshipping Pacific Line Pte Ltd, Singapur,
- 100-odstotni lastnik Lucija Shipping Company Limited, Marshall Islands in
- 50-odstotni lastnik MV Glen Mooar Shipping Limited, Isle of Man.

Lastniške povezave v skupini Splošna plovba in podatki o vrednosti sredstev, kapitala in dolga na zadnji dan leta 2005 in leta 2008 ter podatke o vrednosti prihodkov in čistega poslovnega izida v letu 2005 ter v letu 2008 za družbo Splošna plovba so prikazane v prilogi 1 tega poročila, spremembe v lastniški strukturi v obdobju od leta 2005 do konca leta 2008 so predstavljene v prilogah 2 in 3.

²² Uradni list RS, št. 50/99, 58/02, 61/04.

²³ Okrožno sodišče v Kopru, zgodovinski izpisek iz sodnega registra do 31. 1. 2008 (datum vpisa zadnje spremembe vrednosti osnovnega kapitala; 5. 5. 1999, Srg 199900184).

2. UGOTOVITVE

2.1 Neodplačni prenos kapitalske naložbe na SOD

2.1.1 Aktivnosti Vlade RS in Ministrstva za finance pred prenosom

Posamezne aktivnosti Vlade RS in Ministrstva za finance pred letom 2005, povezane s programom prestrukturiranja družbe Splošna plovba in z dodelitvijo poročstva Republike Slovenije družbi Splošna plovba, so predstavljene v prilogi 4.

2.1.1.a Vlada RS je 30. 9. 2005²⁴ Državnemu zboru RS predlagala prodajo 43,20-odstotnega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba. Iz predloga Odloka o prodaji o programu prodaje državnega stvarnega in finančnega premoženja za leti 2006 in 2007 (v nadaljevanju: predlog Odloka o prodaji) je razvidno, da program prodaje pripravi Ministrstvo za finance. Knjigovodska vrednost kapitalske naložbe na dan 31. 12. 2004²⁵ je znašala 1.719.880 tisoč tolarjev (7.176.932 evrov) in je predstavljala 43,20-odstotni delež kapitala družbe Splošna plovba. Prodaja odvisnih družb Splošne plovsbe in razlogi za predlagano prodajo deleža v družbi Splošna plovba iz predloga Odloka o prodaji niso razvidni.

Pojasnilo Ministrstva za finance

Naložba Republike Slovenije v delež družbe Splošna plovba je bila uvrščena v Odlok o prodaji, ker so bile vanj vključene vse naložbe države, ki niso strateške, in jih lahko država proda.

Konec leta 2005 sta interes za nakup deleža v družbi Splošna plovba Ministrstvu za finance izrazila potencialni ponudnik 1 in nemški ladjar Peter Döhle Schiffahrts-KG (v nadaljevanju: Peter Döhle), kar je podrobno predstavljeno v nadaljevanju. Banka Koper je konec leta 2005 in v začetku leta 2006 večkrat obvestila Ministrstvo za finance o izraženih interesih potencialnih kupcev za nakup tega deleža, in sicer:

- v novembru leta 2005 s tem, da se stopnjujejo poizvedovanja različnih domačih in tujih gospodarskih družb glede pripravljenosti banke za prodajo njenega lastniškega deleža v družbi Splošna plovba in da so podobna poizvedovanja naslovljena tudi na druge družbenike, ter pozvala Ministrstvo za finance, naj ugotovi morebiten obojestranski interes za oblikovanje usklajenega skupnega stališča do prodaje;
- v februarju leta 2006 o izraženem interesu nemškega ladjarja (Petra Döhle-ja) za nakup lastniškega deleža in ocenila, da bi bil koristen razgovor s predstavniki Ministrstva za finance; Ministrstvo za finance je Banki Koper odgovorilo, da Republika Slovenija še ni sprejela odločitve o prodaji poslovnega deleža in bi bil zato sestanek prezgoden;

²⁴ Predlog Odloka o programu prodaje državnega stvarnega in finančnega premoženja za leti 2006 in 2007 je bil objavljen v Poročevalcu Državnega zbora RS št. 80/05.

²⁵ Knjigovodska vrednost je razvidna iz Odloka o prodaji.

- v marcu leta 2006 o nadaljevanju razgovorov z družbo Döhle ICL Beteiligungsgesellschaft mbH (v nadaljevanju: družba Döhle ICL)²⁶;
- v maju leta 2006 (dne 8. 5. 2006) je Banka Koper obvestila Ministrstvo za finance in Vlado RS o nameravani prodaji poslovnega deleža in pozvala predkupne upravičence k uveljavitvi predkupne pravice; iz obvestila je razvidno, da je na podlagi dogovorov oziroma ravnanj Ministrstva za finance²⁷ Banka Koper pristopila k pogajanjem z nemškim ladjarjem Petrom Döhle; Banka Koper je hkrati sporočila, da je nemški ladjar 3. 5. 2006 poslal sprejemljivo ponudbo o nakupu lastniškega deleža v družbi Splošna plovba; Vlada RS je dopis posredovala v mnenje tudi Ministrstvu za gospodarstvo in Ministrstvu za promet; Ministrstvo za finance je 5. 6. 2006 Banki Koper odgovorilo, da "sprejema pobudo za sodelovanje pri prodaji deleža v družbi Splošna plovba" in jo zaprosilo za "pisno ponudbo nemškega ladjarja Petra Döhle-ja, iz katere bo razviden rok plačila njegove zavezujoče ponudbe."

Pojasnilo Ministrstva za finance

Medresorskega usklajevanja z drugimi ministri ni bilo. S finančnimi institucijami so bili neformalni kontakti, o kontaktih med Banko Koper in Ministrstvom za finance o potencialnih kupcih, razen Petra Döhleja, ni uradno nobenih dokumentov in informacije o tem niso znane.

Pojasnilo Banke Koper

Banka Koper je namen prodaje deleža v Splošni plovbi opredelila v svojih planskih aktih za obravnavano obdobje. Seznanjena je bila s ponudbo grškega ladjarja v letu 2005, vendar se nanjo ni odzvala, saj je želela poleg doseganja zadovoljive cene tudi nadomestiti poroštvo Republike Slovenije za svoje terjatve do Splošne plovbe, česar ponudba grškega ladjarja ni predvidevala. Banka Koper je bila pri vseh aktivnostih, ki jih je imela s potencialnimi kupci, vedno obenem tudi v kontaktu z Ministrstvom za finance. Banka Koper se je pogajala z več potencialnimi kupci za delež družbe Splošna plovba, družba Peter Döhle je bila izbrana, ker je ponudila najboljše pogoje glede cene in plačila in je bila pripravljena zamenjati poroštvo Republike Slovenije s poroštvom prvovrstne poslovne banke.

Grško ladjarsko podjetje je 26. 10. 2005 prek posrednika, potencialnega ponudnika 1, poslalo vsem lastnikom družbe Splošna plovba informativno ponudbo za nakup njihovega lastniškega deleža Splošne plovbe. Interes grške ladjarske družbe je bil, na podlagi ponudb, ki naj bi bile predložene do 15. 11. 2005, pridobiti lastniški delež družbe Splošna plovba. Po izteku roka za predložitev ponudb je nameravala grška družba po svojem posredniku ponudnike povabiti na sestanek in pogovor. Potencialni ponudnik 1 je po poteku tega roka ponovno zaprosil Ministrstvo za finance²⁸ za odgovor na informativno povpraševanje oziroma za sestanek, na katerem naj bi opredelili pričakovanja ter potencialne obveze, če bi prišlo do nakupa lastniškega deleža družbe Splošna plovba.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 1

Ministrstvo za finance se na poslani dopise in informativno ponudbo ni odzvalo oziroma ni izkazalo interesa za pogovore ali prodajo, zato niso bile izvedene nobene aktivnosti. Informativni razgovori za nakup poslovnega deleža so potekali ustno z drugimi naslovniki informativne ponudbe, ki prav tako niso izrazili interesa za prodajo, zato so bili razgovori ustanjeni.

²⁶ Družba Döhle ICL je v 100-odstotni lasti družbe Peter Döhle.

²⁷ V reviziji ni bilo mogoče pridobiti dokazil o vsebini teh dogovorov.

²⁸ Z dopisi z dne 16. 11. 2005 in 28. 11. 2005. Poleg tega je v dopisu z dne 16. 11. 2005 potencialni ponudnik 1, navajal, da je interes grške ladjarske družbe, glede na objavljen načrt prodaje državnega premoženja, v skladu z interesi države; v dopisu z dne 28. 11. 2005 pa je Ministrstvo za finance obvestila, da je grški ladjar prenesel proces morebitnega nakupa deleža na drugo grško ladjarsko družbo (priložena je bila predstavitev te grške ladjarske družbe), ter ga zaprosila, da ji do 2. 12. 2005 sporoči termin sestanka.

Banka Koper, ki je tudi prejela informativno ponudbo potencialnega ponudnika 1, je 17. 11. 2005 poslala Ministrstvu za finance predlog za sestanek, na katerem naj bi uskladili interese države glede njene udeležbe v lastniški strukturi družbe Splošna plovba ter interes za oblikovanje usklajenega skupnega stališča do prodaje lastniških deležev v družbi. Ministrstvo za finance na informativno ponudbo potencialnega ponudnika 1 in na predlog Banke Koper za sestanek (oziroma za uskladitev stališč glede prodaje deležev družbe Splošna plovba) ni odgovorilo in nima dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno odločanje o prejeti ponudbi potencialnega ponudnika 1.

Ministrstvo za finance ni zagotavljalo izvajanja ciljev, določenih s svojim finančnim načrtom za leto 2006²⁹, ki so bili:

- "vodenje ustrezne politike dividend in planiranih prodaj v gospodarskih družbah in
- privatizacija ustreznega deleža lastniških kapitalskih naložb države v gospodarskih družbah in bankah v skladu s programom prodaje finančnih naložb, ki bo zagotovila namenske prejemke za zniževanje državnega dolga in za ostale, z zakonom določene namene".

Ministrstvo za finance ni preučilo vseh izkazanih interesov za nakup³⁰ in ni poizvedovalo po drugih potencialnih interesentih za nakup deleža družbe Splošna plovba. Ker Ministrstvo za finance v zvezi z navedeno ponudbo ni izvedlo nobenih prodajnih aktivnosti, kljub temu da je bila kapitalaska naložba namenjena prodaji, in ker ni uresničevalo v svojem finančnem načrtu sprejetih ciljev, ocenjujemo, da prodaje ni vodilo učinkovito, saj je namesto izvajanja prodajnih aktivnosti posredovalo na Vlado RS predlog za neodplačni prenos deleža v družbi Splošna plovba na SOD³¹.

2.1.1.b Na Ministrstvu za finance sta bila prejeta ponudba potencialnega ponudnika 1 in dopis družbe Peter Döhle (z dne 5. 12. 2006) evidentirana kot dokumentarno gradivo na podlagi 124. člena Uredbe o upravnem poslovanju³². Iz dopisa družbe Peter Döhle je razvidno, da so se dogovarjanja s predstavniki Ministrstva za finance izvajala tudi v maju in juniju leta 2006. Potek in vsebina dogovarjanj iz maja in junija leta 2006 med predstavniki Ministrstva za finance in predstavniki družbe Peter Döhle niso bila dokumentirana. Predmet dogovarjanj je bil začetek privatizacijskega procesa v družbi Splošna plovba z nakupom deleža in nadaljevanje s postopnim prevzemom še več deležev družbe Splošna plovba tako, da bi prevzem izvedla družba Peter Döhle. Iz dopisa, posredovanega v maju 2006, je tudi razvidno, da naj bi se v skladu z dogovorom v nekaj mesecih oziroma v avgustu leta 2006 zgodil postopni prevzem. Ker se to ni zgodilo, je družba Peter Döhle v decembru istega leta poizvedovala pri ministru za finance. Nezadostna dokumentiranost postopkov in odločanja Ministrstva za finance ni v skladu z določili 19. točke 2. člena te uredbe³³ in določili 133. člena Uredbe³⁴, saj bi moralo Ministrstvo za finance sestaviti lastni dokument in ga ustrezno arhivirati v evidenci dokumentarnega gradiva

²⁹ Poročevalec št. 76/05.

³⁰ Podrobneje v nadaljevanju, v točki 2.1.1.b.

³¹ Podrobneje v točki 2.1.2.1.

³² Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 31/08.

³³ V skladu z 19. točko 2. člena Uredbe o upravnem poslovanju lastni dokument nastane pri delu organa in je pomemben za njegovo poslovanje ter ga organ ni odposlal drugemu naslovniku.

³⁴ Na podlagi določil 133. člena uredbe dokumente, ki nastanejo po notranji pobudi v organu, evidentira tisti javni uslužbenec tega organa, ki začne nalogo opravljati, ali tisti, ki jo naloži drugemu javnemu uslužbencu.

2.1.2 Predlog in odločanje o prenosu

2.1.2.1 Predlog Ministrstva za finance

2.1.2.1.a Ministrstvo za finance je 7. 6. 2006 posredovalo Vladi RS na podlagi 80.b člena ZJF in druge točke četrtega odstavka 3. člena ZSPOZ³⁵ predlog za prenos finančnega premoženja na SOD, s katerim bi bilo mogoče takoj razpolagati glede na izkazan interes po nakupu. Kot razlog za prenos je navedlo opozorila SOD na problem njegove kapitalske ustreznosti. Iz predloga je mogoče ugotoviti, da je Republika Slovenija SOD omogočila izboljšanje kapitalske ustreznosti s prenosom poslovnega deleža v nominalni vrednosti 142.341 tisoč tolarjev (593.978 evrov³⁶), ki predstavlja 43,20-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe Splošna plovba.

Ocenjujemo, da Ministrstvo za finance pri pripravi predloga Vladi RS za prenos kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba na SOD ni ravnalo učinkovito, saj ni upoštevalo ustreznih in zadostnih podlag za takšno odločanje. Svojo oceno utemeljujemo v nadaljevanju.

- Ministrstvo za finance je revidirano letno poročilo SOD za leto 2005 prejelo šele 18. 10. 2006, zato podatki o poslovanju SOD za leto 2005 niso bili na voljo pred pripravo predloga Vladi RS.
- Ministrstvo za finance ni upoštevalo podatkov iz bilance stanja SOD na dan 31. 12. 2005, ki so bili javno objavljeni 31. 3. 2006 na spletnih straneh Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana³⁷, ampak je izhajalo iz podatkov o poslovanju SOD iz leta 2004, ko je bila SOD kapitalsko neustrezna.
- Ministrstvo za finance je upoštevalo poslovno-finančni načrt SOD za leto 2006, ki ga je sprejel UO SOD 16. 1. 2006 in iz katerega je bilo razvidno, da bo SOD morala v letu 2006 zagotoviti za tretjino več likvidnih sredstev kot v letu poprej, ker se bo delež plačil obveznosti po zakonih povzpел na več kot 88 odstotkov vseh odlivov. Ministrstvo za finance ni upoštevalo podatkov iz dopolnitve poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2006, ki ga je sprejel UO SOD 29. 3. 2006 in iz katerega je mogoče ugotoviti, da se je spremenil načrt denarnih tokov SOD zaradi celotnega predčasnega plačila kupnine od prodaje delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana v vrednosti 21.100.000 tisoč tolarjev. Znesek kupnine je predstavljal 25 odstotkov dodatnih celotnih prilivov SOD in povečanje razpoložljivih sredstev SOD za nove finančne naložbe za 56 odstotkov.
- Ministrstvo za finance je izhajalo iz podatkov dolgoročnega načrta denarnih tokov SOD za obdobje od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2016, iz katerih je razvidno, da je SOD za vrednost vsakoletnega primanjkljaja denarnih sredstev zmanjševala ocenjeno tržno vrednost kapitalskih naložb v portfelju SOD na zadnji dan poslovnega leta. Na tej podlagi je načrtovala, da bo primanjkljaj sredstev nad vrednostjo obveznosti nastal v letu 2011 v vrednosti 9.339.516 tisoč tolarjev oziroma 38.973.109 evrov³⁸.

³⁵ Po določilih druge točke četrtega odstavka 3. člena ZSPOZ se denarna sredstva za pokrivanje odškodnin upravičencem zagotavljajo SOD s finančnim in stvarnim premoženjem države, ki ga Vlada RS s posebno pogodbo prenese na SOD.

³⁶ Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura, Uradni list RS, št. 114/06, po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarjev

³⁷ Na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze in ZTVP-1, Uradni list RS, št. 56/99, 86/04, 28/06.

³⁸ Revizija poslovanja SOD pri poravnavanju obveznosti v obdobju od leta 2004 do leta 2007 (revizijsko poročilo št. 1206-10/2006-33 z dne 9. 2. 2009).

- Stanje terjatev do države za poravnavanje obveznosti po določilih ZSPOZ v glavni knjigi SOD na dan 31. 12. 2005 kaže na preplačila države v vrednosti 1.303.675 tisoč tolarjev³⁹ (5.440.139 evrov). V obdobju od 1. 1. do 31. 3. 2006 so se terjatve do države povečale za skupaj 359.082 tisoč tolarjev⁴⁰ (1.498.422 evrov) in na dan 31. 3. 2006 je bilo stanje terjatev do države (po določilih ZSPOZ) še vedno izkazano preplačilo države v vrednosti 944.953 tisoč tolarjev (3.943.218 evrov). V tem obdobju Ministrstvo za finance ni zahtevalo in ni pridobilo podatkov od SOD, ki bi dokazovali potrebo po dodatnih sredstvih za pokrivanje obveznosti po določilih ZSPOZ.
- Podatki o stanju naložbenega portfelja na SOD na dan 31. 5. 2006 kažejo, da je SOD razpolagala z zadostnim premoženjem za pokrivanje zakonskih obveznosti, saj je vrednost naložbenega portfelja na dan 31. 5. 2006⁴¹ zadostovala za pokrivanje zakonskih obveznosti SOD do vključno julija 2007, če bi se uresničil načrt izročitve obveznic SOS2E, RS21 in RS39 za leti 2006 in 2007.
- Ministrstvo za finance ni preučilo dejanske vrednosti prenesenega premoženja, saj je v predlog Vladi RS vključilo le podatek o nominalni vrednosti prenesene kapitalske naložbe, ne pa tudi gibanja vrednosti te naložbe v poslovnih knjigah SOD, kjer je v manj kot štirih mesecih po pridobitvi znašala 5.888.574 tisoč tolarjev (24.572.583 evrov), kar je za 41-krat več od vrednosti v pogodbi o prenosu⁴².
- Po predlogu Vladi RS naj bi se s prenosom kapitalske naložbe SOD omogočilo izboljšanje njene kapitalske ustreznosti, vendar je SOD v osmih dneh po pridobitvi te naložbe (16. 6. 2006) sklenila pogodbo o nakupu dodatnega deleža družbe Splošna plovba (zaradi uveljavljanja predkupne pravice)⁴³, kar kaže na drugačne namene brezplačne pridobitve.

³⁹ Vrednost prenesenih sredstev države na SOD v letu 2005 za pokrivanje obveznosti po določilih ZSPOZ je za 65 odstotkov preseгла nastale terjatve do države.

⁴⁰ Iz pojasnil k trimesečnemu izkazu uspeha SOD za obdobje je razvidno, da so se terjatve do države glede na stanje na dan 31. 12. 2005 povečale za skupaj 5.079.197 tisoč tolarjev (21.195.113 evrov), največji del teh terjatev se je nanašal na vrednost izročenih obveznic SOS2E upravičencem, ki so predstavljale 87 odstotkov vseh evidentiranih terjatev do države v tem obdobju.

⁴¹ Gradivo za sejo NalO SOD z dne 7. 6. 2006; knjigovodska vrednost naložbenega portfelja na dan 31. 5. 2006 je znašala 57.880.443 tisoč tolarjev (241.530.808 evrov), od tega je vrednost dolžniških naložb znašala 48.122.615 tisoč tolarjev (200.812.114 evrov ali 83 odstotkov vseh naložb) in vrednost sredstev v vzajemnih skladih in delnicah je znašala 9.757.828 tisoč tolarjev (40.718.694 evrov ali 17 odstotkov vseh naložb).

⁴² Iz cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, ki je bila pripravljena po naročilu SOD v septembru leta 2006 (po stanju na dan 31. 12. 2005) je razvidno, da je znašala ocenjena tržna vrednost lastniškega kapitala za preneseni delež družbe Splošna plovba 5.888.574 tisoč tolarjev (24.572.583 evrov), razliko je SOD evidentirala kot okrepitev kapitalske naložbe 30. 9. 2006 (točka 2.2.2.1 Revizijskega poročila o poslovanju SOD pri poravnavanju obveznosti, št. 1206-10/2006 z dne 9. 2. 2009).

⁴³ Obvestilo Banki Koper, da namerava uveljaviti predkupno pravico, je SOD posredovala en dan po odločitvi Vlade RS o neodplačnem prenosu in istega dne (9. 6. 2006) plačala kupnino v znesku 3.004.053 tisoč tolarjev (12.535.691 evrov). Za nakup je SOD sklenila posojilno pogodbo pri Abanki, d. d., Ljubljana v znesku 1.750.000 tisoč tolarjev (7.302.620 evrov) za obdobje od 9. 6. 2006 do 6. 12. 2006. Glavnico, skupaj z obrestmi (v znesku 2.246 tisoč tolarjev ali 9.372 evrov), je SOD vrnila predčasno, 21. 6. 2006. Podrobneje v točki 2.2.

2.1.2.1.b Ministrstvo za finance v predlog za sklepanje Vlade RS ni vključilo vseh potrebnih (oziroma predpisanih) podatkov, kar je razvidno iz ugotovitev v nadaljevanju.

- Ministrstvo za finance je podalo izjavo, da ima predlog učinke na javnofinančna sredstva v vrednosti, večji od 10.000 tisoč tolarjev v tekočem in naslednjih treh letih, vendar v predlaganem sklepu Vladi RS ni navedlo zneska oziroma ocene finančnih posledic.

Pojasnilo Ministrstva za finance

Izračun ni bil narejen, ker ni bilo neposrednih proračunskih posledic, saj pri prenosu ni bilo "cash flowa", oportunitetnih prihodkov pa ta tabela ne predvideva. Ker je bil prenos poslovnega deleža le način zagotavljanja potrebnih sredstev, katerih višina in obseg sta bila predvidena že v postopku sprejetja ZSPOZ, je bilo ocenjevanje finančnih posledic konkretnega prenosa poslovnega deleža, ki je le del skupnega zneska, potrebnega za izplačilo odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja v tistem obdobju, brezpredmetno. Točen izračun v ta namen prejetih oziroma porabljenih sredstev bi lahko SOD sestavil šele ob zaključku izplačil vseh odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja.

- Ker ocena finančnih posledic v gradivu ni bila navedena, Ministrstvo za finance ni ravnalo v skladu z določili prvega odstavka 11. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije⁴⁴ (v nadaljevanju: Poslovnik Vlade RS)⁴⁵.
- Obveznost obrazložitve finančnih učinkov v predlogu za Vlado RS določata tudi drugi odstavek 8. člena Poslovnika Vlade RS in 3. člen Navodila za izvajanje določb Poslovnika Vlade RS št. 10⁴⁶, ki predpisuje, da je obrazložitev finančnih posledic obvezni sestavni del priloge 2 k predlogu sklepa Vlade RS, kadar ima predlog sklepa finančne posledice nad 50.000 tisoč tolarjev (208.646 evrov), za finančne posledice nad 10 milijonov tolarjev (41.729 evrov), učinkujoče tudi po izteku treh let, ki jih zajema obrazec, ter pri zakonskih predlogih.
- Iz predlaganega dnevnega reda za 77. redno sejo Vlade RS, ki je bila 8. 6. 2006, je razvidno, da obravnava prenosa poslovnega deleža v Splošni plovbi ni bila predvidena. Iz sprejetega dnevnega reda z dne 8. 6. 2006 je razvidno, da je bila na dnevni red seje uvrščena tudi obravnava predloga za prenos poslovnega deleža v družbi Splošna plovba na SOD. V predlogu sklepa je kot obrazložitev skrajšanja poslovnih rokov navedeno, naj se gradivo obravnava na seji Vlade RS 8. 6. 2006, kljub temu da ni vsebovalo pisne obrazložitve. Po določilih tretjega odstavka 17. člena Poslovnika Vlade RS lahko, na predlog generalnega sekretarja vlade, skrajša poslovniške roke izjemoma, vendar na podlagi pisno obrazloženega predloga. Ker obrazložitve sklepa za skrajšanje poslovniškega roka ni bilo, je Vlada RS sklep sprejela na podlagi pomanjkljivega gradiva, saj ni razvidno, kakšen rok je bil potreben za zagotovitev sredstev SOD in tudi ne, kakšna je bila potrebna višina sredstev za pokrivanje odškodnin po določilih ZSPOZ;
- V predlogu sklepa je bilo navedeno, da se gradivo ne sme objaviti na svetovnem spletu, vendar brez navedbe točke izjeme iz 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju: ZDIJZ)⁴⁷. Ker Ministrstvo za finance ni navedlo ustrezne točke izjeme, ni ravnalo v skladu s 3. točko

⁴⁴ Uradni list RS, št. 43/01, 54/03, 103/03, 114/04 in 26/06.

⁴⁵ Na podlagi določil prvega odstavka 11. člena Poslovnika Vlade RS se pri ocenjevanju finančnih posledic vladnega gradiva, če gre za večja finančna sredstva, sklicuje na podatke in ocene, ki so zapisane v veljavnem finančnem načrtu ustreznega proračunskega uporabnika in njegovi obrazložitvi. Če finančne posledice gradiva Vlade RS v finančnih načrtih niso bile predvidene in ustrezno obrazložene, mora ocena finančnih posledic vsebovati vse sestavine, ki jih za posamezen ukrep morata vsebovati finančni načrt in njegova obrazložitev.

⁴⁶ Navodilo za izvajanje določb 8. in 8. a člena Poslovnika Vlade RS št. 10 (št. 00701-21/2005 z dne 6. 4. 2006).

⁴⁷ Uradni list RS, št. 24/03, 61/05, 28/06.

priloge 1 Navodila za izvajanje določb Poslovnika Vlade RS št. 10, ki določa, da se, če pride do odločitve, da se gradivo ne sme objaviti na svetovnem spletu, navede ustrezna točka izjeme iz 6. člena ZDIJZ in

- Spremni dopis h gradivu, ki ga je Ministrstvo za finance (kabinet ministra) 7. 6. 2006 naslovilo na Generalni sekretariat Vlade RS, ni vseboval zagotovila predlagatelja, da je opravil presojo učinkov predlaganih odločitev Vlade RS in izvedel medresorsko usklajevanje, kar ni bilo v skladu z določili tretje alineje tretjega odstavka 8. člena⁴⁸, prvega odstavka 8.a člena Poslovnika Vlade RS⁴⁹ in tudi ne z drugim odstavkom 4. člena in s 6. točko priloge 1 k Navodilu za izvajanje določb Poslovnika Vlade RS št. 10⁵⁰. Medresorsko usklajevanje ni bilo izvedeno kljub temu, da je bilo do 27. 7. 2006⁵¹ za upravljanje s SOD pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, za upravljanje s kapitalsko naložbo, ki je bila predmet prenosa na SOD, pa je bilo pristojno Ministrstvo za finance.

2.1.2.1.c Iz elektronske korespondence med SOD in Ministrstvom za finance iz februarja leta 2007 je razvidno, da je SOD ob pripravi besedila javnega vabila k zbiranju ponudb za prodajo deleža družbe Splošna plovba⁵² pozvala Ministrstvo za finance k soglasju v delu besedila, ki se je nanašalo na obveznost kupca, da predloži pisno soglasje Banke Koper glede nadomestitve poroštva Republike Slovenije z garancijo prvovrstne banke na prvi poziv. Ministrstvo za finance je posredovalo na SOD predlagan del besedila javnega vabila v zvezi z nadomestitvijo poroštva kupca, ki ga je prej uskladila z Banko Koper.

Pojasnilo Ministrstva za finance

Vlada RS odloča le o morebitni odobritvi poroštva, ne pa tudi o prenehanju poroštva, saj je to samoumevno. Glede morebitne spremembe poroštva sta bila pristojna le Banka Koper, ki je bila v konkretnem pravnem razmerju poroštevni upnik, in zainteresirani kupec, ki bi Banki Koper lahko ponudil drugo in za banko sprejemljivo poroštvo.

Ministrstvo za finance o usklajevanju vsebine besedila javnega vabila oziroma o obveznosti kupca k predložitvi bančnega soglasja o nadomestitvi poroštva Republike Slovenije ni obvestilo Vlade RS. Vlada RS ni sprejela odločitve naj SOD zagotovi prenos poroštva (za obveznosti družbe Splošna plovba) iz Republike Slovenije na kupca⁵³.

⁴⁸ Na podlagi določil tretje alineje tretjega odstavka 8. člena Poslovnika Vlade RS (Uradni list RS, št. 43/01, 32/02-popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07) mora spremni dopis gradiva, ki se naslovi na "Generalni sekretariat Vlade RS, vsebovati zagotovilo predlagatelja, da je opravil presojo učinkov predlaganih odločitev vlade in da je izvedel potrebno medresorsko usklajevanje ter posvetovanje s predstavniki civilne družbe. Presoja učinkov se opravi na področju javnih finančnih sredstev, usklajenosti s pravnim redom Evropske unije, odprave administrativnih ovir in javne uprave, pravosodnih organov, gospodarstva, okolja in socialnega položaja posameznikov. Za pravilnost zagotovila odgovarja predlagatelj gradiva. Posamezna ministrstva in vladne službe morajo spremljati ustreznost tistega dela zagotovila, ki sodi v njihovo pristojnost."

⁴⁹ Na podlagi določil prvega odstavka 8.a člena Poslovnika Vlade RS morajo biti vladna gradiva pred predložitvijo v vladno obravnavo usklajena z ministrstvi in vladnimi službami, ki jih zadevajo.

⁵⁰ Z dne 6. 4. 2006.

⁵¹ S sklepom Vlade RS z dne 27. 7. 2006 je bila prenesena pristojnost za upravljanje s SOD z Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za finance.

⁵² Podrobneje v točki 2.3.2.2.b.

⁵³ Podrobneje v točki 2.1.2.2.a.

2.1.2.2 Odločitev Vlade RS

2.1.2.2.a Vlada RS je na seji 8. 6. 2006 sprejela sklep⁵⁴, da se na SOD neodplačno prenese finančno premoženje države (kapitalsko naložbo): poslovni delež družbe Splošna plovba v nominalni vrednosti 142.341 tisoč tolarjev (593.978 evrov), kar predstavlja 43,20-odstotka osnovnega kapitala družbe. Taka odločitev Vlade RS je bila sprejeta z namenom, da se zagotovijo denarna sredstva SOD za pokrivanje obveznosti v skladu z določilom druge točke četrtega odstavka 3. člena ZSPOZ. Pogodba o odstopu poslovnega deleža v družbi Splošna plovba (v nadaljevanju: pogodba) je bila sklenjena 8. 6. 2006 med Republiko Slovenijo in SOD.

Ocenjujemo, da Vlada RS pri odločanju o neodplačnem prenosu premoženja na SOD ni upoštevala vseh potrebnih oziroma predpisanih podatkov, kar je razvidno iz ugotovitev v nadaljevanju.

- Vlada RS ni upoštevala, da je o prodaji kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba že konec leta 2005 odločil Državni zbor RS s sprejetjem letnega programa prodaje državnega premoženja (za leti 2006 in 2007)⁵⁵ in ni ravnala v skladu z 80.b členom ZJF, po katerem finančnega in stvarnega premoženja države oziroma občine ni dovoljeno odtujiti neodplačno, odplačno pa samo pod pogoji in na način, določen v istem zakonu. Na podlagi določil tretjega odstavka 80.a člena ZJF se določbe ZJF ne uporabljajo za razpolaganje s finančnim in stvarnim premoženjem države, ki je urejeno s posebnim zakonom. Razpolaganje s stvarnim premoženjem ter kapitalskimi naložbami države po tem odstavku mora biti prikazano v letnem programu prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja. Po naši oceni bi Vlada RS lahko odločala o neodplačnem prenosu premoženja na SOD po 1. točki drugega odstavka 80.b člena ZJF, vendar ne o prenosu kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba, ker je bila ta z Odlokom o prodaji že namenjena prodaji in financiranju državnega proračuna za leti 2006 in 2007, kar pomeni zagotavljanju prihodkov proračuna za ti proračunski leti⁵⁶, in ne drugim oblikam razpolaganja.
- Vlada RS je sklep sprejela na podlagi pomanjkljivo pripravljenega predloga Ministrstva za finance, ki ni vseboval vseh potrebnih podatkov, saj ni bil pripravljen v skladu z določili Poslovnika Vlade RS⁵⁷. Generalni sekretariat Vlade RS ni zahteval od Ministrstva za finance, da gradivo, ki ni v skladu s Poslovníkom Vlade RS, dopolni oziroma popravi, zato ni ravnal v skladu z določili prvega odstavka 12. člena Poslovnika Vlade RS.
- Vlada RS bi že pri sprejemu sklepa o neodplačnem prenosu kapitalske naložbe na SOD morala odločiti tudi o poroštvu za obveznosti iz te naložbe in vanj vključiti zavezo, da SOD ob morebitni prodaji deleža zagotovi, da se poroštvo Republike Slovenije prenese na kupca⁵⁸.

⁵⁴ Sklep Vlade RS, št. 47607-13/2006/2, z dne 8. 6. 2006 je bil sprejet na podlagi prve točke drugega odstavka 80.b člena ZJF, druge točke četrtega odstavka 3. člena ZSPOZ in 481. člena Zakona o gospodarskih družbah, Uradni list RS, št. 42/06, 60/06-popr., 10/08, 68/08 (v nadaljevanju: ZGD-1).

⁵⁵ S finančnim in stvarnim premoženjem države upravlja in razpolaga Vlada RS v skladu z določili prvega odstavka 67.a člena ZJF, in če posebni zakon ne določa drugače, o prodaji državnega premoženja odloča Državni zbor RS na podlagi 13. in 13. a člena ZJF, potem ko Vlada RS (po določilih prvega odstavka 80. č člena ZJF) pripravi letni program prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja in ga predloži v sprejem.

⁵⁶ Tretja točka prvega odstavka 13. člena ZJF.

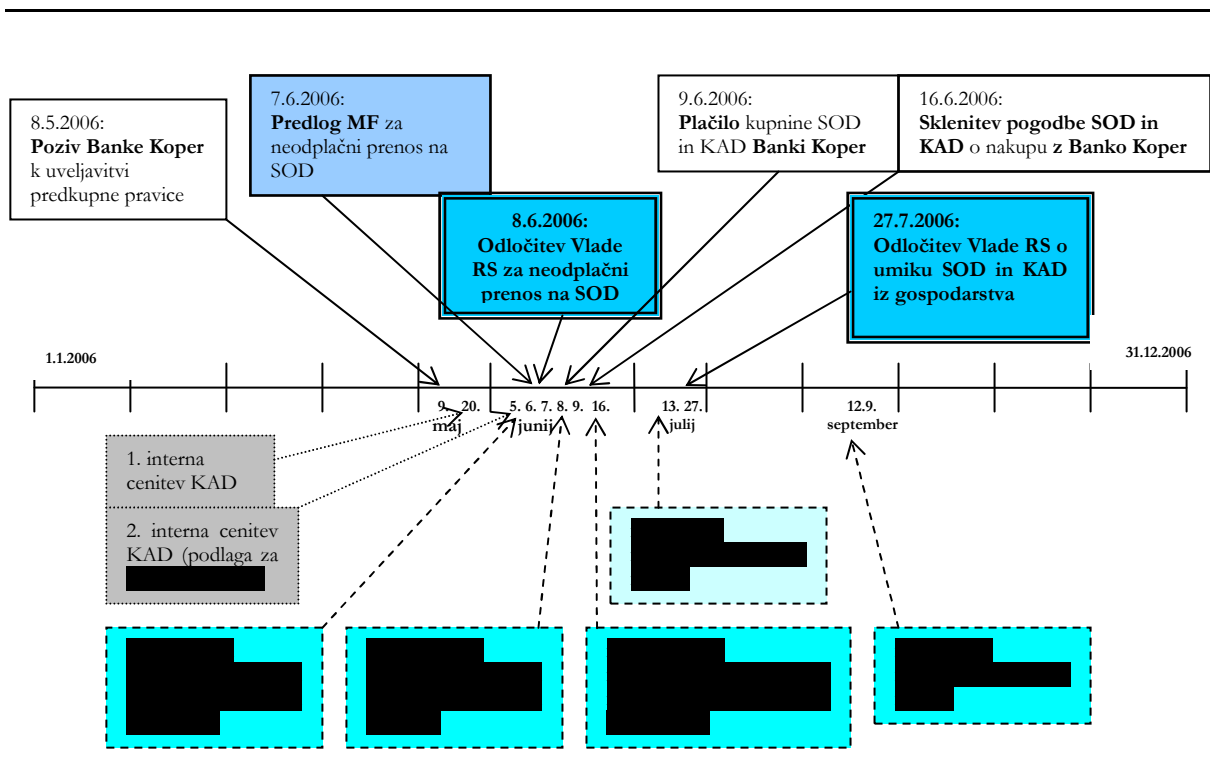
⁵⁷ Podrobneje v točki 2.1.2.1.b.

⁵⁸ Podrobneje v točki 2.3.3.1.a

2.1.2.2.b Časovni potek prenosa na SOD (in uveljavitve predkupne pravice SOD)⁵⁹ je predstavljen na sliki 1, s katere je v zvezi z odločanjem Vlade RS razvidno naslednje:

- Vlada RS je odločila o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD dva dni pred iztekom 30-dnevnega roka v pozivu Banke Koper⁶⁰ k uveljavitvi predkupne pravice;
- Vlada RS je odločila o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD en dan po prejemu predloga Ministrstva za finance;
- en dan po odločitvi Vlade RS je SOD obvestila Banko Koper, da uveljavlja predkupno pravico, izvršila plačilo kupnine v roku iz poziva Banke Koper⁶¹ in v letu 2007 prodala del celotnega deleža v družbi Splošna plovba istemu nemškemu ladjarju⁶², ki je v letu 2006 že posredoval svojo ponudbo Banki Koper.

Slika 1: Časovni potek neodplačnega prenosa kapitalске naložbe na SOD in nakupa deleža od Banke Koper v letu 2006

Vir: dokumentacija Ministrstva za finance, SOD in KAD.

⁵⁹ Podrobneje v točki 2.2.3a.

⁶⁰ Banka Koper je 8. 5. 2006 obvestila Republiko Slovenijo in druge družbenike kot predkupne upravičence o prejemu ponudbe za nakup deleža družbe Splošna plovba od nemškega ladjarja in da namerava prodati svoj celotni poslovni delež. Vsem predkupnim upravičencem je ponudila, naj kupijo celotni poslovni delež (podrobneje v točki 2.2.3.a).

⁶¹ Podrobneje v točki 2.2.3.a.

⁶² Podrobneje v točki 2.3.2.4.

Odločitev o prenosu kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba na SOD ni bila sprejeta z namenom, da bi se zagotovila sredstva za odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, oziroma da bi se reševal problem kapitalske ustreznosti SOD, kar je razvidno iz podatkov o časovnem poteku neodplačnega prenosa in nakupa deleža (slika 1) in iz dejstva, da Republika Slovenija v letu 2006 ni imela predvidenih sredstev⁶³ za nakup dodatnega deleža v Splošni plovbi.

Kljub temu, da so iz poteka dogodkov in posameznih dokumentov, ki so temu sledili, izraženi različni nameni prenosa kapitalske naložbe na SOD, pa je računsko sodišče pri presoji nadaljnjih ravnanj revidirancev upoštevalo namen, ki izhaja iz sklepa Vlade RS, to je zagotavljanje sredstev SOD za poravnavanje obveznosti po določenih ZSPOZ.

Vlada RS je s prenosom deleža družbe Splošna plovba na SOD, ki je bil izveden šele dva dni pred iztekom roka za uveljavitev predkupne pravice, onemogočila SOD preučitev vseh okoliščin za ustrezno ravnanje pri nakupu te naložbe⁶⁴.

2.1.2.2.c Dne 27. 7. 2006 je Vlada RS sprejela sklep o umiku SOD in KAD iz gospodarstva⁶⁵ (v nadaljevanju: sklep Vlade RS o umiku), v katerem je kapitalske naložbe v lasti SOD in KAD razvrstila v tri skupine⁶⁶ in za vsako določila splošni časovni okvir prodaje. Vlada RS je predlagala UO SOD in NS KAD, da razvrstitev upoštevat pri upravljanju z naložbami. Kapitalska naložba v družbo Splošno plovbo v seznam naložb v sklepu Vlade RS o umiku ni bila vključena, ker je Vlada RS upoštevala stanje kapitalskih naložb SOD na dan 28. 2. 2006, ko SOD z deležem v družbi Splošna plovba še ni razpolagala. Kljub temu, da je že več kot mesec dni pred sprejetjem sklepa Vlade RS o umiku odločila tudi o neodplačnem prenosu kapitalske naložbe na SOD⁶⁷, Vlada RS te kapitalske naložbe ni uvrstila v eno izmed treh skupin in s tem ni dala jasne usmeritve SOD (in KAD⁶⁸) glede ciljev in časovnega okvira prodaje deležev v družbi Splošna plovba.

⁶³ Na podlagi določil drugega odstavka 73. člena ZJF se Vlada RS lahko, na predlog pristojnega ministra ali ministra za finance, odloči za nakup deleža v gospodarski družbi, če so za nakup zagotovljena proračunska sredstva in če se s tem zaščitijo nacionalni interesi.

⁶⁴ Podrobneje v točki 2.2.3.a.

⁶⁵ Sklep Vlade RS, št. 47600-4/2006/6.

⁶⁶ Tri skupine naložb:

- prva skupina: netržne naložbe, kamor sodijo naložbe, ki ne kotirajo na borzi in za katere je ciljni časovni okvir umika 30 mesecev,
- druga skupina: tržne naložbe s predlaganim ciljnim časovnim okvirom 24 mesecev za preoblikovanje SOD in KAD v portfeljska investitorja;
- tretja skupina: naložbe, za katere časovno omejevanje umika ni ustrezno zaradi velikosti naložb in zakonskih omejitev ter pomembnosti deleža državnega lastništva, zato mora biti prodaja izvedena v korelaciji z obveznostmi SOD in KAD, odprodajo drugih podobnih naložb države in ugodnimi pogoji za prodajo.

⁶⁷ Primerjati s sliko 1, točka 2.1.2.2.b.

⁶⁸ V sklepu Vlade RS o umiku je bilo upoštevano stanje kapitalskih naložb na KAD na dan 28. 3. 2006, ko KAD še ni razpolagala z 5,25-odstotnim deležem, ki ga je 16. 6. 2006 pridobila od Banke Koper z uveljavitvijo predkupne pravice (podrobneje v točki 2.2.4.).

Na podlagi poslanskega vprašanja⁶⁹ je Ministrstvo za gospodarstvo 7. 2. 2007 posredovalo mnenje Ministrstvu za finance, da bi se lahko pri umiku iz lastništva v družbi Splošna plovba ravnalo na način, ki je bil predviden za kapitalske naložbe iz skupine 3 po sklepu Vlade RS o umiku SOD in KAD iz gospodarstva, kamor so uvrščene družbe, pri katerih se zaradi njihove velikosti in pomembnosti deleža ne priporoča intenzivna prodaja znotraj omejenega časovnega obdobja. Ministrstvo za finance je 5. 3. 2007 Državnemu zboru RS podalo mnenje, da bi se lahko pri umiku SOD in KAD iz lastništva družbe Splošna plovba ravnalo tako, da se za nedoločen čas ohrani poslovni delež v obsegu 25 odstotkov + 1 delnica, saj jim to zagotavlja položaj blokadne manjšine⁷⁰, ker bi tak model omogočal ohranitev kontrole nad statutarnimi odločitvami, med katere se prišteva tudi sedež družbe, dejavnosti družbe, odločitev o dokapitalizaciji ali prodaji družbe ali dela družbe in podobno. Enako mnenje je Vlada RS vključila v odgovor na poslansko pobudo, ki ga je 15. 3. 2007 posredovala v vednost Ministrstvu za finance.

Kljub temu, da je Ministrstvo za finance konec januarja leta 2007 sodelovalo s SOD pri usklajevanju dela besedila javnega vabila k oddaji ponudb, na SOD ni posredovalo mnenja o načinu umika iz lastništva v družbi Splošna plovba, zato je SOD (in KAD) uvrstila to naložbo med netržne kapitalske naložbe⁷¹. Vlada RS ni zagotovila učinkovitih pogojev za razpolaganje s kapitalsko naložbo na SOD iz naslednjih razlogov:

- SOD (in KAD) ni obvestila o mnenju glede načina umika, ki ga je posredovala v Državni zbor RS;
- svoje mnenje je Vlada RS podala v neskladju z namenom prenosa kapitalske naložbe na SOD (iz junija leta 2006), saj je bil neodplačni prenos namenjen zagotovitvi sredstev za izplačila odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja in ne ohranjanju deleža v družbi Splošna plovba zaradi kontrole nad statutarnimi odločitvami;
- v sklep o umiku SOD in KAD iz gospodarstva ni vključila kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba in tako ni odločala o načinu umika SOD in KAD iz te družbe.

2.1.2.2.d Sklep Vlade RS o neodplačnem prenosu deleža družbe Splošna plovba na SOD je bil sprejet pod oznako zaupno. V vladnem gradivu ni bila vsebovana ocena možnih škodljivih posledic za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, kar ni bilo v skladu z določili 11. člena Zakona o tajnih podatkih⁷², po katerem mora pooblaščen oseba pri določanju stopnje tajnosti oceniti možne škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, če bi bil podatek razkrit nepoklicani osebi. Na podlagi te ocene, ki mora biti v pisni obliki, se podatku določi stopnja tajnosti in način prenehanja, nato pa se ga označi z oznakami, predpisanimi v zakonu. Ocenjujemo, da niso obstajali utemeljeni razlogi za

⁶⁹ Dne 26. 1. 2007 je poslanec Slovenske nacionalne stranke na Državni zbor RS naslovil pisno poslansko pobudo Vladi RS za zaščito nacionalnih interesov pri prodaji naložbe v Splošno plovbo in predlogom, da se razširi spisek preiskovanih podjetij v okviru Preiskovalne komisije za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z domnevnim oškodovanjem državnega premoženja pri prodaji deležev KAD in SOD v gospodarskih družbah.

⁷⁰ Iz pojasnila Ministrstva za finance je razvidno, da so uprave družb SOD in KAD v skladu z ZGD samostojne in družbo vodijo avtonomno ter na lastno odgovornost. S svojimi kapitalskimi naložbami sta SOD in KAD dolžna ravnati v skladu s svojo naložbeno politiko, veljavno zakonodajo, notranjimi akti in načelom dobrega gospodarja vendar sta za svoje poslovne odločitve odgovorni izključno upravnemu odboru oziroma nadzornemu svetu družb.

⁷¹ Podrobneje v točki 2.3.1.a.

⁷² Uradni list RS, št. 48/03, 101/03, 28/06.

oznako zaupno na gradivu za Vlado RS, ker se je gradivo v celoti nanašalo na izvajanje nalog SOD po določilih 16. člena ZSPOZ, po katerih SOD postopke vodi kot javno pooblastilo v imenu in za račun Republike Slovenije.

Ukrep Vlade RS

Naslednji dan po sprejetju sklepa Vlade RS, 9. 6. 2006, je bil na podlagi 15. člena Zakona o tajnih podatkih⁷³ in obvestila ministra za finance⁷⁴ sprejet sklep o umiku stopnje tajnosti "zaupno"⁷⁵.

2.1.3 Spremljanje izvajanja pogodbe na Ministrstvu za finance

SOD se je v 5. členu pogodbe o odstopu poslovnega deleža družbe Splošna plovba zavezala, da bo Republiko Slovenijo na njen pisni poziv obveščala o stanju in unovčevanju premoženja prenesenega s to pogodbo in o namenih porabe sredstev, pridobljenih iz unovčitve premoženja.

Ministrstvo za finance ni izvajalo 5. člena pogodbe o odstopu deleža družbe Splošna plovba na SOD in si s tem ni zagotovilo pogojev za spremljanje odstopljenega deleža, kar navajamo v nadaljevanju.

- Po pojasnilih ministrstva, naj bi bila podlaga za spremljanje izvajanja 5. člena pogodbe analiza gibanja bilančne vsote SOD iz obdobja od leta 1994 do konca leta 2007 in podatki iz letnih poročil SOD,

Pojasnilo Ministrstva za finance

Republika Slovenija ni pozivala SOD k poročanju, saj je SOD redno pošiljala analizo gibanja bilančne vsote SOD po letih, iz česar so razvidni odlivi glede na zakone, in posredovala letna poročila. Sredstva, pridobljena od prodaje kapitalske naložbe družbe v letu 2007, so znašala 53,62 milijona evrov, medtem ko so obveznosti SOD zaradi plačila žrtvam vojnega nasilja v letih 2006 in 2007 znašale 69,46 milijona evrov. Ocena, iz katere bi se lahko ugotovila natančna višina vseh izpolnjenih obveznosti iz ZSPOZ in vrednost premoženja, ki jih je v ta namen prejela SOD od Vlade RS, bo znana šele ob zaključku izplačil vseh odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja in ob unovčenju vseh sredstev, ki jih je v ta namen prejel SOD od Vlade RS.

Ministrstvo za finance ni pozivalo SOD k obveščanju o stanju, unovčevanju premoženja in o namenih porabe sredstev iz unovčenja premoženja, s čimer ni ravnalo v skladu s 5. členom pogodbe o prenosu kapitalske naložbe na SOD.

- Ministrstvo za finance se ni odzivalo na obvestila SOD, iz katerih je bila razvidna vrednost kapitalske naložbe⁷⁶. Dne 3. 1. 2008 je SOD tudi pisno obvestila Ministrstvo za finance o tem, kako je v

⁷³ Uradni list RS, št. 50/06-UPB2.

⁷⁴ Z dne 9. 6. 2006 o preklicu stopnje tajnosti "zaupno" z dokumenta šifra 47607-13/2006/2 z dne 8. 6. 2006 na podlagi 9. člena Uredbe o varovanju tajnih podatkov.

⁷⁵ Ministrstvo za finance je generalnemu sekretariatu Vlade RS v dopisu 9. 6. 2006 sporočilo, da je v gradivu Predlog za prenos poslovnega deleža v družbi Splošna plovba na SOD preklicana stopnja tajnosti Zaupno in naj se na gradivu, v skladu s 9. členom Uredbe o varovanju tajnih podatkov, Uradni list RS, št. 74/05, označi preklic stopnje tajnosti.

⁷⁶ Dne 27. 11. 2006 je obvestila Ministrstvo za finance, da je bila ugotovljena poštena vrednost kapitalske naložbe in na tej podlagi zmanjšane terjatve do države v vrednosti 5,7 milijarde tolarjev (23.785.678 evrov), 26. 3. 2007 je k pojasnilu o načinu evidentiranja zmanjšanja terjatve do države iz prevrednotenja kapitalske naložbe priložila izpis konto kartice in 13. 11. 2007 obvestilo o ponovnem povečanju nabavne vrednosti kapitalske naložbe.

letih 2006 in 2007 zmanjševala terjatve do države⁷⁷ na podlagi prevrednotenja kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba, da je pridobljeni delež namenila pokrivanju glavnice (iz obveznice RS39) ter da je v juniju leta 2007 izvedla dražbo za prodajo 28,6472-odstotnega deleža družbe Splošna plovba, pri čemer je bila dosežena prodajna vrednost 53.620.496 evrov. SOD je tudi opozorila Ministrstvo za finance, da v pogodbi o odstopu deleža družbe Splošna plovba ni natančno določeno, ali je naložba namenjena pokrivanju glavnice, pokrivanju obresti ali pokrivanju obeh kategorij (ki se nanašata na obveznico RS39).

Pojasnilo Ministrstva za finance

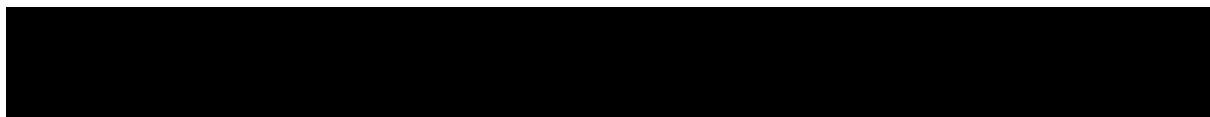
SOD mora v skladu z načeli vestnega gospodarjenja prosta finančna sredstva naložiti takoj, ko z njimi razpolaga. Vendar to še ne pomeni, da sredstva niso bila porabljena za namen, za katerega je bil delež v družbi Splošna plovba prenesen na SOD. Izplačila za obveznosti po določenih ZSPOZ so potekala vse leto.

- Obvestila o porabi kupnine (od prodaje deleža v družbi Splošna plovba), ki jih je SOD posredovala v začetku leta 2008 Ministrstvu za finance, niso bila v skladu z dejanskim stanjem, saj je iz zapisnika NalO SOD o porabi kupnine⁷⁸ in iz pojasnila SOD razvidno, da sredstva iz kupnine v letu 2007 niso bila razporejena za plačila zakonskih obveznosti za odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja po določenih ZSPOZ.

Ker Ministrstvo za finance ni spremljalo stanja prenesenega premoženja in namena porabe sredstev iz njegove prodaje, takšno ravnanje ocenjujemo kot neučinkovito ravnanje Ministrstva za finance pri izvajanju pogodbe o odstopu deleža družbe Splošna plovba na SOD.

2.2 Uveljavitev predkupne pravice SOD in KAD

2.2.1 Pridobitev kapitalske naložbe na SOD

⁷⁷ Iz obvestila je tudi razvidno, v kakšni vrednosti je SOD evidentirala zmanjšanje terjatev do države v letu 2006: zaradi izvedbe cenitve oziroma na podlagi podatkov iz poročila o oceni vrednosti družbe Splošna plovba SOD je upoštevala pesimistični scenarij in v letu 2006 evidentirala zmanjšanje terjatev do države v vrednosti 5.888.574 tisoč tolarjev oziroma 24.572.585 evrov za 43,1972-odstotni delež. Za celotni znesek prevrednotenja kapitalske naložbe: SOD je v letu 2007 ponovno znižala terjatev do države za 13.805.554 evrov zaradi upoštevanja vrednosti po optimističnem scenariju iz poročila o izvedeni cenitvi (cenitev je bila izdelana po naročilu SOD za izdelavo ocene tržne vrednosti lastniškega kapitala po stanju na dan 31. 12. 2005 zaradi prodaje večinskega 50,1-odstotnega lastniškega deleža družbe Splošna plovba).

⁷⁸

⁷⁹

Pojasnilo SOD

UO SOD je v letu 2003 sprejel interni Pravilnik o postopkih prodaje kapitalskih naložb, ki ureja posle odsvojitve in v letu 2009 sprejel sklep, v katerem je določil in povzel posle, za katere mora vodstvo SOD pridobiti predhodno soglasje UO SOD, ni pa razveljavil sklepa UO SOD št. 2/K iz leta 2001.

Priporočilo

SOD naj pri sprejemanju novih internih aktov ali novih sklepov organov natančno opredeli vse tiste sklepe ali druge akte organov SOD, ki so z novim aktom ali sklepom razveljavljeni.

Ukrepi SOD

UO SOD je na svoji 17. redni seji 12. 5. 2010 razveljavil sklep UO SOD št. 2/K z dne 16. 2. 2001, zaradi česar se glede soglasja UO SOD uporabljajo zgolj določila Pravilnika o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD in sklep UO SOD z dne 21. 4. 2009, v katerem je UO SOD določil in povzel posle, za katere mora vodstvo SOD pridobiti predhodno soglasje UO SOD.

2.2.2 Načrtovanje nakupov kapitalskih naložb na SOD in KAD

2.2.2.a Iz poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2006⁸¹ izhaja, da bo morala SOD za uravnavanje svoje likvidnosti v letu 2006 zagotoviti za tretjino več likvidnih sredstev kot v preteklem letu, ker se bo delež plačil obveznosti po zakonih povzpел na več kot 88 odstotkov vseh odlivov SOD. SOD je načrtovala, da bo morebitni primanjkljaj denarnih sredstev financirala z najemanjem kratkoročnih kreditov in s koriščenjem limitov v bankah. V okviru upravljanja s kapitalskimi naložbami je bilo načrtovano zmanjševanje števila aktivnih kapitalskih naložb in zagotavljanje denarnih prilivov od prodaj kapitalskih naložb.

SOD je za nakup deleža v družbi Splošna plovba morala najeti kratkoročno posojilo v vrednosti 1.750.000 tisoč tolarjev (7.302.620 evrov) ter izkoristiti dovoljeni limit pri drugi banki, kar je bila v poslovno-finančnem načrtu SOD za leto 2006 alternativna možnost, predvidena za zagotavljanje financiranja primanjkljaja denarnih sredstev za pokrivanje zakonskih obveznosti.

Pojasnilo SOD

SOD je s sprejemom odločitve o uveljavljanju predkupne pravice zgolj uresničevala cilj, da zaščiti oziroma poveča vrednost svojega premoženja s pridobitvijo večinskega lastniškega deleža družbe Splošna plovba, saj bi se drugače lahko vrednost obstoječih deležev v lasti SOD in KAD v postopku prodaje zmanjšala. Pogoji nakupa so bili bistveno bolj ugodni od pogojev, pod katerimi je SOD kasneje odsvojila pridobljeni poslovni delež.

80

81

2.2.2.b V letu 2006 je KAD načrtovala prodajo delnic in deležev v 41 družbah, aktivnejše prodaje nekaterih večjih družb zaradi strategije umika države iz gospodarstva in upoštevanje prodaj, ki jih bo izvajala SOD zaradi poravnave njenih obveznosti, ter prodajo manjših netržnih družb, ki ne prinašajo ustreznega donosa. Iz poslovno-finančnega načrta za leto 2006 je tudi razvidno, da bo KAD likvidnost skrbno načrtovala in uravnavala v okviru sklepov likvidnostnega odbora⁸².

Ocenjujemo, da KAD pri načrtovanju tedenske likvidnosti ni ravnala z zadostno skrbnostjo, ker ni upoštevala usmeritev v poslovno-finančnem načrtu za leto 2006⁸⁶, po katerih je KAD nameravala nadaljevati s prestrukturiranjem svojega portfelja z zmanjševanjem netržnih lastniških naložb in povečevanjem deleža v večjih (pomembnejših⁸⁷) tržnih naložbah.

Pojasnilo KAD

KAD je bila ustanovljena z namenom zagotavljanja dodatnih sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Republiki Sloveniji. Eden izmed načinov, s katerimi KAD uresničuje svoje poslanstvo, je tudi ustvarjanje kapitalskih dobičkov iz transakcij z lastniškimi deleži gospodarskih družb. Pri tem poslovno-finančni načrt predstavlja le osnovni okvir delovanja KAD pri prodajah in nakupih kapitalskih naložb. KAD se je odločila za nakup deleža družbe Splošna plovba računajoč, da glede na vsa znana dejstva in izračune pri kasnejši prodaji te naložbe lahko iztrži znaten kapitalski dobiček.

2.2.2.c KAD je bila do nakupa 5,25-odstotnega deleža od Banke Koper o interesu za nakup deleža seznanjena le z informativno ponudbo potencialnega ponudnika 1 za svojo stranko z dne 26. 10. 2005. Kljub navodilom uprave KAD ni izvedla nobenih aktivnosti povezanih s to ponudbo (interes grške ladjarske družbe)⁸⁸.

2.2.3 Izjava o uveljavitvi predkupne pravice

2.2.3.a Banka Koper je 8. 5. 2006 obvestila Republiko Slovenijo, da je od nemškega ladjarja Petra Döhle prejela sprejemljivo ponudbo za nakup lastniškega deleža v družbi Splošna plovba in obvestila

⁸² Dne 18. 9. 2007 je uprava KAD sprejela Navodilo o delu Naložbenega odbora in Likvidnostnega odbora ter Naložbenega odbora za portfeljsko upravljanje KAD. Izraz likvidnostna komisija se je v praksi KAD uporabljal do 16. 10. 2007.

83

84

85

⁸⁶ Poslovno-finančni načrt KAD za leto 2006 je sprejela skupščina KAD 19. 12. 2005.

⁸⁷ KAD je kot pomembnejšo naložbo opredelila naložbo:

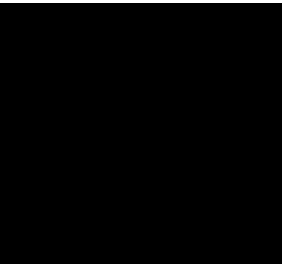
- ki je praviloma v knjigah KAD večja od 500.000 tisoč tolarjev (2.086.463 evrov),
- ki je praviloma dolgoročna naložba KAD,
- pri kateri KAD kot lastnica uresničuje vse korporacijske pravice.

⁸⁸ Podrobneje v točki 2.3.2.1.d.

družbenike družbe Splošna plovba kot predkupne upravičence, da namerava prodati svoj celotni poslovni delež za kupnino v vrednosti 16.000.000 ameriških dolarjev (12.535.691 evrov), ter jim ponudila, da kupijo celotni poslovni delež, oziroma da na način, določen v Obligacijskem zakoniku⁸⁹, v roku enega meseca od prejema sporočila, sporočijo pripravljenost za nakup celotnega poslovnega deleža⁹⁰. SOD je 9. 6. 2006, oziroma en dan po sprejetju sklepa Vlade RS o neodplačnem prenosu kapitalne naložbe v last SOD (in en dan po datumu podpisa pogodbe o tem prenosu), izvedla naslednje aktivnosti:

- obvestila je predsednika uprave družbe Splošna plovba⁹¹, da je 8. 6. 2006 od Republike Slovenije neodplačno pridobila poslovni delež v družbi Splošna plovba,
- obvestila je Banko Koper, da je 8. 6. 2006 od Republike Slovenije neodplačno pridobila 43,20-odstotni delež v družbi Splošna plovba,
- obvestila je Banko Koper, da uveljavlja predkupno pravico in
- plačala Banki Koper kupnino v vrednosti 16.000.000 ameriških dolarjev oziroma 3.004.053 tisoč dolarjev (12.535.691 evrov) za nakup 5,25-odstotnega deleža v družbi Splošna plovba.

SOD za odločanje o uveljavitvi predkupne pravice in plačilu kupnine za delež v družbi Splošna plovba ni imela ustreznih podlag in ni bila seznanjena s poslovanjem družbe Splošna plovba, kar utemeljujemo v nadaljevanju.

- SOD je letno poročilo družbe Splošna plovba za leto 2005 prejela 12. 6. 2006 od Ministrstva za finance (kot gradivo k sklicu za skupščino družbe Splošna plovba, ki je potekala 30. 6. 2006)⁹², kar je tri dni po uveljavitvi predkupne pravice pri Banki Koper.
- SOD ni izdelala nobene cenitve ali analize, s katero bi ugotovila vrednost kupljenega deleža v družbi Splošna Plovba in takšne cenitve tudi ni pridobila od Ministrstva za finance.
- SOD je pridobila interno posodobitev hitre ocene tržne vrednosti delnice družbe Splošna plovba, ki jo je 20. 5. 2006 izdelala KAD⁹³, vendar ni dokazil, da bi pridobila tudi interno cenitev oziroma posodobitev hitre ocene tržne vrednosti delnice družbe Splošna plovba, ki jo je izdelala KAD 5. 6. 2006.
- Hitra ocena tržne vrednosti, ki jo je pripravila KAD 20. 5. 2006⁹⁴, je znašala

⁸⁹ 508. člen Obligacijskega zakonika, Uradni list RS, št. 83/01, 40/07.

⁹⁰ 481. člen ZGD-1.

⁹¹ Na podlagi določil prvega odstavka 482. člena ZGD-1 se za pridobitelja šteje tisti, ki poslovdnji prijavi in dokaže pridobitev.

⁹² Vlada RS je sklic skupščine družbe Splošna plovba, ki je potekala 30. 6. 2006, skupaj z gradivom, ki je vseboval tudi letno poročilo družbe Splošna plovba za leto 2005, prejela 2. 6. 2006.

⁹³ Iz pojasnila SOD izhaja, da je bila o poslovanju družbe Splošna plovba seznanjena s pojasnili Ministrstva za finance ob prenosu deleža, usne informacije je pridobila tudi od KAD, ki je bila tedaj družbenik.

⁹⁴

SOD je imela za sprejem odločitve na voljo en dan, to je od datuma pridobitve kapitalske naložbe do datuma izteka roka uveljavitve predkupne pravice (po določilih Obligacijskega zakonika), oziroma ni imela dovolj časa, da bi pridobila ustrezne podlage in podatke o poslovanju družbe Splošna plovba. Časovna stiska zaradi poznega prenosa naložbe iz Republike Slovenije na SOD le-tej ni omogočila, da bi ravnala z zadostno skrbnostjo pri strinjanju z določilom 9. člena pogodbe o nakupu, po katerem posamezni kupec med drugim jamči za to, da je kot dosednji družbenik družbe Splošna plovba v celoti seznanjen z dejanskim, pravnim, ekonomskim, finančnim in poslovnim stanjem družbe.

2.2.3.b Pred nakupom (dne 5. 6. 2006) je KAD pripravila posodobitev ocene tržne vrednosti⁹⁵

[REDACTED]

[REDACTED]

KAD je pri odločanju izhajala iz posodobitve ocene tržne vrednosti delnice družbe Splošna plovba in ustnih informacij direktorja družbe Splošna plovba in s tem nepreverjenih podatkov o poslovanju družbe Splošna plovba, kar ni bila primerna podlaga za učinkovito ravnanje pri uveljavitvi predkupne pravice za nakup 21-odstotnega deleža od Banke Koper.

2.2.3.c Banka Koper⁹⁷ je ob pozivu k sklenitvi pogodbe seznanila družbenike, da bo upoštevala dogovor glede razdelitve deleža in deleža celotne kupnine, ki ga plača posamezni kupec, oziroma bodo kupci imetniki kupljenega deleža Splošne plovbe skupaj, če dogovor ne bi bil sklenjen. Banka Koper je

95

[REDACTED]

96

[REDACTED]

⁹⁷ Obvestilo in poziv za sklenitev prodajne pogodbe v obliki notarskega zapisa z dne 12. 6. 2006 je bil poslan družbam Mercata, KAD, SOD in Pomorska družba

KAD posredovala osnutek prodajne pogodbe⁹⁸, v katerem se pogodbene stranke dogovorijo, da prodajalec proda kupcem svoj celotni poslovni delež, ki predstavlja 21 odstotkov osnovnega kapitala družbe Splošna plovba, ki ga kupci nerazdelno in skupno kupijo. Na predlog pooblaščenca Pomorske družbe so družbeniki dosegli dogovor o delitvi prodajane deleža na štiri enake deleže. Primerjavo med lastniškimi deleži družbenikov pred nakupom, po odkupu deleža in lastniškimi deleži glede na proporcionalno delitev⁹⁹ prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Lastniški deleži družbenikov Splošne plovbe pred in po nakupu od Banke Koper ter glede na proporcionalno delitev poslovnega deleža

v odstotkih				
Družbenik	Lastniški deleži pred nakupom	Lastniški deleži po nakupu	Lastniški deleži po proporcionalni delitvi	Razlika
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) – (4)
Banka Koper	21,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Mercata ¹⁰⁰	18,9987	24,2487	24,0489	0,1997
Pomorska družba	15,8000	21,0500	20,0000	1,0500
KAD	1,0041	6,2541	1,2711	4,9831
SOD	43,1972	48,4472	54,6800	(6,2328)
Skupaj	100,0000	100,0000	100,0000	0.0000
SOD in KAD skupaj				(1,2497)

Vir: predlog za razdelitev poslovnega deleža Banke Koper v družbi Splošna plovba z dne 14. 6. 2006.

Na podlagi podatkov razvidnih v tabeli 2 smo ocenili del dobička, ki bi ga ob predpostavki enakih nakupnih in prodajnih pogojev dodatno dosegli SOD in KAD skupaj v primeru delitve deleža po proporcionalni delitvi.

⁹⁸ Osnutek sta pregledali pravni službi SOD in KAD, ki sta po dogovoru predkupnim upravičencem predlagali delitev deleža Banke Koper med predkupne upravičence na štiri enake dele, oziroma da vsak kupi 5,25-odstotni delež družbe Splošna plovba.

⁹⁹ V skladu z lastniškimi deleži drugih obstoječih družbenikov.

¹⁰⁰ Mercata, finančna družba, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Mercata).

Tabela 2: Izračun razlike v doseženem dobičku pri prodaji deleža družbe Splošna plovba (proporcionalna delitev) v primerjavi z dobičkom pri delitvi po enakih deležih.

Družbenik	Razlika med kupljenim deležem in deležem po proporcionalni delitvi v odstotkih	Nakup dodatnega deleža od Banke Koper v evrih	Prodaja dodatnega deleža družbi Döhle v evrih	Razlika v evrih
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (4) – (3)
KAD	4,98	(2.974.592)	(9.327.488)	(6.352.896)
SOD	(6,23)	3.720.593	11.666.265	7.945.672
Skupaj	(1,25)	746.001	2.338.777	1.592.776

Viri: dokumentacija KAD in SOD ter izračun računskega sodišča

Iz tabele 2 je razvidno, da je zaradi delitve na štiri enake dele SOD pridobila za 6,23-odstotne točke manjši lastniški delež in KAD za 4,98-odstotne točke večji, kot če bi se družbeniki dogovorili za proporcionalno delitev. Skupni delež SOD in KAD je bil za 1,25-odstotne točke manjši, kot bi bil, če bi bila delitev proporcionalna.

Pojasnilo pooblaščenca Pomorske družbe

Predlog delitve deleža družbe Splošna plovba na štiri enake dele (kar pomeni, da bi vsak izmed družbenikov pridobil dodatni 5,25-odstotni delež) je podala Pomorska družba, kar je bilo usklajeno s potencialnim kupcem, družbo Mercata in z drugimi. Po mnenju pooblaščenca družbe, je bil navedeni dogovor bistveno boljša rešitev kot skupno lastništvo/upravljanje obravnavanega 21-odstotnega deleža, do česar bi prišlo, če družbeniki, ki so uveljavili predkupno pravico, dogovora o načinu delitve deleža med družbenike ne bi dosegli.

Pojasnilo SOD in KAD

Takrat veljavni statut in družbena pogodba družbe Splošna plovba nista jasno določala delitve poslovnega deleža, če bi predkupno upravičenje uveljavljalo več družbenikov, ZGD-1 za tovrstne primere določa, da, če se kupci ne dogovorijo drugače, postanejo imetniki prodanega deleža vsi kupci (oziroma družbeniki, ki so uveljavljali predkupno pravico) skupaj. Če poslovni delež pripada več osebam, te uresničujejo pravice in so skupno odgovorne za obveznosti iz deleža. Glede na to, da je s poslovnim deležem, ki ima več lastnikov, zelo težko upravljati in razpolagati, sta se bili SOD in KAD prisiljeni sporazumno dogovoriti o načinu delitve poslovnega deleža, ki je moral biti sprejemljiv za vse zainteresirane družbenike. Predlagana delitev deleža je bila za SOD ugodna tudi z vidika uravnavanja likvidnosti. SOD in KAD sta se morali odpovedati 1,25-odstotnemu deležu v družbi Splošna plovba, da je bil dogovor glede delitve poslovnega deleža sploh sprejet, kar pa ni pomembno vplivalo na zmanjšanje upravljaljskih pravic SOD in KAD, saj sta si zagotovili večinski delež družbe Splošna plovba.

2.2.3.1 Odločanje organov SOD

2.2.3.1.a Pri odločanju¹⁰¹ o uveljavitvi predkupne pravice v družbi Splošna plovba in plačilu kupnine za celoten 21-odstotni delež Banke Koper v vrednosti 16.000.000 dolarjev (3.004.053 tisoč tolarjev ali 12.535.691 evrov) SOD ni ravnala v skladu s sklepom UO SOD iz leta 2001, ker

¹⁰¹ Predstavitev odločanja in seznanitve organov SOD in KAD je na sliki 2, v točki 2.1.2.2.b. Ravnanje NO SOD je podrobneje predstavljeno v točki 2.3.2.5.1.d, ravnanje vodstva SOD je predstavljeno v točki 2.3.2.5.1.c.

[REDACTED] Sklep določa, da potrebuje direktor SOD predhodno soglasje UO SOD za sklepanje pravnih poslov v vrednosti nad 100 milijonov tolarjev (417.292 evrov), tovrstne pogodbe pa morata parafirati direktorja sektorjev.

2.2.3.1.b NalO SOD ni učinkovito izvajal nadzora nad postopkom nakupa deleža družbe Splošna plovba,¹⁰² [REDACTED]

SOD ni ravnala v skladu z določili 2. člena Pravilnika SOD o naložbah denarnih sredstev, ker ni [REDACTED]

2.2.3.2 Odločanje organov KAD

2.2.3.2.a [REDACTED]

[REDACTED] kar ni v skladu z določili prvega odstavka 4. člena Navodila o izvajanju plačilnega prometa na KAD¹⁰⁶, po katerem mora pooblaščen delavec predložiti nalog za plačilo v potrditev dvema osebama, ki sta pooblaščen za razpolaganje s sredstvi na računih družbe oziroma skladov, ki jih družba upravlja.

2.2.3.2.b [REDACTED]

- [REDACTED]

¹⁰² NalO SOD kot strokovno telo med drugim obravnava in sklepa o predlogih naložbenih odločitvah pri izvajanju upravljanja s premoženjem in nalaganja prostih denarnih sredstev in kot strokovno telo skrbi za uravnavanje likvidnosti in za nadzor nad postopki prodaje kapitalskih naložb na SOD.

¹⁰³ [REDACTED]

¹⁰⁴ [REDACTED]

¹⁰⁵ [REDACTED]

¹⁰⁶ Navodilo o izvajanju plačilnega prometa v KAD je sprejela uprava KAD na seji 9. 10. 2002 in spremembe na sejah 1. 4. 2004, 14. 4. 2005, 12. 9. 2005, 6. 2. 2006 in 27. 3. 2006.

- [redacted]
- [redacted]

Odločanje KAD pri nakupu deleža Splošne plovbe od Banke Koper ni bilo učinkovito, saj [redacted] kar tudi ni v skladu:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

2.2.3.2.c [redacted]. Uprava KAD ni ravnala v skladu z določili 5. člena v povezavi z 9. členom Navodila o pooblastilih in podpisovanju¹¹⁰, ker [redacted]

2.2.3.2.d [redacted]

¹⁰⁷ [redacted]

¹⁰⁸ Poslovnik o delu uprave KAD (z dne 22. 5. 2006 in 4. 6. 2007) [redacted]

¹⁰⁹ [redacted]

¹¹⁰ Sprejela uprava KAD 27. 3. 2006. Na podlagi določil 3. člena tega navodila je "pooblastilo upravičenje za sklepanje pogodb in opravljanje drugih pravnih poslov in dejanj, s katerimi se ustvarjajo kakršni koli pravni učinki za družbo". Po določilih 9. člena tega Navodila izda uprava KAD pooblastilo v pisni obliki in je lahko splošno ali posebno.

[REDACTED]

[REDACTED] **Uprava KAD** ni ravnala v skladu z določili 4. točke 8. člena Navodila o pooblastilih in podpisovanju v KAD¹¹³, v povezavi z določilom prvega odstavka 22. člena statuta KAD¹¹⁴, [REDACTED]

2.2.4 Sklenitev pogodbe in evidentiranje nakupa na KAD

Pogodba o nakupu deleža je bila sklenjena 16. 6. 2006 med Banko Koper in družbami Mercata, KAD, SOD in Pomorska družba. Delež družbe Splošna plovba je v svojem imenu za svoj račun (za svoje osnovno premoženje) kupila KAD in 9. 6. 2006 nakazala Banki Koper kupnino za nakup celotnega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba v vrednosti 16.000.000 dolarjev (3.004.053 tisoč tolarjev ali 12.535.691 evrov)¹¹⁵. Ob sklenitvi pogodbe z vsemi predkupnimi upravičenci (dne 16. 6. 2006) je Banka Koper vrnila KAD 12.000.000 dolarjev (2.279.114 tisoč tolarjev¹¹⁶ ali 9.510.574 evrov). KAD je nakup evidentirala kot naložbo v delež¹¹⁷ v vrednosti 760.200 tisoč tolarjev (3.172.258 evrov) in pozitivne tečajne razlike v vrednosti 35.262 tisoč tolarjev (147.145 evrov) med prihodke iz tečajnih razlik. Podlaga za knjigovodsko evidentiranje je bila temeljnica¹¹⁸, ki ni izhajala iz pogodbe ali iz obračuna tečajnih razlik. Pri knjigovodskem evidentiranju nakupa deleža v družbi Splošna plovba na KAD niso bile vzpostavljene

111 [REDACTED]

112 [REDACTED]

¹¹³ Navodilo o pooblastilih in podpisovanju v KAD z dne 14. 3. 2002 in spremembami (zadnja sprememba z dne 27. 3. 2006).

¹¹⁴ Z dne 8. 3. 2005.

¹¹⁵ Preračunano v tolarje po srednji tečaju Banke Slovenije 187,7533 tolarja za 1 dolar /USD na dan 9. 6. 2006. Na podlagi določil 508. člena Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07, OZ-UPB1) mora predkupni upravičenec hkrati z izjavo, da kupuje stvar, plačati kupnino določeno v lastnikovem obvestilu o nameravani prodaji ali jo položiti pri sodišču.

¹¹⁶ Preračunano v tolarje po srednji tečaju Banke Slovenije 189,9262 tolarja za 1 dolar na dan 16. 6. 2006.

¹¹⁷ Konto 06601 – deleži domačih družb.

¹¹⁸ Temeljnica št. AN0641-06 s priložo – obrazec "Obračun kupoprodaje delnic/deleža GD", h kateremu je bila priložena nakupna pogodba za poslovni delež v družbi Splošna plovba.

ustrezne notranje kontrole v skladu s SRS 21.12¹¹⁹, ker temeljnice za evidentiranje nakupa niso kontrolirale osebe, odgovorne za vsebinsko kontrolo listin¹²⁰, ki bi potrdile pravilnost, točnost in zakonitost knjigovodske listine, kar ni bilo v skladu s 23. členom, v povezavi z 20. členom¹²¹ Navodila o računovodenju KAD¹²².

2.3 Prodaja deleža SOD in KAD v družbi Splošna plovba

V prvi polovici leta 2007 sta SOD in KAD izvedli prodajo svojih lastniških deležev v družbi Splošna plovba, časovni potek izvedenih aktivnosti prikazuje slika 2.

¹¹⁹ Knjigovodske listine se kontrolirajo, da se zadosti načelu resničnosti, torej da kažejo podatki v njih dejansko stanje in gibanje sredstev, obveznosti do njihovih virov, prihodkov in odhodkov. Knjigovodske listine so verodostojne, če se pri kontroliranju pokaže, da lahko strokovno usposobljene osebe, ki niso sodelovale v poslovnih dogodkih, na njihovi podlagi popolnoma jasno in brez kakršnih koli dvomov spoznajo naravo in obseg poslovnih dogodkov.

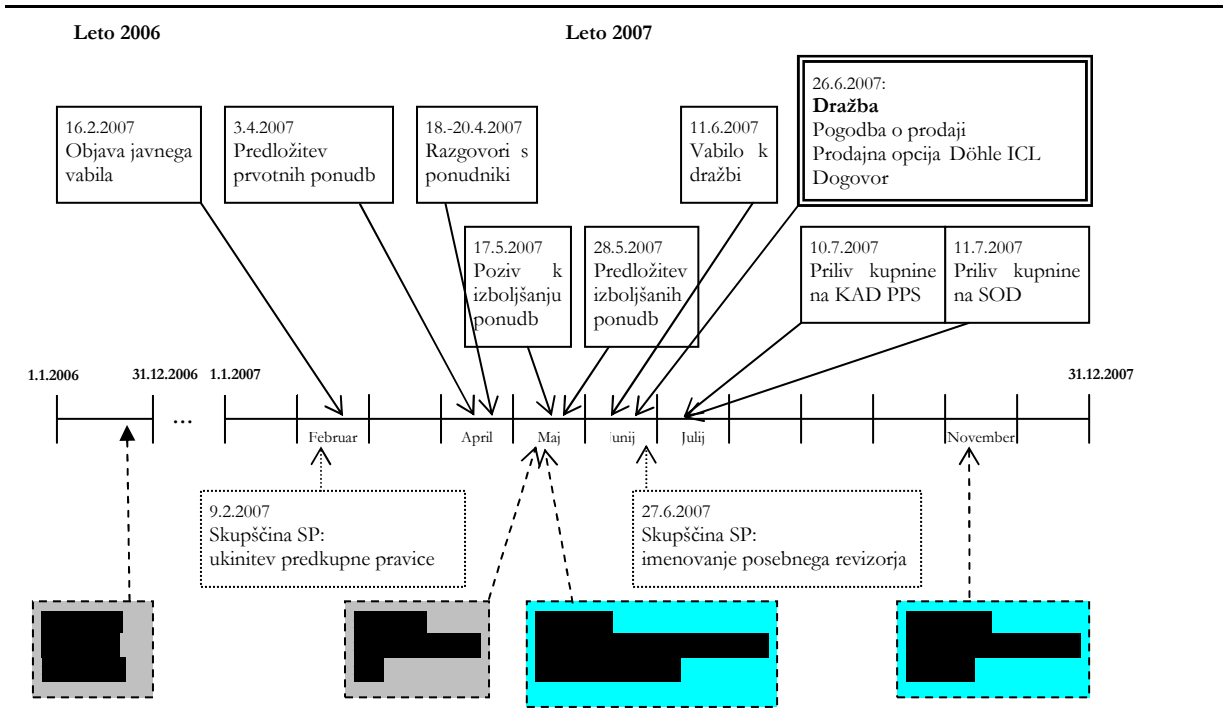
¹²⁰ Na podlagi določil prvega odstavka 23. člena Navodila o računovodenju KAD se z vsebinsko kontrolo preverja predvsem:

- ali je poslovna sprememba nastala v obliki in obsegu, kot je navedeno na knjigovodski listini,
- ali so cene v knjigovodski listini pravilne in v skladu z naročilom oziroma pogodbo,
- ali so odbitki pravilno izraženi in
- ali so plačilni pogoji navedeni na knjigovodski listini istovetni z dogovorom oziroma pogodbo.

¹²¹ Po določilu 20. člena Navodila o računovodenju KAD so odgovorne osebe določene z Navodilom o pooblastilih in podpisovanju v KAD z dne 5. 10. 2000 s spremembami in dopolnitvami (zadnja sprememba z dne 27. 3. 2006), ki je prenehalo veljati z dnem pričetka uporabe Pravilnika o pooblastilih in podpisovanju 1. 1. 2007, ki v 13. točki 8. člena določa, da je podpisnik temeljnice knjigovodja-vodja knjigovodstva.

¹²² Navodilo o računovodenju KAD z dne 6. 3. 2002 s spremembami in dopolnitvami (zadnja sprememba z dne 27. 12. 2005). Navodilo je prenehalo veljati z dnem pričetka veljavnosti Pravilnika o računovodenju 9. 10. 2006, ki pa še vedno določa obveznost kontrole knjigovodskih listin.

Slika 2: Časovni potek prodaje deležev družbe Splošna plovba na SOD in KAD

Vir: dokumentacija KAD in SOD, povezana z upravljanjem in prodajo deležev družbe Splošna plovba.

2.3.1 Načrtovanje prodaje

2.3.1.a Pri odločanju glede uvrstitve kapitalne naložbe v delež družbe Splošna plovba v skupino netržnih naložb SOD in KAD nista pridobili nobene usmeritve oziroma stališča Vlade RS ali Ministrstva za finance, ampak sta o uvrstitvi v eno od skupin iz sklepa Vlade RS o umiku¹²³ odločili sami, kar je razvidno iz naslednjih dokumentov:

- iz poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2008¹²⁴ in iz poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2009¹²⁵ je razvidno, da je bila kapitalna naložba v delež družbe Splošna plovba uvrščena v prvo skupino, oziroma med netržne naložbe, za katere je bil po sklepu Vlade RS ciljni časovni okvir prodaje 30 mesecev;
- iz seznama prodanih kapitalnih naložb na SOD v letih 2006 in 2007¹²⁶ je razvidna uvrstitev med netržne kapitalne naložbe;

¹²³ Podrobneje o sklepu Vlade RS o umiku (z dne 27. 7. 2006) v točki 2.1.2.2.c.

¹²⁴ Iz novembra leta 2007. Glavni kriterij pri obravnavi in prodaji teh kapitalnih naložb je maksimiranje prodajne vrednosti. Način prodaje zajema javno vabilo k dajanju ponudb (nezavezujoče zbiranje ponudb), dražbe in aktivno iskanje potencialnega kupca, ki ga iščejo upravljavci. Družba posamezne kapitalne naložbe ni dolžna prodati, če ponujena cena ni najmanj enaka minimalni ceni, ki se jo na podlagi strokovnih standardov vrednotenja določi za vsako kapitalno naložbo posebej. Na dan 21. 11. 2007 je imela SOD 33 netržnih naložb, ciljni časovni okvir prodaje pa je bil 30 mesecev (31. 1. 2009).

¹²⁵ Iz maja leta 2009.

¹²⁶ Seznam prodaj kapitalnih naložb v lasti SOD v letih 2006 in 2007 (z dne 20. 3. 2008) je bil izdelan na podlagi zaprosila računskega sodišča, z dne 15. 2. 2008.

- iz poročila o izvajanju sklepa Vlade RS¹²⁷, ki ga je SOD posredovala 25. 7. 2008 na Ministrstvo za finance, je razvidno, da je SOD kapitalsko naložbo uvrstila v skupino 1, oziroma med netržne naložbe;
- iz prilog k poročilom KAD o izvajanju sklepa Vlade RS¹²⁸, ki jih je posredovala na Ministrstvo za finance, je razvidno, da je KAD kapitalsko naložbo vključila v seznam netržnih naložb (po stanju na dan 31. 12. 2007 in na dan 30. 6. 2008), iz gradiva za delavnico KAD in SOD (30. 3. 2007) pa je razvidno, da je KAD kapitalsko naložbo v delež družbe Splošna plovba uvrstila med netržne naložbe¹²⁹ in je bila njena prodaja vključena v 5. javno zbiranje ponudb, za katerega naj bi bil rok za oddajo ponudb 3. 4. 2007.

Pojasnilo KAD

Glede na to, da gre za družbo z omejeno odgovornostjo, KAD to naložbo uvršča v skupino netržnih naložb.

Pojasnilo SOD

Skupni dogovor SOD in KAD je bil, naj država prek SOD in KAD ostane lastnik več kot 25 odstotkov. Glede na to, da SOD bolj potrebuje likvidna sredstva kot KAD, je KAD znotraj preostalega deleža prodala zgolj 1-odstotni delež, preostanek pa SOD. Te odločitve so bile sprejete na skupnih sestankih SOD in KAD, kar pa ni vedno razvidno iz zapisnikov, saj niso zelo podrobno napisani. Cilj SOD pri prodaji poslovnega deleža v družbi Splošna plovba je bil umik iz gospodarstva in zagotovitev potrebnih likvidnih sredstev za poravnavanje obveznosti SOD. Cilji so bili: maksimizirati prodajne pogoje za prodajalca in hkrati zavezati kupca k zagotovitvi čim bolj ugodnih pogojev za poslovanje družbe Splošna plovba (glede na to, da se je SOD odločila obdržati vpliv na poslovanje družbe Splošna plovba), zato je bil podpisan poseben dogovor s kupcem.

Kljub temu, da kapitalska naložba v delež družbe Splošna plovba ni bila vključena v seznam kapitalskih naložb v lasti SOD in KAD, ki je bila priloga k sklepu Vlade RS o umiku, ocenjujemo, da bi pri izvedbi postopka prodaje SOD in KAD morali upoštevati cilje, kriterije in načine prodaje iz sklepa Vlade RS o umiku, ki so bili predvideni za skupino netržnih kapitalskih naložb, saj sta jo uvrstili med netržne

¹²⁷ Poročilo SOD o izvajanju sklepa Vlade RS (št. 47600-4/2006 z dne 27. 7. 2006 o umiku države iz gospodarstva) v obdobju od 28. 2. 2006 do 25. 7. 2008, ki ga je 25. 7. 2008 pripravila SOD kot odgovor na dopis Ministrstva za finance z dne 22. 7. 2008.

¹²⁸ KAD je o izvajanju sklepa Vlade RS o umiku države iz gospodarstva poročala Ministrstvu za finance do konca leta 2008 s posredovanjem dveh poročil, ki so vključevale tudi seznam prodaj kapitalskih naložb po sklepu Vlade RS do presečnega dne 31. 12. 2007 in do presečnega dne 30. 6. 2008. Poročilo z dne 31. 1. 2008 je obravnavalo NS KAD 13. 2. 2008 in je bilo posredovano na Ministrstvo za finance 22. 1. 2008, drugo poročilo je bilo 25. 7. 2008 poslano na Ministrstvo za finance. KAD je o izvajanju sklepa Vlade RS o umiku države iz gospodarstva poročala Ministrstvu za finance do konca leta 2008 s posredovanjem dveh poročil, ki sta vključevali tudi seznam prodaj kapitalskih naložb po sklepu Vlade RS do presečnega dne 31. 12. 2007 in do presečnega dne 30. 6. 2008. Iz obeh poročil je razvidno, da se ciljni časovni okvir za umik iz prve skupine naložb po sklepu Vlade RS (netržne naložbe) izteče konec januarja 2009, da namerava KAD še naprej proaktivno delovati in vložiti vse napore za uresničitev sklepa v ciljnem časovnem okviru.

¹²⁹ Gradivo za delavnico vključuje preglednice tržnih, netržnih in strateških naložb KAD ter naložb v tuja podjetja (za osnovno premoženje) ter pregled prodaj tržnih in netržnih kapitalskih naložb na podlagi javnih objav (preglednica po razpisih). Iz preglednic je razvidno, da je KAD naložbo v družbo Splošna plovba uvrščala v skupino naložb V5D oziroma med netržne naložbe. Pri naložbi v 5,25-odstotni delež v družbi Splošna plovba ni navedenih aktivnosti, v tabeli javnih prodaj je označeno, da je bila vključena v 5. javno zbiranje ponudb.

kapitalske naložbe. Za netržne kapitalske naložbe (naložbe v skupini 1) je bilo v sklepu Vlade RS o umiku določeno:

- skupina 1 vključuje netržne naložbe (naložbe v družbah, ki ne kotirajo na borzi);
- glavni kriterij pri obravnavi in prodaji teh naložb je maksimiranje prodajne vrednosti naložb;
- za vse naložbe naj predstavniki KAD in SOD ves čas ocenjujejo njihovo donosnost ter ob tem aktivno iščejo čim več potencialnih kupcev;
- ciljni časovni okvir umika KAD in SOD iz družb: do 30 mesecev;
- predlagani načini prodaje so:
 - javno vabilo k oddaji ponudb (ne-zavezujoče zbiranje ponudb), objavljeno v sredstvih javnega obveščanja ter na spletnih straneh KAD in SOD;
 - dražbe, objavljene v dnevnem časopisu ter na spletnih straneh KAD in SOD;
 - aktivno iskanje potencialnega kupca, ki ga iščejo upravljavci KAD in SOD;
 - v utemeljenih primerih tudi zgolj aktivno iskanje potencialnega kupca, ki ga iščejo upravljavci KAD in SOD;
 - KAD in SOD naložb iz te skupine nista dolžna prodati pod določeno minimalno prodajno ceno, ki se določi za vsako kapitalsko naložbo posebej na podlagi strokovnih standardov vrednotenja.

2.3.1.b Knjigovodska vrednost za 28,65-odstotni delež družbe Splošna plovba v poslovnih knjigah SOD na dan 31. 12. 2006 je znašala 3.926.039 tisoč tolarjev ali 16.383.070 evrov in je presegla petkratnik revaloriziranega ustanovitvenega kapitala SOD, ki je na dan 31. 12. 2006 znašal 116.094 tisoč tolarjev ali 484.453 evrov. SOD ni ravnala v skladu s 14. členom statuta SOD, ki določa, da mora SOD načine prodaje, ki so predpisani za prodajo kapitalskih naložb države smiselno upoštevati pri prodaji kapitalskih naložb, katerih knjižna vrednost po zadnji letni revidirani bilanci stanja presega petkratnik revaloriziranega ustanovitvenega kapitala SOD.

Ne glede na določilo 14. člena statuta SOD menimo, da bi na podlagi določil prvega odstavka 67. člena ZJF SOD morala pri izvedbi prodaje kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba upoštevati določila ZJF in Uredbe o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin¹³⁰ (v nadaljevanju: Uredba o prodaji), ki veljajo za finančno premoženje v lasti države, ker je bila navedena kapitalska naložba neodplačno prenesena na SOD z namenom pokrivanja zakonskih obveznosti države, oziroma za posle, ki jih SOD opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije¹³¹.

Pojasnilo SOD

V trenutku izvedbe poslov je SOD ravnala v dobri veri, da je lastnica tega deleža. Če SOD ne bi bila lastnica deleža in bi morala upoštevati ZJF, ne bi smela uveljaviti predkupne pravice za ta delež pri Banki Koper.

SOD ni ravnala v skladu z določili 80.d člena ZJF, prvega odstavka 19. člena in prve točke prvega odstavka 20. člena Uredbe o prodaji, saj ni sprejela posameznega programa prodaje, ki bi vseboval cilje

¹³⁰ Uradni list RS, št. 123/03, 140/06 in 95/07.

¹³¹ V reviziji poslovanja SOD pri poravnavanju obveznosti v obdobju od leta 2004 do leta 2007 (točka 2.2.1. Revizijskega poročila o poslovanju SOD pri poravnavanju obveznosti, št. 1206-10/2006 z dne 9. 2. 2009) je bilo ugotovljeno, da SOD pri izvajanju določil ZSPOZ posluje v imenu in za račun Republike Slovenije in da prenosi premoženja v last SOD za ta namen niso bili potrebni. Določila ZSOS natančno ne urejajo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, ko gre za poravnavanje obveznosti na podlagi določil ZSPOZ. SOD je v svojih poslovnih knjigah neodplačno in namensko preneseno premoženje za namen izvajanja določil ZSPOZ evidentirala med lastna dolgoročna sredstva, kar ni v skladu s SRS.

prodaje in razloge, s katerimi se utemeljuje, da bodo s prodajo ti cilji doseženi, še posebej pri odločitvi, ali naj SOD skupaj s KAD proda 29,65-odstotni delež ali 54,70-odstotni delež v družbi Splošna plovba. S prodajo 29,65-odstotnega deleža, ob hkratni zavezi kupca, da prevzame poroštvo, je namreč omejila prodajo predvsem na dva kupca, ki bi lahko z nakupom takega deleža pridobila večinski vpliv. SOD tudi ni ravnala v skladu z določili prvega odstavka 80.f člena ZJF, saj pred začetkom prodaje ni določila ciljev prodaje in zato ni mogla izbrati metode prodaje, s katero bi te optimalne cilje lahko dosegla.

2.3.1.c KAD je v poslovno-finančnih načrtih PPS za leta 2006, 2007 in 2008 načrtovala prodajo vseh naložb v družbe z omejeno odgovornostjo¹³² do sredine leta 2009 tako, da je določila vrednost naložb deležev v družbah z omejeno odgovornostjo in njihov delež v portfelju PPS¹³³ na zadnji dan leta.

Ob določanju skupne vrednosti načrtovanih prodaj za pripravo poslovno-finančnega načrta za leto 2007¹³⁴ je KAD načrtovala prodajno vrednost za 5,25-odstotni delež v lasti KAD v vrednosti 975.781 tisoč tolarjev (4.071.861 evrov) in kapitalski dobiček v vrednosti 215.581 tisoč tolarjev (900.829 evrov)¹³⁵. Izračun načrtovane prodajne vrednosti je bil izdelan na podlagi interne posodobitve ocene tržne vrednosti delnice družbe Splošna plovba za namen prodaje 1-odstotnega deleža iz junija 2006 in ni upošteval podatkov iz cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, ki je bila izdelana v septembru leta 2006, kljub temu da so bili izračuni za poslovno-finančni načrt za leto 2007 pripravljeni 6. 10. 2006. Ocenjujemo, da ravnanje KAD pri načrtovanju prodaje ni bilo učinkovito, ker pri izračunu načrtovane prodajne vrednosti ni upoštevala vseh, že razpoložljivih podatkov, povezanih z ocenjeno vrednostjo deleža v družbi Splošna plovba.

2.3.2 Izvedba postopka prodaje

2.3.2.1 Pripravljalna dejanja

2.3.2.1.a SOD in KAD sta v postopku prodaje deležev družbe Splošna plovba pri odločanju uporabili oceno vrednosti, ki jo je po naročilu SOD¹³⁶ septembra 2006¹³⁷ izdelala družba [REDACTED]

¹³² V skladu z veljavnimi določili Zakona o zavarovalništvu v letu 2006 (Uradni list RS, št. 13/00, 91/00-popr., 21/02, 50/04, 79/06) in Strategije prestrukturiranja in upravljanja sredstev PPS.

¹³³ KAD je načrtovala, da bo na dan 31. 12. 2006 delež naložb PPS v družbe z omejeno odgovornostjo znašal 8,88 odstotka vseh sredstev PPS (v vrednosti 7.984.028 evrov) oziroma da bo v letu 2006 prodanih 25 odstotkov ali 16 naložb v družbe z omejeno odgovornostjo v lasti PPS v vrednosti 1.141.007 evrov. Na dan 31. 12. 2007 naj bi delež naložb PPS v družbe z omejeno odgovornostjo znašal 2,60 odstotka vseh sredstev PPS (v vrednosti 2.824.935 evrov) oziroma da bo v letu 2007 prodanih 18 naložb v družbe z omejeno odgovornostjo v lasti PPS v vrednosti 845.000 evrov. Na dan 31. 12. 2008 naj bi delež naložb PPS v družbe z omejeno odgovornostjo znašal 0,82 odstotka vseh sredstev PPS oziroma da bo konec leta 2008 PPS imel v lasti deleže družb z omejeno odgovornostjo v vrednosti 1.286.786 evrov.

¹³⁴ V poslovno-finančni načrt KAD za leto 2007 je bila vključena le skupna vrednost vseh načrtovanih kupnin iz prodaj kapitalskih naložb v letu 2007.

¹³⁵ Iz internega seznama načrtovanih prodaj kapitalskih naložb za leto 2007 je razvidno, da je "neto vrednost deleža v knjigah KAD na dan 31. 8. 2006 znašala 760.200 tisoč tolarjev (3.172.258 evrov)."

¹³⁶ [REDACTED]

¹³⁷ [REDACTED]

[REDACTED]

Ocenjujemo, da ta ocena vrednosti ni bila ustrezna za uporabo v postopku prodaje iz razlogov, ki jih navajamo v nadaljevanju.

- [REDACTED]

138	[REDACTED]
139	[REDACTED]
140	[REDACTED]
141	[REDACTED]
•	[REDACTED]
•	[REDACTED]
•	[REDACTED]
142	[REDACTED]

[REDACTED] Poleg tega sta prodajali 29,65-odstotni delež družbe Splošna plovba, zato sta obstajala dva posebno motivirana potencialna kupca¹⁴³, ki bi z nakupom presegla 50-odstotni lastniški delež¹⁴⁴, v preteklosti pa sta tudi večkrat izrazila interes za nakup deležev¹⁴⁵.

[REDACTED] Ne glede na to ocenjujemo, da bi KAD in SOD po sprejemu odločitve o prodajanem deležu in pogojih prodaje morali naročiti novo oceno vrednosti na netržnih podlagah, saj so bile izpolnjene predpostavke za uporabo teh podlag ocenjevanja vrednosti¹⁴⁶.

- Kljub temu, da sta KAD in SOD pred naročilom ocene vrednosti imeli informacije o tveganjih, ki naj bi izhajala iz poslovnih povezav potencialnega strateškega investitorja, družbe Döhle ICL, z družbo Splošna plovba¹⁴⁷,

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

¹⁴³ Sinergije v poslovanju družbe Splošna plovba in ponudnikov, ki bi se pojavile pri nakupu deležev družbe Splošna plovba, so v postopku prodaje navajali vsi trije ponudniki v prvotnih ponudbah.

¹⁴⁴ Družba Mercata in družba Döhle ICL ob upoštevanju lastniškega deleža v Pomorski družbi.

¹⁴⁵ Več v točki 2.3.2.1.d

¹⁴⁶ [REDACTED]

¹⁴⁷ Več v točki 2.3.2.1.c.

¹⁴⁸ [REDACTED]

¹⁴⁹ [REDACTED]

[REDACTED]

Da ocenjevalec ni imel ustreznih informacij za izdelavo ocene vrednosti, kaže tudi dejstvo, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Kljub temu, da predstavlja ocena vrednosti le eno izmed podlag za odločanje v postopku pogajanj oziroma predstavlja spodnjo mejo za prodajno ceno, je namen pridobitve ocen vrednosti pri prodaji, da prodajalec pridobi kar najbolj realno informacijo o vrednosti predmeta prodaje, da bi na njeni podlagi lahko oblikoval nadaljnje postopke prodaje. Ocenjujemo, da uporaba take ocene vrednosti družbe Splošna plovba KAD in SOD ni zagotavljala učinkovitega odločanja pri prodaji deležev družbe Splošna plovba.

2.3.2.1.b [REDACTED]

[REDACTED] je ocenjevalec v oddelku za analize na KAD 7. 5. 2007 izdelal Posodobitev hitre ocene tržne vrednosti 29,65 odstotka družbe Splošna plovba na dan 31. 12. 2006, iz katere izhaja

[REDACTED]

[REDACTED] Ocenjujemo, da posodobitev ocene vrednosti, ki jo je izdelala KAD maja 2007, ni bila ustrezna podlaga za odločanje v postopku prodaje deležev družbe Splošna plovba. Utemeljitev ocene navajamo v nadaljevanju.

- [REDACTED]

150 [REDACTED]

151 Več v točki 2.3.2.2.1.a.

152 [REDACTED]

153 [REDACTED]

154 [REDACTED]

155 [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

KAD je oceno vrednosti, ki ni bila izdelana na podlagi ustreznih predpostavk in informacij, uporabila pri odločanju o prodaji¹⁶⁰, zato ni zagotovila pogojev, da bi lahko presodila ustreznost pridobljenih ponudb za prodajani delež, kar ocenjujemo kot neučinkovito ravnanje. S tem KAD tudi ni uresničevala cilja o maksimiranju prodajne vrednosti, predvidenem za netržne naložbe v sklepu Vlade RS o umiku.

2.3.2.1.c KAD in SOD pred sprejemom odločitve o prodaji nista bili seznanjeni z dejansko vrednostjo prodajanega deleža družbe Splošna plovba, saj nista pridobili zadostnih in ustreznih informacij o premoženjskem stanju in poslovanju družbe Splošna plovba, na podlagi katerih bi se lahko kvalitetno odločali o vsebini prejetih ponudb in o ponujenih prodajnih cenah ter ustrezno oblikovali dodatne zaveze za kupca. Ocena temelji na ugotovitvah, ki jih podajamo v nadaljevanju.

- KAD in SOD sta prejeli prvotno ponudbo družbe Döhle ICL, [REDACTED]

156 [REDACTED]

157 Več v točki 2.3.2.1.c.

158 [REDACTED]

159 [REDACTED]

160 KAD te ocene vrednosti ni posredovala na SOD.

██████████ Ocenjujemo, da bi morali SOD in KAD že pred objavo javnega vabila k oddaji ponudb, najkasneje pa po prejemu prvotnih ponudb, opraviti skrbni pregled poslovanja družbe Splošna plovba, da bi pridobili podrobne informacije o njenem poslovanju, nato naročiti novo cenitev, pri izdelavi katere bi bile upoštevane pridobljene informacije, in šele po prejemu ustrezne ocene vrednosti zahtevati od ponudnikov zvišanje ponudb, saj bi lahko le tako ovrednotili ustreznost višine prejetih ponudb.

- Družba Mercata je na seji skupščine družbe Splošna plovba 30. 6. 2006 zahtevala, naj skupščina obravnava dodatno točko glede uvedbe posebne revizije po 318. členu ZGD-1¹⁶¹. Pooblaščenca SOD in KAD sta zapustila skupščino in s tem preprečila glasovanje o tej točki.

Pojasnilo SOD in KAD

Predstavnika SOD in KAD sta sejo skupščine zapustila, ker za glasovanje o točki glede uvedbe posebne revizije, ki ni bila izvršena na dnevni red seje skupščine, nista imela pooblastila, za glasovanje na skupščini sta bila odškodninsko odgovorna. Ker je bil predlog podan šele na seji skupščine, KAD in SOD nista imeli možnosti, da se o njem odgovorno in argumentirano odločita.

Na predlog SOD in KAD je bil na skupščini družbe Splošna plovba 27. 6. 2007 (oziroma en dan po izvedbi dražbe in sklenitvi prodajne pogodbe s kupcem) sprejet sklep o imenovanju revizijske družbe ██████████ za izvedbo revizije zaradi preveritve vodenja poslov skupine Splošna plovba (z vsemi odvisnimi družbami) z družbo Döhle ICL in družbami, ki so z njo v neposredni in posredni povezavi, za obdobje zadnjih pet let¹⁶². Iz obrazložitve predloga je razvidno, da je revizija najprimernejši ukrep za zagotovitev pregleda in nadzora dela posloводства glede poslov skupine Splošna plovba. SOD je 8. 6. 2007 pripravila predlog za vključitev dodatnega razveznega pogoja (glede izvedbe posebne revizije) v vabilo k dražbi za prodajo poslovnega deleža družbe Splošna plovba in ga posredovala na KAD, po uskladitvi s KAD pa je bila izvedba posebne revizije navedena tudi med razveznimi pogoji v vabilu k dražbi¹⁶³, ki sta ga SOD in KAD posredovali ponudnikom 11. 6. 2007, kar kaže na to, da sta se SOD in KAD o uvedbi posebne revizije usklajevali pred podpisom prodajne pogodbe.

¹⁶¹ Na podlagi prvega odstavka 318. člena ZGD-1 lahko skupščina z navadno večino glasov imenuje posebnega revizorja zaradi preveritve ustanovitvenih postopkov ter vodenja posameznih poslov družbe, vključno s posli povečanja ali zmanjšanja osnovnega kapitala, v zadnjih petih letih. Družba Mercata ni podrobneje navedla, kateri posli naj bi bili preverjeni v posebni reviziji.

¹⁶² Družba Mercata je na skupščini podala svoj nasprotni predlog, ki je temu identičen, le da bi se preverilo poslovanje družbe Splošna plovba v preteklih petnajstih letih, vendar predlog ni bil izglasovan.

¹⁶³ V točki 4.6. vabila je bilo pod tretjo alinejo vključeno določilo: "Pogodba o prodaji preneha veljati, če kupec, v primeru da skupščina družbe 27. 6. 2007 sprejme sklep o izvedbi posebne revizije, po prenosu imetništva poslovnih deležev onemogoča izvedbo posebne revizije skladno z zgoraj navedenim sklepom."

Pojasnilo SOD

Vzvod za predlog o uvedbi posebne revizije je bilo opozorilo družbe Mercata¹⁶⁴. KAD in SOD sta se skušali izogniti morebitnim kasnejšim očitkom, da je bila preprečena izvedba posebne revizije, ki je bila po mnenju družbe Mercata nujna.

Poročilo o dejanskih ugotovitvah na podlagi opravljenih dogovorjenih postopkov družbe [REDACTED] sta KAD in SOD pridobili v maju 2008¹⁶⁶, kar je skoraj leto dni po zaključeni prodaji. Glede na to, da sta KAD in SOD že pred zaključkom postopka prodaje imeli nekatere informacije o poslovanju družbe Splošna plovba s ponudnikom družbo Döhle ICL¹⁶⁷, ocenjujemo, da bi morali SOD in KAD o predlogu za uvedbo posebne revizije glasovati na skupščini družbe Splošna plovba že pred začetkom postopka prodaje¹⁶⁸. KAD in SOD sta prodajo deležev družbe Splošna plovba oziroma dražbo izvedli pred prejemom zaključkov iz te posebne revizije, kljub temu da je obstajala velika verjetnost, da bi se na podlagi izsledkov te revizije spremenile podlage za odločanje o pogojih prodaje in končni prodajni ceni.

- Odločitve o prodaji deležev sta sprejemali na podlagi informacij o poslovanju družbe Splošna plovba, ki sta jih pridobili na skupščinah te družbe ter v pogovorih z upravo družbe Splošna plovba, ki pa niso dokumentirani¹⁶⁹. SOD ob neodplačni pridobitvi deležev in nakupu deležev od Banke Koper ni pridobila zadostnih informacij o poslovanju te družbe¹⁷⁰, KAD in SOD pa v postopku prodaje deležev nista opravili skrbnega pregleda družbe Splošna plovba.

¹⁶⁴ Družba Mercata je 20. 6. 2007 na SOD v dopisu posredovala svoje mnenje, da zaradi zaključka prodaje deleža družbe Splošna plovba pred izvedbo skupščine družbe, na kateri naj bi bil obravnavan predlog o uvedbi posebne revizije, sama izvedba revizije in njene ugotovitve najverjetneje ne bi dosegli cilja, zaradi katerega je bila uvedena; ne glede na morebitne ugotovitve oškodovanja družbe in preostalih družbenikov bi ena izmed družb iz skupine Döhle lahko celo sodelovala na razpisani dražbi, kjer bi lahko bila privilegirana, kar je nesprejemljivo in nerazumljivo.

¹⁶⁵ Iz tega poročila družbe [REDACTED] izhaja, da je skupina Splošna plovba [REDACTED]

¹⁶⁶ SOD je poročilo družbe [REDACTED] na podlagi zahteve prejela od družbe Splošna plovba 5. 5. 2008. KAD je to poročilo prejela 21. 5. 2008 kot del gradiva za sejo skupščine družbe Splošna plovba 20. 6. 2008. Skupščina je sprejela sklep, da se imenuje neodvisnega pravnega strokovnjaka, ki naj preuči utemeljenost odškodninskega zahtevka in možnost vložitve morebitnih pravnih sredstev. SOD je devet mesecev kasneje prejela ekspertno pravno mnenje Pravne fakultete Univerze v Ljubljani.

¹⁶⁷ Več v točki 2.3.2.2.1.a.

¹⁶⁸ Bodisi na skupščini 30. 6. 2006, ko je sprejem takega sklepa predlagala družba Mercata, bodisi na kasneje sklicani skupščini, na lastno pobudo.

¹⁶⁹ Iz interne ocene vrednosti deleža na KAD iz junija 2006 je razvidno, [REDACTED]

¹⁷⁰ Več v točki 2.2.3.a.

Pojasnilo SOD

Po Pravilniku o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD ni predvideno, da bi SOD kot prodajalka izvedla skrbni pregled pred odločanjem o prodaji. SOD je pri prodaji deleža družbe Splošna plovba upoštevala predvsem cener.

Glede na to, da je posodobitev ocene vrednosti Splošne plovbe, ki jo je izdelala KAD junija 2006, vsebovala

[redacted], družba Mercata pa je ob vpogledu v knjige in listine družbe Splošna plovba SOD opozarjala na pomembnost poznavanja informacij o ladjah družbe Splošna plovba¹⁷². Ocenjujemo, da bi morali KAD in SOD zaznati tveganje, da

[redacted] KAD in SOD, ki sta imeli pred prodajo deležev skupaj v lasti 54,7-odstotni delež družbe Splošna plovba, kljub temu da bi na skupščini družbe Splošna plovba lahko dosegli sprejem sklepa, da mora uprava omogočiti izvedbo skrbnega pregleda za potrebe prodaje ter katere informacije jima mora zagotoviti, nista pridobili informacij o financiranju in vrednotenju ladij družbe Splošna plovba, saj nista izvedli nobenih aktivnosti za vpogled v knjige in spise družbe na podlagi 512. člena ZGD-1 ali za izvedbo skrbnega pregleda družbe Splošna plovba.

- KAD in SOD nista aktivno spremljali razmer na svetovnem ladjarskem trgu, da bi ugotovili primernost prodaje v danem trenutku.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 2

Od leta 2004 do 2007 je bila na svetovnem trgu konjunktura in cene ladijskih prevozov visoke. Potreba ladjarskih družb po ladjah je bila velika, zato so po visokih cenah kupovale druge družbe, ki so imele v lasti ladje, in tako bistveno hitreje prišle do ladij, kot pa če bi naročile izgradnjo novih ladij, ki bi bile zgrajene šele, ko bi se cene ladijskih prevozov že znižale. Indijska družba, v imenu katere je ponudnik povpraševal, je želela pridobiti večinski delež družbe Splošna plovba in je bila pripravljena delež tudi preplačati oziroma plačati pribitek na ceno za večinski delež¹⁷⁴.

Glede na to, da so ugodne tržne razmere za prodajo ladjarskih podjetij izhajale iz [redacted], gibanja indeksa BDI na svetovnem ladjarskem trgu od januarja leta 2001 do januarja leta 2007¹⁷⁵ in pojasnil potencialnega ponudnika 2, ocenjujemo, da bi morali KAD in SOD preučiti ladjarski trg in interes potencialnih kupcev in na ta način pridobiti dodatne podlage za odločanje o prodaji deležev (o prodajanem deležu, prodajni ceni in drugih zavezah, ki bi jih bili pripravljene sprejeti kupci deleža v zvezi z razvojem družbe Splošna plovba). SOD in KAD sta prodali naložbo v družbo Splošna plovba, ko so na ladjarskem trgu obstajali ugodni pogoji za prodajo, saj je bilo povpraševanje po ladjah in ladjarskih podjetjih veliko, česar pa nista

171 [redacted]

172 Predvsem o gradnji, registrskem stanju, obremenitvah, transakcijah z ladjami in certifikatov o njihovem uničenju.

173 [redacted]

174 Več o interesu te družbe v točki 2.3.2.2.1.a.

175 Indeks BDI oziroma Baltic Dry Index je splošno merilo spremljanja trga proste plovbe in se na Londonski borzi dnevno oblikuje na podlagi ponderiranih vrednosti doseženih vozlin oziroma najemnin za določene najpomembnejše tovore na 11 najbolj reprezentativnih relacijah na svetu. V letu 2006 in prvi polovici leta 2007 je ta indeks glede na pretekla obdobja naraščal.

izkoristili v zadostni meri, ker nista na svetovnem trgu pomorske dejavnosti objavili nameravane prodaje deležev. Poleg tega sta KAD in SOD z odločitvijo za prodajo 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba omejili interes potencialnih kupcev predvsem na dva obstoječa družbenika te družbe, ki bi z nakupom dosegla večinski delež, saj drugih potencialnih kupcev nakup manjšinskega deleža ob hkratni obveznosti nadomestitve poročstva Republike Slovenije ni zanimal¹⁷⁶. Po naši oceni bi KAD in SOD ob bolj obširnem informiranju potencialnih kupcev na svetovnem ladjarskem trgu in z odločitvijo za prodajo večinskega deleža lahko ustvarili večje zanimanje potencialnih kupcev za nakup in s tem večjo konkurenco med ponudniki.

Ker KAD in SOD nista v zadostni meri poznali predmeta prodaje (poslovanja družbe Splošna plovba in vrednosti deležev v tej družbi), nista ravnali učinkovito, saj nista zagotovili pogojev za kvalitetno odločanje in za doseganje najvišje možne prodajne cene. S tem tudi nista ravnali tako, da bi dosegali cilj o maksimiranju prodajne vrednosti, kot ga opredeljuje sklep Vlade RS o umiku.

2.3.2.1.d KAD in SOD sta pred objavo javnega vabila k oddaji ponudb¹⁷⁷ imeli naslednje informacije o obstoju interesa za nakup deležev:

- Grško ladjarsko podjetje je 26. 10. 2005 prek potencialnega ponudnika 1 poslalo vsem lastnikom družbe Splošna plovba¹⁷⁸ informativno ponudbo za nakup lastniškega deleža Splošne plovbe, da bi pridobilo lastniški delež družbe Splošna plovba na podlagi ponudb, ki naj bi bile predložene do 15. 11. 2005, potencialni ponudnik 1 pa bi ponudnike povabil na sestanek in pogovor¹⁷⁹.

- [redacted]

- Družba Mercata je na KAD in SOD posredovala več dopisov, v katerih je izrazila interes za nakup deležev družbe Splošna plovba¹⁸¹.

- [redacted]

¹⁷⁶ Več v točki 2.3.2.2.1.a.

¹⁷⁷ Vsebina objavljenega vabila k oddaji ponudb je v točki 2.3.2.2.c.

¹⁷⁸ Ponudbe SOD ni prejela, ker takrat še ni bila družbenica družbe Splošna plovba.

¹⁷⁹ V informativni ponudbi potencialnega ponudnika 1 je bilo navedeno, da naj bi na podlagi tako pridobljenih informacij grška ladjarska družba v kar najkrajšem roku izoblikovala zavezujočo ponudbo, v kateri bi opredelila dokončne pogoje sklenitve posla, če bi bile ugotovitve pri skrbnem pregledu družbe, ki bi ga opravila v sklopu nakupnega procesa, ustrezne.

¹⁸⁰ [redacted]

¹⁸¹ Družba Mercata je poslala dopise na KAD 30. 6. 2006, 19. 12. 2006 in 13. 2. 2007. [redacted]

[redacted] Na SOD je družba Mercata poslala dopis 30. 6. 2006.

¹⁸² Podrobneje v točki 2.2.3.2.a.

- V decembru leta 2006 sta družbi Peter Döhle¹⁸³ in Mercata¹⁸⁴ na Ministrstvo za finance naslovili dopise, v katerih sta izrazili interes za nakup deležev družbe Splošna plovba in jih je Ministrstvo za finance v januarju 2007 odstopilo SOD.
- Velika možnost prevzema, ki bi ga izvedel strateški investitor, ter izkazan interes za prevzem večinskega deleža z vidika obstoječih lastnikov sta razvidna iz [REDACTED]
- Z informacijo o izkazanem interesu treh družb (Peter Döhle, Mercata in [REDACTED]) se je [REDACTED]

Ne glede na to, da sta imeli informacije o obstoju interesa za nakup deležev družbe Splošna plovba, in kljub navodilom [REDACTED] KAD in SOD pred objavo javnega razpisa nista izvedli nobene aktivnosti, da bi podrobneje preverili interes obstoječih potencialnih kupcev in ugotovili morebitni obstoj drugih potencialnih ponudnikov za nakup v Sloveniji in na svetovnem ladjarskem trgu. Kljub temu, da sta želeli pridobiti strateškega investitorja (na kar kažejo dodatne zahteve in pogoji, ki so jih morali izpolnjevati ponudniki), nista izvedli nobene analize svetovnega ladjarskega trga in nista opravili pogovora s člani uprave družbe Splošna plovba ali na drug način ugotovili povpraševanja po nakupu družb z ladjarsko dejavnostjo, da bi lahko identificirali potencialne kupce deleža oziroma njihove lastnosti in vodili postopek prodaje na način, da bi pridobili čim širši krog ponudnikov oziroma zagotovili največjo možno konkurenco med njimi. Njuno ravnanje ocenjujemo kot neučinkovito, KAD in SOD tudi nista ravnali v skladu z načinom prodaje, predlaganim v sklepu Vlade RS o umiku, ker potencialnih kupcev nista aktivno iskali.

2.3.2.2 Javna objava vabila k dajanju ponudb

2.3.2.2.a SOD je konec januarja 2007 obvestila KAD, da namerava predvidoma 15. 2. 2007 objaviti javno vabilo za zbiranje ponudb za Splošno plovbo¹⁸⁷, KAD pa ji je 2. 2. 2007 sporočila, da namerava sodelovati v

¹⁸³ Dopisa ministru za finance z dne 5. 12. 2006 in 27. 12. 2006, v katerih se je družba Peter Döhle sklicevala na predhodne razgovore v zvezi s procesom privatizacije družbe Splošna plovba ter poizvedovala glede dogajanja v zvezi s predhodno izraženim interesom za postopno pridobivanje večjega deleža v družbi Splošna plovba.

¹⁸⁴ Dopis z dne 19. 12. 2006, v katerem je družba Mercata navedla, da je zainteresirana za nakup deležev v družbi Splošna plovba, ki so v lasti SOD in KAD, ter zaprosila za obveščanje in enakopravno obravnavanje pri morebitnih pogovorih ali pogajanjih o prodaji deležev v družbi Splošna plovba.

¹⁸⁵ Več v točki 2.3.2.5.1.b.

¹⁸⁶ Na informativni ponudbi potencialnega ponudnika 1 v imenu grške ladjarske družbe za nakup deležev družbe Splošna plovba z dne 26. 10. 2005, poslani na KAD, je bilo ročno označeno [REDACTED]

¹⁸⁷ Poslala ji je tudi izhodišča za pripravo vabila k oddaji ponudb, ki so se nanašala na zaveze kupca, ki naj bi bile vključene v vabilo k oddaji ponudb, zahtevo za prevzem poroštvenih obveznosti Republike Slovenije do Banke Koper, ter da naj bi KAD in SOD skupaj obdržali 25,05-odstotni delež (o višini deležev, ki bi jih prodajali KAD in SOD, naj bi se dogovorili na sestanku uprav SOD in KAD 31. 1. 2007).

postopku prodaje, in sicer zgolj z 1-odstotnim poslovnim deležem v lasti PPS¹⁸⁸. Iz elektronske korespondence med SOD in KAD ter zapisnika sestanka med SOD in KAD z dne 14. 2. 2007 je razvidno sodelovanje med SOD in KAD pri pripravi javnih vabil za skupne naložbe, prodajane na podlagi objave petega javnega razpisa za prodajo kapitalskih naložb, ter da je bila vsebina teh vabil med SOD in KAD usklajena. Na zahtevo SOD je bila 9. 2. 2007 sklicana skupščina družbe Splošna plovba, na kateri so družbeniki sprejeli sklep o spremembi družbene pogodbe in statuta družbe Splošna plovba, tako da je bila izključena predkupna pravica obstoječih družbenikov in uveljavljeno prosto prenašanje poslovnih deležev med seboj in tretjimi osebami¹⁸⁹.

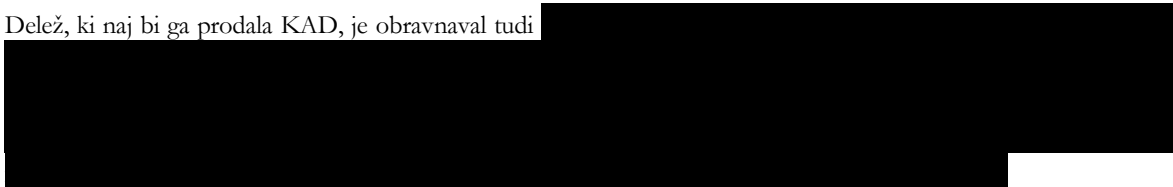
Pojasnilo KAD

Glede na dobre perspektive nadaljnjega poslovanja Splošne plovbe sta se KAD in SOD odločili, da skupaj zadržita 25-odstotni lastniški delež in s tem možnost vpliva na ključne poslovne odločitve družbe. Glede na ekonomske kriterije prodaja te naložbe ne bi bila nujna, saj je bila to dobra naložba, vendar je PPS moral zaradi potreb po likvidnih sredstvih svoj delež odprodati. KAD ni imela potreb po dodatnih likvidnih sredstvih, da bi zavarovala vrednost naložbe, pa je bila za njen 5,2-odstotni delež sklenjena prodajna opcijska pogodba. Tako je lahko SOD, ki ima večje potrebe po likvidnih sredstvih, v prodajo ponudila večji del svojega deleža v Splošni plovbi.

KAD in SOD nista ravnali učinkovito, ker pred objavo javnega vabila k dajanju ponudb in med postopkom prodaje nista izdelali analiz ali projekcij, s katerimi bi pridobili podlage za sprejem odločitev o prodajnih pogojih in deležu v družbi Splošna plovba, ki ga bosta prodali. Ocenjujemo, da bi morali preučiti, ali bi za skupni 54,7-odstotni delež v družbi Splošna plovba lahko pridobili višjo kupnino, če bi prodali celotni delež naenkrat (s tem bi verjetno lahko realizirali višjo prevzemno premijo), ali pa bi bila kupnina višja, če bi delež prodali v dveh delih (v prvem delu bi na primer prodali 29,65-odstotni delež, v drugem delu pa preostali 25,05-odstotni delež). KAD in SOD pred sprejemom odločitve, da obdržita 25,05-odstotni delež, nista preučili in utemeljili, ali bi lahko 25,05-odstotni delež kasneje (ob morebitnem dvigu tržne cene kot posledice izboljššanega poslovanja družbe Splošna plovba zaradi vlaganj kupca kot strateškega investitorja) prodali po višji ceni kot 29,65-odstotni delež¹⁹⁰.

KAD in SOD z objavo javnega vabila k oddaji ponudb, s katerim sta objavili prodajo 29,65-odstotnega deleža v družbi Splošna plovba, nista ravnali tako, da bi uresničevali sklep Vlade RS o umiku, ker bi morali prodati celotni svoj delež, glede na to, da sta to naložbo opredelili kot netržno naložbo. SOD tudi ni ravnala v skladu s sklepom Vlade RS o neodplačnem prenosu deleža, ker je bil celoten delež namenjen zagotovitvi likvidnih sredstev za poravnavanje obveznosti na podlagi ZSPOZ.

¹⁸⁸ Delež, ki naj bi ga prodala KAD, je obravnaval tudi

¹⁸⁹ Skupščina družbe Splošna plovba je sicer že 30. 6. 2006 na podlagi predloga KAD in SOD za razširitev dnevnega reda sprejela spremembe in dopolnitve družbene pogodbe in statuta Splošne plovbe, tako da obstoječi družbeniki niso imeli več predkupne pravice, če bi želel posamezni družbenik delež prodati drugemu družbeniku, temveč so imeli predkupno pravico le ob prodaji deleža tretji osebi, ki ni družbenik.

¹⁹⁰ Na primer nista izdelali projekcij oziroma ocen poslovanja družbe Splošna plovba v prihodnjih obdobjih glede na vlaganja v ladijsko floto te družbe, ki sta jih nameravali zahtevati od kupca deleža.

2.3.2.2.b SOD je besedilo oglasa za javno zbiranje ponudb v delu, ki se nanaša na prevzem poročstva Republike Slovenije, usklajevala tudi z Ministrstvom za finance¹⁹¹ in o tem obvestila KAD¹⁹². Ministrstvo za finance ni dokumentiralo usklajevanja pogojev prodaje s predstavniki SOD in je zato ravnalo v nasprotju z drugim odstavkom 124. člena Uredbe o upravnem poslovanju, ki določa, da se evidenca dokumentarnega gradiva vodi o vseh zadevah, dosjejih in dokumentih, ki jih organ prejme ali ki nastanejo pri njegovem delu. S tem Ministrstvo za finance tudi ni zagotovilo učinkovitosti in preglednosti sodelovanja s SOD v postopku prodaje deležev družbe Splošna plovba.

2.3.2.2.c SOD in KAD sta 16. 2. 2007 v sklopu 5. paketa javnih prodaj kapitalskih naložb¹⁹³ v časnikih Delo in Finance v slovenskem jeziku objavili oglas za javno zbiranje ponudb za nakup deležev družbe Splošna plovba. Zavezujoče ponudbe za nakup 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba z rokom veljavnosti do vključno 3. 7. 2007 je bilo treba poslati na SOD do 3. 4. 2007, ponudniki pa so morali ponudbi priložiti tudi:

- svojo pisno predstavitev oziroma predstavitev končnega kupca s poudarkom na predstavitvi njegovih dosedanjih aktivnosti na področju ladjarstva;
- program nadaljnega razvoja družbe za prihodnja štiri leta¹⁹⁴;
- pisno zagotovilo, da si bo kot družbenik zavzemal za investicijska vlaganja v ladijsko floto;
- izjavo banke, da ponudnik razpolaga s sredstvi, potrebnimi za nakup predmeta prodaje, ali da je kreditno sposoben;
- pisno zagotovilo, da si bo v skladu s svojimi možnostmi kot družbenik prizadeval, da bo sedež družbe Splošna plovba v Republiki Sloveniji, kjer bodo tudi uprava in strokovne službe;
- pisno zagotovilo, da si bo v skladu s svojimi možnostmi kot družbenik prizadeval za ohranitev števila zaposlenih, zagotovitev izobraževanja zaposlenih ter za nadaljevanje investicij v razvoj kadrov najmanj v dosedanjem obsegu;
- pisno soglasje Banke Koper, s katerim soglašata, da se nadomesti poročstvo Republike Slovenije¹⁹⁵ z garancijo prvovrstne banke na prvi poziv;
- pisno zavezo ponudnika, da, če bi bil izbran za najugodnejšega ponudnika, najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema izjave o sprejemu ponudbe s prodajalcema sklene pogodbo o prenosu deležev v obliki notarskega zapisa.

Ocenjujemo, da KAD in SOD v javnem vabilu k dajanju ponudb nista ravnali učinkovito, ker nista ustrezno in natančno določili pogojev za sodelovanje. Našo oceno utemeljujemo v nadaljevanju.

- SOD in KAD sta med prodajne pogoje vključili tudi nadomestitev poročstva Republike Slovenije z bančno garancijo prvovrstne banke, ki jo predloži kupec, kar ocenjujemo kot ustrezno. Kljub temu uresničitev tega pogoja glede na besedilo oglasa za javno zbiranje ponudb ni bila v celoti zagotovljena, saj je bila vključena le zahteva po predložitvi izjave Banke Koper, da dovoli, da kupec deleža

¹⁹¹ Elektronska sporočila med SOD in Ministrstvom za finance z dne 7. 2. 2007 in 12. 2. 2007.

¹⁹² Elektronska sporočila med zaposlenimi na SOD in KAD z dne 6. 2. 2007, 9. 2. 2007 in 12. 2. 2007.

¹⁹³ Tega dne sta SOD in KAD objavili ločene oglase za javno zbiranje ponudb tudi za pet drugih kapitalskih naložb.

¹⁹⁴ Program nadaljnega razvoja družbe Splošna plovba je moral vključevati tudi opredelitev do širitve poslovanja družbe, ukrepov za izboljšanje kvalitete poslovnih procesov in kvalitete storitev ter do gibanja števila zaposlenih, izobraževanja zaposlenih in štipendiranja za pomorske poklice v Republiki Sloveniji.

¹⁹⁵ Več o poročstvu Republike Slovenije v prilogi 4.

nadomesti poroštvo Republike Slovenije s svojim poroštvom, ne pa tudi zahteva po predložitvi izjave ponudnika, da bi, če bi bil izbran, to poroštvo tudi dejansko prevzel.

- Ne glede na to, da je bilo zahtevano, naj ponudnik predstavi svoje dotedanje aktivnosti na področju ladjarstva, KAD in SOD v vabilu k oddaji ponudb nista natančno določili lastnosti, ki bi jih morali imeti ponudniki za doseganje ciljev, ki sta jih želeli doseči z dodatnimi zahtevami in pogoji oziroma prek opredelitve teh lastnosti nista jasneje določili ciljne skupine potencialnih kupcev deležev. SOD tudi ni ravnala v skladu s 47. členom Uredbe o prodaji, ki določa, da se zbiranje ponudb lahko omeji na osebe, ki imajo lastnosti, ki morajo biti natančno določene v pozivu za javno zbiranje ponudb.
- Ponudniki so morali predložiti pisna zagotovila, da se nameravajo kot družbeniki zavzemati za izpolnjevanje zavez glede vlaganj v ladijsko floto, sedeža družbe Splošna plovba in kadrovske politike družbe. Ocenjujemo, da tako oblikovan pogoj ni zagotavljal uresničitve danih zavez, ker:
 - je bilo določeno, da naj bi se kupec kot družbenik "zavzemal", ni pa bil določen način, na katerega naj bi kupec to izvedel; zaveze niso bile natančno opredeljene in kvantificirane, v javnem vabilu tudi ni bilo določeno, da se zaveze natančneje opredelijo v nadaljevanju postopka prodaje;
 - pisna zagotovila, ki so jih morali predložiti ponudniki, ne da bi bile določne pravne posledice, če zavez kupec ne bi izpolnjeval, niso v zadostni meri zagotavljala izpolnitve zavez;
 - določene zaveze (na primer odločitve o kadrovske politiki in investicijah) niso v pristojnosti družbenikov, temveč v pristojnosti uprave družbe Splošna plovba, zato so take zaveze brezpredmetne in lahko vplivajo zgolj na nižjo ponujeno ceno ponudnika.
- KAD in SOD nista opredelili osnovnih kriterijev za izbor kvalificiranih, primernih in najboljših ponudnikov, zato ni bilo jasno določeno, ali edini kriterij za ocenjevanje ponudb predstavlja cena ali tudi na primer izkušnje ponudnika na področju ladjarstva ali njegova opredelitev do danih pisnih zavez (na primer znesek predvidenih vlaganj, predvideno število štipendij). SOD ni ravnala v skladu s četrto točko 20. člena Uredbe o prodaji, saj bi morali biti ti kriteriji določeni že v posameznem programu prodaje, ki ga ni pripravila, prav tako pa s tem, ko kriterijev ni objavila v vabilu k oddaji ponudb, ni ravnala v skladu s sedmo točko 49. člena te uredbe.
- V vabilu k oddaji ponudb ni bila navedena možnost, da bi v nadaljnjem postopku prodaje KAD in SOD zahtevali dopolnjevanje ali izboljšanje ponudb oziroma izvedli pogajanja s ponudniki ali dražbo. SOD s tem tudi ni ravnala v skladu s šesto točko 49. člena Uredbe o prodaji, ker vabilo k oddaji ponudb ni vsebovalo navedbe, da se uporabi več faz ponudbe.
- V vabilu k oddaji ponudb je bila potencialnim ponudnikom dana možnost pridobivanja informacij po telefonu¹⁹⁶, niso pa bili objavljeni pogoji, po katerih naj bi zainteresirani kupci pridobivali podrobnejše informacije o predmetu prodaje zaradi oblikovanja ponudbe za nakup oziroma pogoje za pridobitev informacijskega memoranduma. S tem je SOD ravnala tudi v neskladju s 5. točko 49. člena Uredbe o prodaji.

2.3.2.2.d Na razpisu so lahko sodelovale domače ali tuje pravne in fizične osebe¹⁹⁷. V oglasu sta bili objavljeni tudi telefonski številki SOD in KAD, na katerih je bilo mogoče pridobiti podrobnejše

¹⁹⁶ Več v točki 2.3.2.2.d.

¹⁹⁷ V oglasu je navedeno tudi, da bi morala ponudba, če bi jo podala družba sama, vsebovati tudi zavezo za oblikovanje rezerv za lastne deleže v bilanci stanja ter izjavo o zadostnosti razpoložljivih virov sredstev za oblikovanje teh rezerv.

informacije o prodaji. Na podlagi povpraševanja potencialnega ponudnika 3 po besedilu javnega oglasa v angleškem jeziku¹⁹⁸ je SOD naročila prevod, ki ga je 6. 3. 2007 posredovala potencialnemu ponudniku 3 in ga 7. 3. 2007 objavila na svoji spletni strani. KAD je o objavljenem oglasu objavila tudi sporočilo za javnost na svoji spletni strani 16. 2. 2007 in v njem na kratko predstavila pogoje prodaje deležev družbe Splošna plovba¹⁹⁹. Po objavi oglasa za javno zbiranje ponudb v dveh slovenskih časnikih sta novico o postopku prodaje objavila najmanj dva časopisa, specializirana za ladjarsko dejavnost²⁰⁰.

Pojasnilo SOD

SOD je ocenila, da bi informacijo o prodaji deležev družbe Splošna plovba z objavo zgolj v slovenskih medijih pridobili vsi potencialni ponudniki in se dodatni ponudniki ne bi pojavili, zato bi bil strošek objave v tujih medijih večji od koristi. Po objavi oglasa je po elektronski pošti iz tujine potencialni ponudnik 3 pošiljal vprašanja o javnem razpisu, zato je SOD opravila prevod v angleški jezik. Ker je SOD ocenila, da gre za podjetje s specifično dejavnostjo, je, da bi maksimirala prodajno ceno in da bi bila preglednost prodaje večja, angleški prevod oglasa objavila tudi na spletni strani SOD.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 3

Potencialni ponudnik 3 oglasa ni opazil, ker je bil objavljen zgolj v slovenskih časopisih, informacija o prodaji pa je bila le na spletni strani KAD in so ga o objavi obvestili drugi. Oglas bi moral biti objavljen v mednarodnih ladjarskih časopisih, saj se ladjarska dejavnost opravlja pretežno izven meja Slovenije.

KAD in SOD nista izvedli aktivnosti, s katerimi bi seznanili vse potencialne kupce o začetku postopka prodaje deležev Splošne plovbe in jim nista podali ustreznih in zadostnih informacij za odločanje o morebitni predložitvi ponudb.

- Oglasa za javno zbiranje ponudb nista objavili v nobenih tujih revijah ali časopisih (predvsem tistih, specializiranih za ladjarsko dejavnost). Oglas v angleškem jeziku je na svoji spletni strani objavila SOD šele 19 dni po objavi oglasa za javno zbiranje ponudb, potem ko je bila k temu večkrat pozvana. KAD in SOD nista izvedli drugih aktivnosti za seznanitev potencialnih kupcev z objavljenim vabilom in s pogoji prodaje (na primer neposredno obveščanje potencialnih kupcev o objavljenem oglasu). SOD tudi ni ravnala v skladu s tretjim odstavkom 46. člena Uredbe o prodaji, ki določa, da se lahko poziv za zbiranje ponudb objavi tudi v tujem časopisu ali sredstvu obveščanja oziroma se lahko o pozivu neposredno obvesti osebe, za katere se utemeljeno domneva, da bi lahko izkazale interes za nakup.
- Ne glede na to, da sta SOD in KAD v oglasu za javno zbiranje ponudb objavili prodajo manjšinskega deleža družbe Splošna plovba, bi bilo ustrezno, če bi ravnali kot pri prodaji večinske naložbe, ker sta

¹⁹⁸ Več v točki 2.3.2.2.1.a.

¹⁹⁹ KAD je v sporočilu za javnost, ki se je nanašalo na objavljeno prodajo naložb iz 5. paketa javnih prodaj kapitalskih naložb, navedla glavne pogoje ter zahtevano dokumentacijo pri prodaji deleža Splošne plovbe, ter da je bilo v zadnjih tednih za te deleže precej zanimanja. Vir: *Kapitalska družba, d. d. – Največje zanimanje se pričakuje za skoraj 30-odstotni poslovni delež v Splošni plovbi*, junij 2009.

²⁰⁰ Na spletni strani portala za pomorsko in transportno dejavnost Lloyd's List je razvidno, da je bil 20. 2. 2007 objavljen članek o tem, da sta KAD in SOD objavila razpis za prodajo 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba. Vir: *Splosna Plovba stake is put out to tender – Lloydslist.com*, junij 2009. Na spletni strani mednarodnega ladjarskega časopisa Tradewinds je razvidno, da je bil v papirni obliki tega časopisa 1. 3. 2007 objavljen članek o tem, da je naprodaj približno 30-odstotni delež družbe Splošna plovba za kupnino v znesku približno 30 milijonov evrov. Vir: http://www.tradenwinds.no/archive/?action=search&searchString=Splosna+plovba&searchMode=ALL&dateType=normal&dateInt=0&fromYear=-1&fromMonth=0&fromDay=1&toYear=1&toMonth=11&toDay=31&searchDaily=true&_searchDaily=on&searchWeekly=true&_searchWeekly=on&sortBy=newestFirst, junij 2009.

kasneje med pogoje prodaje uvrstili tudi sklenitev opsijske pogodbe za preostale deleže. SOD ni uporabila vseh možnosti, predvidenih v internem Pravilniku o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD, ki v 9. členu za večinske naložbe določa, da se javno zbiranje ponudb lahko izvede tudi z neposrednim vabilom, naslovljenim na določeno število potencialnih kupcev, in hkratno objavo vabila na spletni strani družbe.

Ocenjujemo, da takšno ravnanje ni zagotavljalo preglednosti postopka prodaje in je zožilo nabor možnih kupcev, ki bi podali ponudbe za nakup deležev Splošne plovbe, saj je bil ob prodaji ladjarski trg ugoden za prodajo ladjarskih družb²⁰¹. Ker je neaktivnost SOD in KAD vplivala na število posredovanih ponudb na javno zbiranje ponudb, ocenjujemo, da KAD in SOD nista zagotovili pogojev za doseganje najvišje možne prodajne cene za delež družbe Splošna plovba. S tem KAD in SOD tudi nista ravnali v skladu s sklepom Vlade RS o umiku, ki določa, da je glavni kriterij pri obravnavi in prodaji netržnih naložb maksimiranje prodajne vrednosti. Ker SOD ni zagotovila preglednosti postopka prodaje, tudi ni ravnala v skladu s prvim odstavkom 80.f člena ZJF.

2.3.2.2.1 Zagotavljanje informacij ponudnikom

2.3.2.2.1.a Glede na določila oglasa za javno zbiranje ponudb so imeli potencialni kupci možnost pridobiti informacije od upravljalca naložbe na SOD in na KAD, možnost izvedbe skrbnega pregleda poslovanja družbe Splošna plovba pa ni bila navedena. Izvedba skrbnega pregleda družbe Splošna plovba ni bila omogočena v nobeni od faz postopka prodaje, SOD in KAD pa za potencialne kupce nista pripravili informacijskega memoranduma.

Interes za nakup deleža družbe Splošna plovba so pri SOD, KAD ali družbi Splošna plovba izkazali trije potencialni ponudniki, ki se za predložitev ponudbe niso odločili, in trije potencialni ponudniki, ki so v roku oddali svoje ponudbe. Dva od potencialnih ponudnikov, ki se za oddajo ponudbe nista odločila, sta kot razlog navedla neugodne pogoje prodaje ter da za pripravo ustrezne ponudbe SOD in KAD nista zagotovili zadostnih in ustreznih informacij, eden pa ponudbe ni predložil iz poslovnih razlogov. To je razvidno iz pojasnil, ki jih navajamo v nadaljevanju.

- Potencialni ponudnik 3, ki je zastopal grško ladjarsko podjetje, je KAD obvestil o obstoju interesa za nakup v tujini in večkrat zaprosil za posredovanje oglasa v angleškem jeziku²⁰². SOD in KAD je opozoril, da ni več veliko časa, da bi se zainteresirani ladjarji pripravili na nakup, in o svojih opažanjih glede možnosti pridobivanja dodatnih informacij večkrat opozoril KAD²⁰³.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 3

Do roka za predložitev ponudb ni bilo na voljo dovolj časa za pridobitev ustreznih informacij o poslovanju družbe in pripravo ustrezne ponudbe, ker se SOD in KAD pri zagotavljanju informacij o razpisu in poslovanju družbe nista

²⁰¹ Več v točki 2.3.2.1.c.

²⁰² Iz elektronske korespondence zaposlenih na KAD in SOD izhaja, da je potencialni ponudnik 3 na KAD in SOD telefonsko zaprosil za posredovanje oglasa v angleškem jeziku 1. 3. 2007 in 2. 3. 2007.

²⁰³ Potencialni ponudnik 3 je v elektronskih sporočilih, poslanih na KAD, navedel, da osebi, ki sta navedeni v oglasu za zagotavljanje dodatnih informacij, telefonsko nista bili dosegljivi. Navedel je, da je družba Döhle ICL v slovenskih medijih in časopisu Trade Winds večkrat nedvomno izrazila interes po prevzemu družbe Splošna plovba, zato so tudi drugi ladjarji v svetu izkazali interes za nakup, vendar so mnogi prepozno izvedeli za razpis, ker je bila informacija o objavi razpisa slabo predstavljena oziroma angleška verzija oglasa ni bila pripravljena, saj bi se delež lahko dobro prodal le, če bi bili obveščeni ladjarji v tujini.

odzivali in ker ni bilo mogoče izvesti skrbnega pregleda. Grška družba je imela resen interes vlagati v družbo Splošna plovba, vendar se ni odločila za oddajo ponudbe, ker bi morala prevzeti poroštvo za posojilo, KAD in SOD pa sta prodajali zgolj 29-odstotni delež, ki ni bil kontrolni. Kasneje sta KAD in SOD za preostali delež sklenili pogodbo s "put opcijo"²⁰⁴, kar pri prvotni objavi razpisa ni bilo vključeno.

KAD ga je 5. 3. 2007 obvestila, da so bili vsem zainteresiranim kupcem z javno objavo zbiranja ponudb v časopisih in na spletni strani KAD²⁰⁵ ter z uporabo slovenskega jezika kot enega izmed uradnih jezikov evropske unije zagotovljeni enaki pogoji, izjemoma pa naj bi mu zagotovili prevod oglasa v angleški jezik. Prevod oglasa v angleški jezik je SOD naročila 5. 3. 2007, po prejemu 6. 3. 2007 ga je posredovala potencialnemu ponudniku 3 in ga naslednji dan objavila na svoji spletni strani.

- Potencialni ponudnik 2, ki je zastopal indijsko ladjarsko družbo, je v marcu leta 2007 družbo Splošna plovba zaprosil za podatke, pripravljene v dogovoru s KAD in SOD. Družba Splošna plovba mu je v izpolnitev poslala izjavo o varovanju poslovne skrivnosti iz posojilne pogodbe med Banko Koper in družbo Splošna plovba ter prejeto sporočilo posredovala na SOD. SOD je potencialnemu ponudniku 2 poslala izjavo o varovanju podatkov iz poroštvene pogodbe z obvestilom, da je podpis te izjave pogoj za pridobitev poroštvene pogodbe²⁰⁶.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 2

Pogoji prodaje so bili, glede na druge postopke prodaje, ki sta jih vodili KAD in SOD, nenavadni in neugodni za potencialne kupce. Rok za oddajo ponudb je bil nenavadno kratek, na voljo ni bilo nobenih podatkov o podjetju, vabilo k oddaji ponudb je bilo objavljeno le v slovenskem jeziku. Neugoden pogoj je bil zahtevani prevzem 100 odstotkov poroštva za posojilo, ki ga je imela družba Splošna plovba, kupec pa bi pridobil zgolj manjšinski delež v družbi, o poslovanju katere ni imel podatkov. Hkrati je bilo treba predložiti poslovni načrt družbe Splošna plovba za naslednja štiri leta, čeprav se je prodajal zgolj manjšinski delež. Indijska družba, ki jo je zanimal nakup večinskega deleža družbe Splošna plovba, po neuspešnih poskusih pridobivanja informacij od SOD in KAD ni želela nadaljevati s postopkom nakupa deleža.

Potencialni ponudnik 2 podpisane izjave ni posredoval SOD, SOD pa mu ni poslala poroštvene pogodbe.

- Potencialni ponudnik 4 je 16. 3. 2007 družbi Splošna plovba poslal dopis, v katerem je izkazal interes za nakup ter zaprosil za dodatne informacije o prodaji in poslovanju družbe Splošna plovba. Družba Splošna plovba je dopis posredovala SOD, ki je prošnji za posredovanje kopije poroštvene pogodbe potencialnega ponudnika 4 in družbe [REDACTED] 21. 3. 2007 poslala Ministrstvu za finance z zaprosilom, da se do prošenj opredeli. Na podlagi mnenja Ministrstva za finance z dne 21. 3. 2007²⁰⁷ je

²⁰⁴ "Put opcija" ali prodajna opcija daje kupcu oziroma imetniku opcije pravico prodaje delnic na določen datum v prihodnosti (evropska opcija) ali v določenem prihodnjem obdobju (ameriška opcija) po ceni, določeni v opciji (izvršilna cena). Prodajalec prodajne opcije ima dolžnost, da na poziv kupi delnice po znani ceni in jih izroči kupcu prodajne opcije.

²⁰⁵ Na spletni strani KAD ni bil objavljen oglas za javno zbiranje ponudb, temveč le sporočilo za javnost; več v točki 2.3.2.2.d.

²⁰⁶ Za pridobitev poroštvene pogodbe bi moral SOD posredovati original podpisane izjave, ki bi morala biti dopolnjena s podatki o kupcu in podpisom kupca.

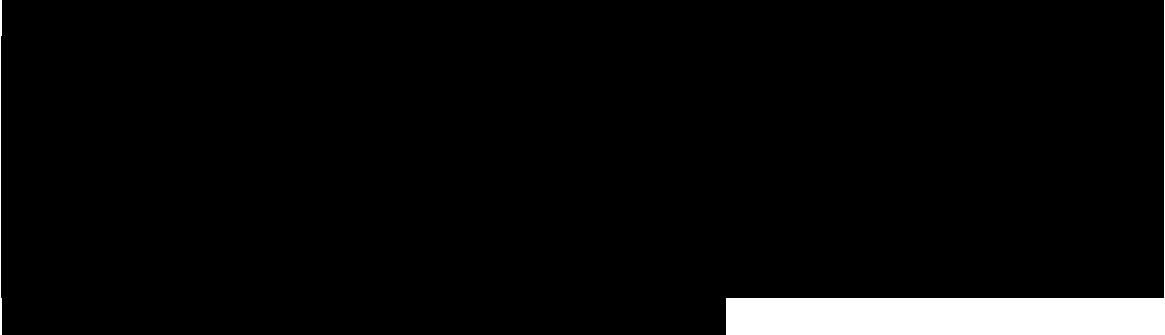
²⁰⁷ Ministrstvo za finance je SOD sporočilo, da lahko tema družbama kopijo poroštvene pogodbe posredujejo le v zvezi z javnim zbiranjem ponudb za nakup deležev, za kar je Ministrstvo za finance pridobilo soglasje Banke Koper.

SOD poslala potencialnemu ponudniku 4 v podpis izjavo o varovanju podatkov iz poroštvene pogodbe, po prejemu podpisane izjave pa je SOD 23. 3. 2007 poslala potencialnemu ponudniku 4 poroštveno pogodbo.

Pojasnilo potencialnega ponudnika 4

Iz oglasa je razvidno, da se je od ponudnikov pričakovalo, da že imajo strokovne izkušnje na področju ladijskega prevoza, saj so morali predložiti program razvoja v naslednjih štirih poslovnih letih. Ker potencialni ponudnik 4 takih izkušenj ni imel, si ni prizadeval pridobiti s tem povezane dokumentacije in se ni odločil za oddajo ponudbe.

Dva od potencialnih ponudnikov, ki so v roku oddali svoje ponudbe, sta pred predložitvijo ponudb ali kasneje v postopku prodaje²⁰⁸ podajala izjave, da nista bila zadostno informirana o poslovanju družbe Splošna plovba oziroma da jima predmet prodaje ni bil v celoti poznan. Ponudniki so pred oddajo ponudb od SOD ali pri prodajani družbi poskušali pridobiti informacije na načine, ki jih predstavljamo v nadaljevanju.

-
- Dne 8. 3. 2007 je družba Döhle ICL na SOD poslala zaprosilo za dodatno dokumentacijo v zvezi s prodajo deležev družbe Splošna plovba²¹⁰. Dne 14. 3. 2007 je SOD pooblaščenca družbe Döhle ICL na podlagi 13. 3. 2007 podpisane izjave o prejemu in varovanju podatkov iz poroštvene pogodbe posredovala kopijo poroštvene pogodbe, kreditno pogodbo pa naj bi družba Döhle ICL prejela neposredno od družbe Splošna plovba²¹¹.
- Družba Mercata je 20. 2. 2007 na družbo Splošna plovba in na SOD kot prodajalca kontrolnega deleža poslala zaprosilo, da ji omogočita davčni, finančni in pravni pregled Splošne plovbe. Družba Splošna plovba je pridobila pravni mnenji dveh odvetniških pisarn, iz katerih je razvidno odklonilno mnenje do omogočanja izvedbe skrbnega pregleda družbi Mercata, in ju je 26. 2. 2007 posredovala SOD s predlogom, da se družbi Mercata omogoči vpogled v poslovne knjige in listine na podlagi prvega odstavka 512. člena ZGD-1, ne pa tudi skrbni pregled, s čimer se je SOD strinjala. Družba Mercata je 1. 3. 2007 poslala na SOD zaprosilo za dokumentacijo, povezano s prodajo deležev družbe

²⁰⁸ Več v točki 2.3.2.3.

²⁰⁹ Predstavnica družbe

²¹⁰ Družba Döhle ICL je zaprosila za kreditno pogodbo med družbo Splošna plovba in Banko Koper in poroštveno pogodbo med Republiko Slovenijo in Banko Koper (z morebitnimi aneksi), osnutke izjav, ki jih morajo ponudniki priložiti ponudbi, in informacijo, ali je mogoče ponudbo predložiti v angleškem jeziku.

²¹¹ Pooblaščenca družbe Döhle ICL je SOD še obvestila, da za izjave ni predpisana posebna obličnost, ponudbi pa naj se priloži, če je v angleškem jeziku, prevod v slovenski jezik.

Splošna plovba²¹², ter je SOD in KAD 8. 3. 2007 zaprosila za izvedbo skrbnega pregleda družbe Splošna plovba, da bi lahko določila bistvene lastnosti predmeta prodaje in ga primerno ovrednotila. SOD in KAD sta 13. 3. 2007 družbo Mercata obvestili, da ji skrbnega pregleda družbe Splošna plovba zaradi načela enakopravnosti ne moreta omogočiti, vendar ga ne izključujeta iz morebitnih nadaljnjih pogajanj. Navedli sta oceno, da javno vabilo daje potencialnim ponudnikom zadostno podlago za oblikovanje ponudbe, in družbo Mercata opozorili na določila 512. člena ZGD-1 glede pravice družbenikov do vpogleda v knjige in spise podjetja. Družba Mercata je v februarju in marcu 2007 izvajala vpogled v poslovne listine in knjige družbe Splošna plovba po 512. členu ZGD-1²¹³, pri tem so med družbama obstajala nesoglasja glede vsebine in načina izvajanja vpogleda, o čemer sta obe družbi obveščali SOD in KAD²¹⁴.

Ocenjujemo, da ponudniki v postopku prodaje niso bili obravnavani enako, ker niso pridobili enakih ter zadostnih informacij o poslovanju družbe Splošna plovba, kar izhaja iz naslednjega:

- Družba Splošna plovba je z dopisom 22. 3. 2007 obvestila SOD o zaprosilih za informacije družb Mercata, Döhle ICL, [REDACTED] in potencialnega ponudnika 4 ter da jim je posredovala tudi dokument Predstavitve skupine Splošna plovba z dne 15. 3. 2007²¹⁵, ki je bil pripravljen na podlagi zahtev družbe Mercata in naj bi ga uprava izročila potencialnim resnim kupcem. Obvestila jo je tudi, da je družbi Mercata kot družbeniku družbe Splošna plovba poleg tega gradiva dala še dodatne informacije in ji dovolila vpogled v knjige in spise podjetja.

²¹² Družba Mercata je SOD zaprosila za poroštveno pogodbo med Republiko Slovenijo in Banko Koper, kreditno pogodbo med Splošno plovbo in Banko Koper (z morebitnimi aneksi), podatke o odstopanjih plačil od amortizacijskega načrta, osnutke izjav in pisnih zavez iz oglasa za javno zbiranje ponudb. Družba Mercata je na podlagi popisanih izjav o varovanju podatkov iz poroštvene in posojilne pogodbe to dokumentacijo pridobila.

²¹³ Kot izhaja iz dopisa družbe Mercata z dne 26. 3. 2007 družbi Splošna plovba (SOD ga je dobila v vednost), je kot bistvene za poznavanje poslovanja družbe Splošna plovba želela pridobiti informacije o ladjah te družbe (pravne podlage poslov o prodaji in/ali nakupu ladij ter storitev med povezanimi fizičnimi ali pravnimi osebami sistema Splošna plovba, zlasti družbe Döhle ICL), pogodbe, ki so odvisne od spremembe lastniške strukture Splošne plovbe ali zamenjave vodstva, ter dokumentacijo o naložbah družbe Splošna plovba v vrednostne papirje in finančne instrumente (predvsem transakcije v zvezi z delnicami Pomorske družbe).

²¹⁴ Družba Mercata je 28. 3. 2007 SOD kot družbenico družbe Splošna plovba obvestila o kršitvi pravice družbenika Mercata do informacij in vpogleda v knjige in spise v družbe v skupini Splošna plovba ter jo obvestila o predlogu za vpogled, prepis in izdelavo izpiskov iz knjig in spisov te družbe in povezanih oseb, ki ga je v zvezi s tem vložila na Okrožno sodišče v Kopru, saj naj bi ji družba Splošna plovba onemogočala izvedbo tega vpogleda. To sodišče je 29. 3. 2007 predlog družbe Mercata zavrnilo, saj je ocenilo, da je družba Splošna plovba ustrezno omogočila družbi Mercata pravico do informacij in vpogleda v obsegu, kot ga zagotavlja 512. člen ZGD-1. Družba Mercata je po predložitvi prvotnih ponudb obvestila družbo Splošna plovba, da želi vpogled v knjige in spise družbe Splošna plovba nadaljevati; 18. 4. 2007 je SOD in KAD ponovno obvestila o kršitvah njenih pravic družbenika, kasneje pa z vpogledom v knjige in spise družbe Splošna plovba ni nadaljevala.

²¹⁵ Ta dokument je poleg splošne predstavitve skupine Splošna plovba in družb v tej skupini vseboval tudi podatke o stanju flote, zmogljivostih in fizičnem obsegu prepeljanega tovora, opis stalnega premoženja, pojasnila o poslovanju v letu 2006 in oceno računovodskih izkazov za leto 2006, oceno razvoja in investicij (prihodnje investicije naj bi bile odvisne od tržnih razmer in od sprejetja Zakona o davku na tonažo), stanje na področju zaposlovanja in štipendiranja pomorščakov, prikaz gibanja voznin (tarif) za žito od leta 1971 in pregled stanja dolgov na dan 31. 12. 2006 (po družbah in po ladjah). Družba Splošna plovba je poudarila, da je v zadnjih letih izkoristila ugoden pomorski trg za obnovo in povečanje flote – večina ladij je bila med letom 2006 dana v najem.

- Družbi [redacted] in Mercata sta na razgovoru s KAD in SOD navajali pomanjkanje razpoložljivih informacij o družbi Splošna plovba, družba [redacted]
- SOD, KAD in družba Splošna plovba družbi Mercata niso omogočile izvedbe skrbnega pregleda; družba Mercata je v dopisu z dne 18. 4. 2007 KAD in SOD opozarjala na kršitev njenih pravic družbenika do pridobivanja informacij o poslovanju družbe Splošna plovba, na dražbi pa je tudi izjavila, da ji predmet dražbe ni v celoti poznan²¹⁷.
- Družbi Mercata in Döhle ICL sta imeli obsežnejše informacije kot drugi potencialni kupci, saj je imela družba Mercata kot družbenik družbe Splošna plovba nekatere dodatne informacije o poslovanju te družbe²¹⁸, družba Döhle ICL pa je bila zaradi dolgoletnih tesnih poslovnih povezav z družbo Splošna plovba o poslovanju te družbe informirana v večjem obsegu kot drugi potencialni kupci, kar je razvidno iz:
 - letnega poročila družbe Splošna plovba za leto 2006²¹⁹,
 - predstavitve družbe Splošna plovba, ki jo je ta družba 22. 3. 2007 poslala potencialnim kupcem²²⁰,
 - [redacted]
 - ponudbe družbe Döhle ICL, ki jo je podala na podlagi oglasa za javno zbiranje ponudb²²²,
 - [redacted]
- Nekateri potencialni kupci so pojasnili, da pogoji prodaje niso bili ugodni, SOD in KAD pa jim tudi nista zagotovili vseh zaprosenih informacij.

Pojasnilo SOD in KAD

Predmet prodaje je bil le 29,65-odstotni delež družbe, zato izvedba skrbnega pregleda, ki bi ga opravili potencialni kupci, ni bila predvidena. Različna obveščenost ponudnikov je izhajala iz njihovega različnega statusa, na kar KAD in SOD nista mogli vplivati.

²¹⁶ Več v točki 2.3.2.3.a.

²¹⁷ Več v točki 2.3.2.3.d.

²¹⁸ Kljub temu da je družba Mercata ocenjevala, da vpogleda ni mogla opraviti v celoti in da so ji bile pravice družbenika kršene, je do nekaterih informacij imela dostop, poleg tega pa je bil predstavnik družbe Mercata do skupščine družbe Splošna plovba 26. 6. 2006 član nadzornega sveta te družbe.

²¹⁹ V letnem poročilu družbe Splošna plovba za leto 2006 je navedeno, da je bilo za del posojila za nakup ladje pridobljeno poročilo dolgoletnega poslovnega partnerja Splošne plovbe družbe Peter Döhle iz Hamburga.

²²⁰ Iz predstavitve je razvidno, da je družba Peter Döhle Assekuranzkontor eden izmed največjih dobaviteljev družbe Splošna plovba; 1. 1. 2005 je z nemškim ladjarjem tudi ustanovila komercialni ladjarski Handymax pool.

²²¹ Iz cenitvenega poročila izhaja, da [redacted]

²²² Iz Predstavitve ponudnika Döhle ICL (sestavni del prvotne ponudbe) izhaja, da odnosi s Splošno plovbo segajo v leto 1978, ko je imela družba Döhle ICL prvo ladjo v najemu; od tedaj so se poslovna razmerja sinergično razvijala in so se med podjetjema razvila tesna razmerja. Po osamosvojitvi Slovenije je družba Döhle ICL prevzela del ladjevja Splošne plovbe in ga refinancirala, ker druge banke niso bile več pripravljene podpreti poslovanja Splošne plovbe; po lastni oceni je odigrala pomembno vlogo pri ohranjanju družbe Splošna plovba v tistem času.

²²³ [redacted]

Ocenjujemo, da SOD in KAD nista izvedli zadostnih aktivnosti za zagotavljanje enakovredne obveščenosti potencialnih ponudnikov o predmetu prodaje. Če bi SOD in KAD uresničevali cilj o maksimiranju prodajne cene, bi prodajali večinski delež in vsem kupcem omogočili več informacij o poslovanju družbe, tako da bi jih najprej pridobili sami z izvedbo skrbnega pregleda. Ker SOD prodaje ni izvedla na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavanje ponudnikov, tudi ni ravnala v skladu s prvim odstavkom 80.f člena ZJF.

2.3.2.2.1.b Kljub temu, da je iz dokumentacije razvidno, da so bili predstavniki SOD in KAD med postopkom prodaje deleža družbe Splošna plovba v kontaktu z družbo Splošna plovba²²⁴, ni dokazil o tem, da bi KAD in SOD izvedli aktivnosti za sklenitev dogovora z upravo družbe Splošna plovba glede zagotavljanja informacij potencialnim kupcem o poslovanju oziroma izvedbe skrbnega pregleda družbe. Prav tako SOD in KAD pred pričetkom postopka prodaje kot družbenici večinskega, 54,70-odstotnega, deleža nista poskušali doseči, da bi skupščina družbe Splošna plovba upravo te družbe zavezala k omogočanju skrbnega pregleda ponudnikom ob hkratnem varovanju informacij, ki predstavljajo poslovno skrivnost, oziroma interesov družbe Splošna plovba²²⁵, oziroma da bi skrbni pregled izvedli sami. Ponudniki so morali ponudbi priložiti program nadaljnjega razvoja družbe za prihodnja štiri leta in podati druga pisna zagotovila glede prihodnjih vlaganj v družbo²²⁶. Ocenjujemo, da so imeli ponudniki za pridobivanje informacij o poslovanju družbe Splošna plovba in pripravo ponudb na voljo razmeroma kratek rok²²⁷, ki ni omogočal priprave kvalitetne ponudbe, ter da obstaja tveganje, da vsi potencialni kupci ponudb niso oddali, ker prej niso poznali poslovanja družbe Splošna plovba, njihove ponudbe pa bi morale biti zavezujoče²²⁸.

Pojasnilo SOD

Dani roki so bili v skladu s tedaj običajno prakso na SOD in so bili za vse ponudnike enako dolgi.

Glede na navedena dejstva in ob upoštevanju ugotovitev iz prejšnje točke ocenjujemo, da SOD in KAD nista izvedli vseh aktivnosti za zagotavljanje zadostne obveščenosti potencialnih ponudnikov o predmetu prodaje, zato ponudb niso predložili vsi ponudniki, ki bi jih predložili, če bi bil obseg informacij o poslovanju družbe Splošna plovba večji ali če bi imeli možnost izvedbe skrbnega pregleda vsaj v omejenem obsegu. Z zmanjšanjem števila ponudnikov ni bila zagotovljena največja možna konkurenca med ponudniki in niso bili vzpostavljeni pogoji za doseganje najvišje možne prodajne cene. SOD in KAD s tem tudi nista ravnali v skladu s sklepom Vlade RS o umiku, saj nista uresničevali cilja o maksimiranju prodajne vrednosti naložbe.

2.3.2.3 Predložitev ponudb in izvedba dražbe

2.3.2.3.a Do roka za predložitev ponudb so na SOD ponudbe poslala podjetja Döhle ICL, [REDACTED] in Mercata (v nadaljevanju: prvotne ponudbe). Iz pregleda ponudb, ki jih je 4. 4. 2007 odpirala komisija, je

²²⁴ V trgovalni mapi za prodajo deležev družbe Splošna plovba na KAD je zaznamek sestanka predstavnikov KAD s predstavniki družbe Splošna plovba 8. 3. 2007, na katerem naj bi pridobili pogodbe, vendar o vsebini pogovorov, o tem, katere pogodbe so bile pridobljene, in o tem, ali so bili navzoči tudi predstavniki SOD, ni dokazil.

²²⁵ Tako da bi na primer zahtevali sklic skupščine družbe Splošna plovba v skladu s prvim odstavkom 511. člena ZGD-1, na katerem bi skupščini predlagali sprejem sklepa s tako vsebino.

²²⁶ Več v točki 2.3.2.2.c.

²²⁷ 46 dni.

²²⁸ Več v točki 2.3.2.3.e.

razvidno, da je bila cenovno najugodnejša ponudba družbe Döhle ICL, ki je ponudila 37.150.000 evrov za nakup celotnega prodanega deleža družbe Splošna plovba. Cene v ponudbah so predstavljene v tabeli 3, opis izkušenj ponudnikov s področja ladjarstva in programi družbe Splošna plovba za nadaljnja štiri leta, ki so jih predložili ponudniki, so predstavljeni v prilogi 5.

SOD in KAD sta opravili razgovore s ponudniki [REDACTED], Döhle ICL (19. 4. 2007) in Mercata (20. 4. 2007), na katerih:

- so ponudniki predstavili ponudbe za nakup 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba in glavne razloge za odločitev o oddaji ponudbe ter so izrazili pripravljenost glede dodatnih vlaganj v družbo;
- so ponudniki izrazili pripravljenost sprejeti "put opcijo" za odkup preostalega deleža:
 - Mercata: v razumnih rokih (3 do 6 mesecev) in pod razumnimi pogoji,
 - Döhle ICL: o vseh elementih opcije bi se bilo treba posebej dogovoriti, zlasti o vrednosti preostalega deleža in časovnega obdobja veljavnosti opcije; družba Döhle ICL je navajala, da se zavedajo, da je dogovor o odkupu preostalega deleža SOD in KAD v višini 25,1 odstotka lahko vprašljiv, glede na to, da gre tudi za simbolni pomen ohranitve lastništva v slovenskih rokah;
 - [REDACTED]
- družbi [REDACTED] in Mercata sta opozorili na pomanjkljive informacije o poslovanju družbe Splošna plovba (predvsem o komercialnih pogodbah), in na omejene možnosti dostopa do informacij; kljub temu predstavniki [REDACTED]
- predstavniki prodajalcev so ponudnikom povedali, da so bili opravljeni razgovori z vsemi ponudniki; v začetku maja 2007 naj bi bili pisno obveščeni v zvezi z nadaljnjimi postopki prodaje, pri čemer ni izključena tudi možnost izvedbe dražbe.

KAD in SOD sta 17. 5. 2007 na podlagi opravljenih razgovorov ter izražene pripravljenosti ponudnikov za odkup preostalega 25,05-odstotnega deleža družbe v lasti SOD in KAD ponudnike, ki so oddali prvotne ponudbe, pozvali k izboljšanju njihovih ponudb najkasneje do 28. 5. 2007. Hkrati sta jim posredovali osnutek pogodbe o nakupu in prodaji deležev, osnutek pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije in osnutek dogovora, povezanega z izjavami, ki so jih ponudniki podali na podlagi zahtev oglasa z dne 16. 2. 2007 (v nadaljevanju: dogovor), saj naj bi želeli ponudnike dosledno seznaniti s svojimi pričakovanji ter zagotoviti pošteno primerjavo prejetih izboljšanih ponudb. Ponudnike sta pozvali, naj, če se s posredovanim strinjajo, podpišejo dogovor in izjavo, s katero potrjujejo besedilo osnutkov obeh pogodb, ter jih posredujejo skupaj z morebitno izboljšano ponudbo. Ponudniki so bili še obveščeni, da nameravata KAD in SOD pred sklenitvijo obeh pogodb v notarski obliki zahtevati ustrezno zavarovanje obveznosti ponudnikov, in da lahko, če bi bilo treba, v tem delu tudi spremenili osnutka pogodb. Družba Döhle ICL je 23. 5. 2007 na SOD poslala vprašanja v zvezi z vsebino prodajne in opcijske pogodbe²²⁹, SOD pa ji je naslednji dan odgovorila, da je za spremembo obrestne mere in obdobja veljavnosti "put opcije" malo možnosti, ter da ima možnost predlagati spremembo opcijske pogodbe do roka za predložitev izboljšanih ponudb 28. 5. 2007, saj naj bi bila končna odločitev glede morebitnih sprememb teh pogojev sprejeta po prejemu odgovorov vseh potencialnih kupcev.

²²⁹ Vprašanja so bila, ali je treba do 28. 5. 2007 predložiti tudi podpisano opcijsko pogodbo; ali je mogoče skrajšati obdobje za uveljavitev "put opcije"; ali je mogoče spremeniti obrestno mero na variabilno obrestno mero, vezano na razmere v ladjarstvu zaradi spremenljivih razmer v tej panogi. SOD je vprašanja posredovala KAD ter predlagala vsebino odgovora družbi Döhle ICL, s katerim se je KAD strinjala in predlagala SOD, da dokončno odločitev glede pogojev sprejmeta po prejemu stališč in morebitnih izboljšanih ponudb ostalih dveh potencialnih kupcev.

Pojasnilo SOD

SOD in KAD sta se skušali izogniti situaciji, da se zaradi nestrinjanja z vsebino prodajne pogodbe kdo izmed ponudnikov ne bi udeležil dražbe, zato sta pred dražbo od vseh ponudnikov skušali pridobiti pripombe na vsebino prodajne in opcijske pogodbe ter soglasje k predlagani vsebini dogovora. Sprememba pogojev prodaje glede na prvotno vabilo k dajanju ponudb ni bila javno objavljena, ker je šlo za običajno prakso pri maksimiranju prodajne cene, poleg tega so vsi potencialni ponudniki, ki jih je zanimal nakup deleža družbe Splošna plovba, ponudbe oddali že na osnovi objavljenega javnega razpisa.

Na vabilo k izboljšanju ponudb so se v roku odzvali vsi trije ponudniki in poslali izboljšane ponudbe ter podpisane izvode dogovora in izjave o strinjanju z osnutkom prodajne in opcijske pogodbe²³⁰. Družba

Cene, ponujene v izboljšanih ponudbah, so prikazane v tabeli 3 in na sliki 3, iz katerih je razvidno, da je najvišjo ceno (40.000.000 evrov) ponudila družba Mercata. Ne glede na to, da določila dogovora niso natančno opredeljena²³³, ocenjujemo, da obstaja tveganje, da so ponudniki zaradi zavez, ki so jih sprejeli s podpisom dogovora, ponudili nižjo ceno za deleže družbe Splošna plovba, ker so v ponujeno ceno vračunali tveganja, ki so izhajala iz sprejetih zavez, saj kupec s pridobljenim deležem ne bi mogel povsem prosto upravljati družbe.

Ponudnikom na sestankih in v osnutkih dokumentov, ki sta jih KAD in SOD priložili k pozivom za izboljšanje ponudb, niso bili predstavljeni le dodatni pogoji in napovedan novi način prodaje, ki v javnem vabilu k oddaji ponudb niso bili navedeni, temveč sta KAD in SOD spremenili tudi predmet prodaje, ker sta kot obvezni del prodajnega postopka vključili obveznost kupca za sklenitev prodajne opcije za preostali 25,05-odstotni delež v lasti KAD in SOD, prvič pa je bila na razgovorih omenjena možnost izvedbe dražbe. Pri oblikovanju izhodišč za pripravo osnutkov prodajne in opcijske pogodbe na SOD²³⁴ so strokovne službe SOD opozorile na nekatere dileme:

- kako upoštevati vsebino morebitnih opcijskih pogodb pri izbiri najboljšega ponudnika, da bi bil izbor v skladu z razpisom, saj v osnovnem razpisu opcijska pogodba ni bila predvidena;
- ali je ponudnike mogoče zavezati k izpolnjevanju danih pisnih zavez z določljivimi pogojnimi kazni, ker zaveze niso konkretne, temveč gre za prizadevanja v okviru možnosti ponudnika;
- določitev cene v prodajni opcijski pogodbi²³⁵;
- zahteva po zavarovanju prodajne opcije²³⁶.

230

231

232

²³³ Vsebinska dogovora je podrobneje predstavljena v točki 2.3.2.4.

²³⁴ Izhodišča strokovnih služb SOD za pripravo prodajne in opcijske pogodbe z dne 7. 5. 2007, s katerimi je bila seznanjena tudi KAD.

235

236

Iz navedenih izhodišč je razvidna tudi ocena upravljavke naložbe, da je šlo za nekoliko bolj zapleten primer prodaje, ki je bil drugačen od prakse prodaj na SOD, saj se je prodajal le del naložbe v lasti SOD, od potencialnih kupcev pa so bile zahtevane pisne zaveze in nadomestitev poroštva Republike Slovenije.

KAD in SOD nista javno objavili, da naj bi bil pogoj za prodajo deležev tudi sklenitev prodajne opcije za 25,05-odstotni delež. Ne glede na to, da je bila za 25,05-odstotni delež predvidena "zgolj" sklenitev "put opcije" prodajalcev, ki ponudniku še ne zagotavlja nakupa tega deleža, bi SOD in KAD z javno objavo tega pogoja jasno izrazili pripravljenost za prodajo preostalega deleža. Če bi KAD in SOD prodajali celotni, skupno 54,70-odstotni, delež v njuni lasti, bi tak nakup kupcu omogočil prevladujoč vpliv na upravljanje družbe Splošna plovba in bi po pojasnilih zainteresiranih ponudnikov²³⁷ ponudbe podali tudi ti ponudniki, hkrati pa bi lahko upravičeno pričakovali bistveno višjo kupnino, ker bi bili tudi drugi kupci pripravljeni plačati (višjo) prevzemno premijo. Ocenjujemo, da KAD in SOD pri prodaji deležev družbe Splošna plovba nista zagotovili največje možne konkurence med potencialnimi kupci, zato nista zagotovili pogojev za doseganje najvišje možne cene. S tem KAD in SOD tudi nista uresničevali cilja o maksimiranju prodajne vrednosti, ki je bil določen v sklepu Vlade RS o umiku.

2.3.2.3.b SOD in KAD sta 11. 6. 2007 vsem trem ponudnikom poslali vabilo k dražbi²³⁸ za 26. 6. 2007 ter priložili končni verziji pogodbe o prodaji in nakupu poslovnih deležev²³⁹ in pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije s pogodbo o prenosu poslovnih deležev, ki naj bi ju z uspelim dražiteljem v notarskem zapisu sklenili takoj po zaključku dražbe. Strokovne službe SOD so od 22. 5. 2007 do 31. 5. 2007 pripravile več različic osnutka vabila k dražbi in pravil dražbe in jih posredovale vodstvu SOD ter na KAD²⁴⁰. SOD in KAD sta 11. 6. 2007 vsem trem ponudnikom poslali vabilo k dražbi za prodajo 29,65-odstotnega deleža družbe Splošne plovbe, ki naj bi bila 26. 6. 2007.

²³⁷ Potencialni ponudnik 3 in potencialni ponudnik 2.

²³⁸ Vabilo k dražbi je vsebovalo naslednje informacije:

- izklicna cena je 40.000.000 evrov, korak dražbe znaša 500.000 evrov;
- osnova konkuriranja ponudnikov na dražbi je samo cena;
- sodelujejo lahko le osebe, na katere je to vabilo naslovljeno;
- pogoj za sodelovanje na dražbi je vplačilo varščine v znesku 4.000.000 evrov;
- dražitelji morajo pred pričetkom dražbe v zavarovanje plačila kupnine predsedniku dražbene komisije izročiti originale nepreklicnih bančnih garancij na prvi poziv brez ugovora ene ali več prvovrstnih bank najmanj v znesku izklicne cene oziroma do najvišjega zneska, do katerega nameravajo licitirati predmet dražbe; dražitelj lahko licitira največ do zneska, na katerega se glasi bančna garancija;
- razvezni pogoji, pod katerimi se sklene pogodba o prodaji in nakupu poslovnih deležev;
- klavzuli o predkupni pravici in pravici do plačila razlike v ceni, ki naj bi jih vsebovala prodajna pogodba;
- pisni izvodi pravil dražbe naj bi bili na voljo eno uro pred dražbo v prostoru izvedbe dražbe, razpisovalca dražbe si pridržujeta pravico preklicati dražbo najkasneje do začetka dražbe.

²³⁹ Pripomba družbe [REDACTED]

²⁴⁰ Strokovne službe SOD so opozorile vodstvo SOD, da na presečni datum skupščine SOD in KAD najverjetneje ne bi bili več družbenici za 29,65-odstotni delež, zato ne bi prejeli dividende.

KAD in SOD sta od objave oglasa za javno zbiranje ponudb do izdaje vabila k dražbi, poleg zviševanja prodajne cene deleža in povečanja zavarovanja interesov prodajalcev²⁴¹, spremenili naslednje bistvene elemente prodaje:

- predmet oglasa za javno zbiranje ponudb je bila prodaja 29,65-odstotnega deleža družbe Splošna plovba, na razgovorih in v vabilu k izboljšanju ponudb je bila ponudnikom omenjena možnost za ustanovitev prodajne opcije preostalega 25,05-odstotnega deleža v lasti KAD in SOD²⁴², kot končni pogoj pa je bila za kupca deleža ustanovitev prodajne opcije obvezna (kot razvezni pogoj v prodajni pogodbi);
- v osnutek prodajne pogodbe je bil dodan razvezni pogoj glede onemogočanja izvedbe posebne revizije na skupščini družbe Splošna plovba 27. 6. 2007;
- kot metoda prodaje v oglasu za javno zbiranje ponudb ni bila navedena dražba; prvič je bila možnost izvedbe dražbe ponudnikom omenjena na razgovorih s ponudniki.

Ocenjujemo, da SOD in KAD prodaje nista vodili na pregleden način, ker sta med samim postopkom prodaje spreminjali bistvene elemente prodaje in jih nista z javno objavo sporočili vsem potencialnim kupcem.

Pojasnilo SOD in KAD

Običajna poslovna praksa je, da se po zaključenem javnem pozivu vodijo prodajne aktivnosti le s ponudniki, ki so se odzvali na poziv, in da se potek nadaljnjih aktivnosti javno ne objavlja. Novi pogoji prodaje so pomenili zaostritev prvotnih pogojev prodaje in niso bili ugodnejši za kupca, pač pa zgolj za prodajalca.

Ker so bili k izboljšanju ponudb in k udeležbi na dražbi pozvani le ponudniki, ki so oddali ponudbe v prejšnjih fazah zbiranja ponudb, se v postopek prodaje niso imeli možnosti vključiti morebitni drugi potencialni kupci, ki bi jih nakup deleža ob novih pogojih prodaje zanimal, saj je bil z vključitvijo prodajne opcije bistveno spremenjen predmet pogodbe. To ocenjujemo kot neučinkovito ravnanje SOD in KAD, SOD pa tudi ni ravnala v skladu s prvim odstavkom 80.f člena ZJF, ki določa, da mora biti prodaja izvedena na način, ki zagotavlja preglednost postopkov prodaje.

2.3.2.3.c V skladu z vabilom k dražbi z dne 11. 6. 2007 so imeli ponudniki možnost pridobiti pravila dražbe eno uro pred pričetkom dražbe, kar po naši oceni ni omogočalo ponudnikom kvalitetne priprave na dražbo v skladu s pravili dražbe in je zmanjšalo možnosti ponudnika za vložitev ugovora na pravila dražbe, saj morebitni pooblaščenca ponudnika niso imeli na voljo veliko časa za pridobitev navodil za ravnanje na dražbi od pooblastiteljev²⁴³.

Pojasnilo SOD in KAD

Običajna in ustaljena praksa KAD in SOD pri večini dražeb je, da so pogoji dražbe dražiteljem dostopni šele uro pred dražbo. Vsi ponudniki so bili obravnavani enakopravno in so bili hkrati seznanjeni s pravili dražbe, noben od udeležencev dražbe pa temu ni ugovarjal.

²⁴¹ Pogodbena kazen v dogovoru, klavzuli o predkupni pravici in pravici do plačila razlike v ceni, zahteve glede predložitve bančnih garancij za zavarovanje plačila kupnine; zahteva za bančno garancijo, s katero se nadomesti poroštvo Republike Slovenije, kot razvezni pogoj.

²⁴² Ponudniki naj bi podpisali izjavo o strinjanju z osnutkom pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije, če se z njim strinjajo.

²⁴³ Kot izhaja iz pravil dražbe, je bilo mogoče ugovore proti tem pravilom podati le pred pričetkom dražbe.

Ocenjujemo, da bi bilo ustrežnejše, če bi bila pravila dražbe ponudnikom posredovana že hkrati z vabilom k dražbi, saj so bila takrat že pripravljena²⁴⁴.

2.3.2.3.d Ugotovitve iz zapisnika dražbe z dne 26. 6. 2007 podajamo v naslednjih alinejah.

- Pred pričetkom dražbe so vsi trije ponudniki predložili potrdila o vplačilu varščine v znesku 4.000.000 evrov, naloge za plačilo varščine in originalne bančne garancije na prvi poziv brez ugovora²⁴⁵ v korist prodajalcev v zneskih, do katerih so bili pripravljene zviševati kupnino na dražbi. Zneski bančnih garancij so predstavljeni v tabeli 3 in na sliki 3.

Pojasnilo SOD in KAD

Varščina je bila zahtevana zgolj kot zavarovanje za resnost ponudbe in kot "vstopnica" za udeležbo na dražbi, za zavarovanje plačila kupnine pa je bilo glede na vrednost deleža treba še posebej predložiti bančno garancijo najmanj v vrednosti izklicne cene. KAD in SOD sta ob cilju o maksimiranju prodajne cene morali zagotoviti tudi, da kupec poslovnega deleža družbe Splošna plovba pravočasno in v celoti izpolni svojo obveznost za plačilo deleža, zato so ponudniki lahko licitirali največ do zneska, na katerega se je glasila izročena bančna garancija. Na dražbi predložene bančne garancije so tako nedvomno odražale pripravljenost in možnost plačila potencialnega kupca. Predložitev bančne garancije v najvišjem znesku, do katerega nameravajo ponudniki licitirati na dražbi, je obstoječa praksa na SOD, ki je bila uporabljena tudi v drugih primerih izvedbe dražbe.

- Pred pričetkom višanja cene je družba Mercata izrazila nestrinjanje z določilom, da ji je predmet dražbe v celoti poznan²⁴⁶. Predsednik komisije ugovora ni upošteval, saj naj se navedena vprašanja ne bi nanašala na predmet dražbe. Družba Mercata nato v zviševanju cene ni sodelovala.
- Na dražbi, na kateri sta licitirali le družbi [REDACTED] in Döhle ICL, je bila cena za 29,65-odstotni delež zvišana od izklicne cene 40.000.000 evrov na 55.500.000 evrov. Najvišjo ceno je ponudila družba Döhle ICL, s katero sta prodajalca takoj po zaključku dražbe sklenila pogodbo o prodaji in nakupu poslovnih deležev družbe in pogodbo o ustanovitvi prodajne opcije s pogodbo o prenosu poslovnih deležev ter podpisala dogovor²⁴⁷.

Cene za poslovni delež družbe Splošna plovba v prvotnih in izboljšanih ponudbah ter v bančnih garancijah, ki so jih ponudniki predložili na dražbi pred začetkom višanja cen, so prikazane v tabeli 3.

²⁴⁴ Pravila dražbe so bila ob pošiljanju vabila k dražbi 11. 6. 2007 že pripravljena, saj so bile 23. 5. 2007 na sestanku med KAD in SOD sprejete vse predlagane rešitve v zvezi z dražbo družbe Splošne plovbe.

²⁴⁵ V vabilu k dražbi je bilo določeno, da morajo dražitelji v zavarovanje plačila kupnine predsedniku dražbene komisije pred pričetkom dražbe izročiti originale nepreklicnih bančnih garancij na prvi poziv brez ugovora ene ali več prvovrstnih bank najmanj v znesku izklicne cene oziroma do najvišjega zneska, do katerega nameravajo licitirati predmet dražbe. Dražitelji so smeli licitirati največ do zneska, na katerega se glasi bančna garancija.

²⁴⁶ Udeleženec dražbe Mercata je izjavil, da je bil "izključen iz družbe in da mu je bil onemogočen skrben pregled," ter je izrecno izjavil za zapisnik, da predmet dražbe ni v celoti poznan.

²⁴⁷ Družba Döhle ICL je podpisal dogovor predložila že ob predložitvi izboljšanih ponudb.

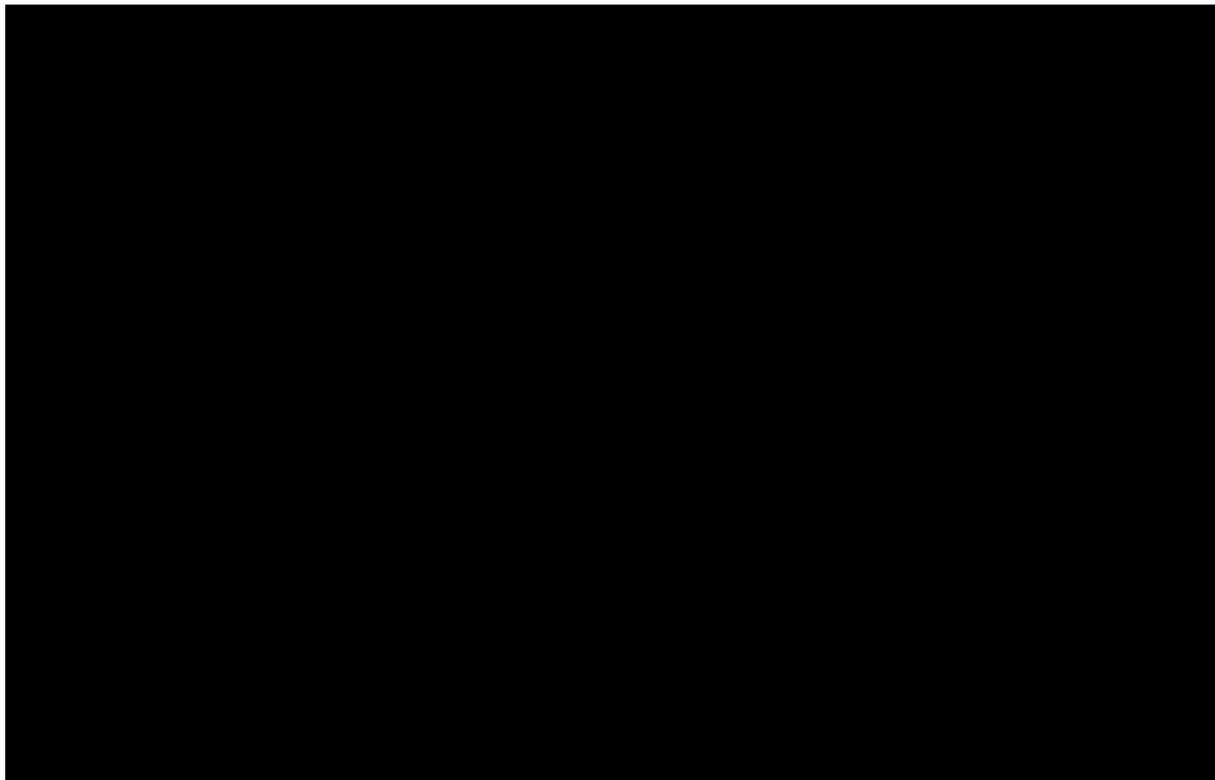
Tabela 3: Pregled cen za poslovni delež v družbi Splošna plovba v ponudbah ter v bančnih garancijah pred začetkom višanja cen

v evrih

Ponudnik	Prvotna ponudba 3. 4. 2007 v evrih	Izboljšana ponudba 28. 5. 2007 v evrih	Indeks (4)=(3)/(2)*100	Bančna garancija 26. 6. 2007 v evrih	Indeks (6)=(5)/(3)*100
(1)	(2)	(3)		(5)	(6)
██████████	██████████	██████████	██	██████████	██
Döhle ICL	37.150.000	38.250.000	103	60.500.000 ²⁵⁰	158
Mercata	28.000.000	40.000.000	143	50.000.000 ²⁵¹	125

Vir: prvotne in izboljšane ponudbe družb ██████████, Döhle ICL in Mercata za nakup poslovnega deleža v družbi Splošna plovba in bančne garancije, predložene na dražbi 26. 6. 2007, izračun računskega sodišča.

Slika 3: Ponujene cene v prvotnih in izboljšanih ponudbah ter zneski bančnih garancij

Vir: ponudbe družb ██████████, Döhle ICL in Mercata in bančne garancije, predložene na dražbi 26. 6. 2007.

²⁴⁸ Družba ██████████

²⁴⁹ ██████████

²⁵⁰ Bančna garancija, ki jo je izdala banka HSH Nordbank AG, za naročnika Döhle ICL, z dne 22. 6. 2007.

²⁵¹ Bančna garancija, ki jo je izdala NLB, d. d., Ljubljana v vrednosti 25.000.000 evrov, ter bančna garancija, ki jo je izdala Bank Austria Creditanstalt, d. d., Ljubljana v vrednosti 25.000.000 evrov.

Iz tabele 3, slike 3 in zapisnika o poteku dražbe je razvidno:

- družbi [REDACTED] in Mercata sta pri obeh povišanjih (v izboljšani ponudbi in predloženi garanciji na dražbi) ceno povišali od [REDACTED] glede na predhodno ponudbo, medtem ko je družba Döhle ICL ceno v izboljšani ponudbi povišala za tri odstotke, na dražbi pa je bila pripravljena plačati 58 odstotkov višjo ceno kot v izboljšani ponudbi;
- [REDACTED]
- dosežena prodajna cena je bila le za [REDACTED], in za 5.000.000 evrov nižja od cene, ki jo je bila pripravljena plačati družba Döhle ICL.

KAD in SOD sta z nadgrajevanjem prodajnega postopka za 29,65-odstotni delež družbe Splošna plovba povišali prodajno ceno za 49,4 odstotke v primerjavi z najvišjo prvotno ponudbo. Kljub temu opozarjamo, da ta primerjava ne more biti edini kriterij za presojo doseganja cilja o maksimiranju prodajne cene. KAD in SOD postopka prodaje namreč nista vodili na način, ki bi zagotavljal doseganje najvišje možne cene.

- Predmeta prodaje (poslovanja družbe Splošna plovba ter vrednosti deleža v tej družbi) nista poznali v zadostni meri, ker sta pri odločanju o prodaji upoštevali neustrezne cenitve, skrbnega pregleda poslovanja Splošne plovbe pa nista izvedli²⁵².
- Kljub obveznosti nadomestitve poročstva sta prodajali le 29,65-odstotni in ne večinski delež, kar je omejevalo število zainteresiranih kupcev oziroma konkurence predvsem na dva obstoječa družbenika, ki bi lahko z nakupom postala večinska lastnika.
- Postopka prodaje nista vodili na pregleden način, saj v vseh fazah prodaje ni bila zagotovljena preglednost postopka in obveščенost vseh potencialnih kupcev o predmetu prodaje in pogojih prodaje, zato nista ustvarili največje možne konkurence med kupci²⁵³.
- Dražitelji so morali, v skladu s pogoji dražbe, pred pričetkom dražbe predsedniku dražbene komisije izročiti bančne garancije najmanj v znesku izklicne cene oziroma do najvišjega zneska, do katerega so nameravali licitirati²⁵⁴. S predložitvijo take bančne garancije so ponudniki že vnaprej omejili ceno, do katere so pripravljene na dražbi zviševati svojo ponudbo, kar ni v skladu z namenom dražbe, na kateri naj bi imeli ponudniki možnost brez omejitev zviševati ponujeno ceno, prodajalec pa je zainteresiran, da je cena čim višja. Družbi Döhle ICL potem, [REDACTED] ni bilo treba več zviševati cene, čeprav je bila pred začetkom dražbe pripravljena za delež plačati 5.000.000 evrov več.

2.3.2.3.e Kljub temu da v vabilu k oddaji ponudb ni bilo navedeno, ali gre za enofazni ali dvofazni postopek, sta KAD in SOD od ponudnikov zahtevali predložitve zavezujočih ponudb, v nadaljevanju postopka prodaje sta pozvali obstoječe ponudnike k izboljšanju ponudb ter nazadnje izvedli nejavno dražbo. Izvedba skrbnega pregleda družbe Splošna plovba ponudnikom ni bila omogočena v nobeni od faz postopka, SOD in KAD pa za potencialne kupce nista pripravili informacijskega memoranduma. SOD s tem ni ravnala v skladu s 51. členom Uredbe o prodaji, saj je predložitve zavezujočih ponudb predvidena

²⁵² Več v točkah 2.3.2.1.a, 2.3.2.1.b in 2.3.2.1.c.

²⁵³ Več v točkah 2.3.2.2.d, 2.3.2.2.1, 2.3.2.3.a in 2.3.2.3.b.

²⁵⁴ Pred pričetkom dražbe je na vprašanje družbe Döhle ICL predsednik komisije pojasnil, da lahko dražitelj draži le do višine izdane bančne garancije, ne pa do višine seštevka zneskov bančne garancije in varščine.

pri enofaznem postopku, v okviru dvofaznega postopka pa bi morali ponudniki najprej predložiti nezavezujoče ponudbe; po ugotovitvi njihove primernosti glede na razpisna merila bi jim morala SOD dati možnosti pridobitve podrobnih informacij oziroma izvedbe skrbnega pregleda, šele potem bi ponudniki predložili zavezujoče ponudbe. Glede na to, da sta KAD in SOD pri prodaji, poleg doseganja čim višje kupnine, hoteli doseči tudi druge cilje, kar je razvidno iz dodatnih zavez za kupce, SOD s takim načinom vodenja postopka tudi ni ravnala v skladu s tretjim odstavkom 80.f členom ZJF, ker z zainteresiranimi kupci, izbranimi na podlagi javnega zbiranja ponudb, ni opravila pogajanj o ključnih elementih prodajne pogodbe, na primer o strategiji razvoja in investiranju v družbo Splošna plovba. SOD z izbranim načinom prodaje tudi ni ravnala v skladu s cilji, opredeljenimi v sklepu Vlade RS o umiku, saj ni ravnala v skladu z nobenim od predlaganih načinov prodaje²⁵⁵.

2.3.2.3.f V času, ko je potekal postopek prodaje, v internih aktih SOD in KAD ni bilo opredeljeno oblikovanje delovnih skupin ali komisij za izvedbo posamezne faze prodajnega postopka in kateri organ ali delovno telo SOD in KAD sprejema odločitve o izbiri metode prodaje ali o posamezni fazi prodajnega postopka (na primer nadaljevanje postopka s pogajanjem s ponudniki ali izvedba dražbe)²⁵⁶ ter na kakšen način SOD in KAD pri prodajah kapitalskih naložb sodelujeta. Odpiranje ponudb, odpiranje izboljšanih ponudb in dražbo so vodile tri komisije, ki so bile za vsako od teh dejanj posebej imenovane in so jih sestavljali predstavniki KAD in SOD. Obe komisiji za odpiranje ponudb sta imeli samo pooblastilo za odpiranje ponudb in zabeleženje njihove vsebine, ne pa tudi, da na podlagi pregleda prejetih ponudb vodstvu SOD ali upravi KAD podata predloge glede načina vodenja nadaljnjega postopka prodaje ali predloga za izbiro najboljšega ponudnika. SOD in KAD sta med postopkom prodaje sodelovali²⁵⁷, vendar njihovi organi niso sprejemali odločitev glede nadaljnjega vodenja postopka prodaje²⁵⁸. S tem ni bilo zagotovljeno učinkovito vodenje postopka prodaje deležev družbe Splošna plovba. Ker ni bila imenovana komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje, SOD tudi ni ravnala v skladu z 80.c člena ZJF in ni ravnala v skladu s 6. členom Uredbe o prodaji.

Smotrnost skupne prodaje kapitalskih naložb SOD in KAD zaradi maksimiranja cene oziroma doseganja večjega učinka prodaje je bila omenjena na seji NO SOD v septembru 2008²⁵⁹; pri tem je bilo poudarjeno, da bi bilo treba tudi urediti medsebojno razmerje SOD in KAD tako, da bi se lahko izvedle skupne prodaje, ker je lastnica obeh družb Republika Slovenija.

²⁵⁵ Več o predlaganih načinih prodaje v točki 2.3.1.a.

²⁵⁶ Uprava KAD je kasneje, 3. 11. 2008, v Navodilu o postopku prodaje kapitalskih naložb KAD podrobneje opredelila vlogo in pooblastila NaO KAD pri vodenju postopkov prodaje kapitalskih naložb, določila pa je tudi pripravljalna dejanja, metode prodaje in vsebino predloga za prodajo kapitalskih naložb.

²⁵⁷ To je razvidno iz zabeležk rednih tedenskih sestankov med KAD in SOD ter elektronske korespondence med strokovnimi službami KAD in SOD.

²⁵⁸ Podrobneje o odločanju organov SOD in KAD v točki 2.3.2.5.

²⁵⁹ Na seji 23. 9. 2008 je bil NO SOD seznanjen z zaustavitvijo prodaj kapitalskih naložb na SOD v letu 2008, kar naj bi bilo posledica ne-odločanja KAD za prodajo nekaterih kapitalskih naložb.

Priporočila

1. SOD naj dopolni Pravilnik o postopkih prodaje kapitalskih naložb, v katerem naj podrobneje opredeli:
 - metode prodaje kapitalskih naložb in kriterije za izbiro posamezne metode glede na lastniški delež, vrednost kapitalske naložbe in cilje prodaje (na primer javno vabilo k oddaji ponudb, pogajanja s ponudniki, javna ali nejavna dražba);
 - način vodenja postopka: oblikovanje delovnih skupin oziroma komisij za prodajo posameznih kapitalskih naložb ter njihove pristojnosti glede vsebinske preučitve prispelih ponudb in podajanja predlogov za nadaljnje vodenje postopka prodaje;
 - pripravljalna dejanja, ki jih mora SOD opraviti pred začetkom postopka prodaje (objavo): izvedbo skrbnega pregleda poslovanja družbe ali opredelitev drugih načinov pridobivanja informacij o poslovanju družbe, katere delež je predmet prodaje, in ocene vrednosti (kriterije za izbiro podlage vrednosti glede na prodajne pogoje in zahtevane lastnosti ponudnikov, starost cenitve);
 - način aktivnega iskanja potencialnih kupcev in preverjanja interesa za nakup;
 - način obveščanja potencialnih ponudnikov o pričetku postopka prodaje, predmetu prodaje, prodajnih pogojih in njihovih spremembah; pri tem naj SOD upošteva dejavnost in posebnosti poslovanja prodajane družbe.

SOD naj ta Pravilnik dopolni tako, da bodo določila, ki se nanašajo na pripravljalna dejanja, nadzor in vodenje postopka, veljala tudi za vse posle, povezane s pridobitvami kapitalskih naložb in s sklepanjem ali uveljavljanjem opcijskih upravičenj.

2. KAD naj dopolni Navodilo o postopku prodaje kapitalskih naložb tako, da določila, ki urejajo izvedbo pripravljalnih dejanj, dopolni z izvedbo skrbnega pregleda ali z opredelitvijo drugih načinov pridobivanja informacij o poslovanju družbe, katere delež je predmet prodaje. KAD naj to navodilo dopolni tako, da bodo določila, ki se nanašajo na pripravljalna dejanja, nadzor in vodenje postopka, veljala tudi za vse posle, povezane s pridobitvami kapitalskih naložb in s sklepanjem ali uveljavljanjem opcijskih upravičenj.
-

2.3.2.4 Sklenjene pogodbe

SOD in KAD sta 26. 6. 2007 na podlagi izvedene dražbe z družbo Döhle ICL sklenili pogodbo o prodaji 29,65-odstotnega deleža v družbi Splošna plovba²⁶⁰:

- SOD je prodala 28,6472-odstotni poslovni delež za dogovorjeno kupnino 53.620.496 evrov in
- KAD je v svojem imenu in za račun PPS prodala 1,0041-odstotni poslovni delež za dogovorjeno kupnino 1.879.504 evrov.

²⁶⁰ Sklenitev pogodbe o prodaji in nakupu poslovnih deležev družbe Splošna plovba ter sklenitev pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije je SOD 27. 6. 2007 objavila tudi na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet, 11. 7. 2007 pa je na tem portalu objavila odsvojitve poslovnega deleža kupcu Döhle ICL.

V prodajni pogodbi²⁶¹ so naslednja določila:

- rok plačila kupnine je 15 dni od dneva sklenitve pogodbe; kupec je 26. 6. 2007 predsedniku dražbene komisije v zavarovanje plačila kupnine izročil original nepreklicne bančne garancije;
- kupec postane imetnik poslovnih deležev z dnem plačila vseh pogodbenih obveznosti, o čemer mora prodajalcema predložiti ustrezna dokazila; v razmerju do družbe se šteje za pridobitelja poslovnih deležev z dnem, ko družbi prijavi pridobitev in predloži dokazilo o plačani celotni kupnini in morebitnih zakonskih zamudnih obrestih, na podlagi tega se izvede vpis sprememb v sodni register;
- če kupec v 18 mesecih od dneva sklenitve pogodbe sam ali prek tretjih oseb odsvoji deleže po ceni, višji od cene, dogovorjene v pogodbi, mora prodajalcema brez poziva v roku pet dni po izvršeni prodaji plačati razliko v doseženi prodajni ceni;
- če bi kupec v 18 mesecih od dneva sklenitve pogodbe želel odsvojiti deleže po enaki ali nižji ceni od dogovorjene v pogodbi, imata prodajalca pri nakupu teh deležev predkupno pravico²⁶²;
- kupec priznava, da se je pri odločanju o sklenitvi pogodbe zanesel na svojo lastno oceno družbe in priznava, da pogodbe ne sklepa oziroma poslovnih deležev ne kupuje na podlagi zaupanja v kakršno koli izrecno ali implicitno izjavo ali jamstvo prodajalcev; kupec izjavlja, da mu je stanje sredstev, obveznosti in poslovanja družbe v celoti znano;
- pogodba je sklenjena pod razveznimi pogoji in preneha veljati, če kupec:
 - najkasneje v roku 15 dni od sklenitve pogodbe prodajalcema ne predloži izjave Banke Koper, da potrjuje prejem bančne garancije prvovrstne banke, ki jo predloži kupec, s katero se nadomesti poroštvo Republike Slovenije,
 - neposredno po zaključku dražbe s prodajalcema ne sklene pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije za njuna preostala deleža v skupni višini 25,05 odstotka osnovnega kapitala družbe,
 - po prenosu imetništva poslovnih deležev onemogoča izvedbo posebne revizije, če skupščina družbe 27. 6. 2007 sprejme sklep o izvedbi posebne revizije.

Hkrati s prodajno pogodbo sta prodajalca SOD in KAD s kupcem deležev podpisala pogodbo o ustanovitvi prodajne opcije in dokument dogovor, ki ga je ponudnik Döhle ICL podpisal že ob predložitvi izboljšane ponudbe. Z dogovorom so pogodbene stranke uredile medsebojna razmerja, povezana z izjavami ponudnika, podanimi v ponudbi, ter skladnimi z zahtevami oglasa z dne 16. 2. 2007:

- ponudnik se je zavezal, da se namerava v skladu s svojimi možnostmi in upravičenji kot družbenik družbe Splošna plovba zavzemati:
 - da bo sedež, uprava in strokovne službe te družbe v Republiki Sloveniji,
 - za investicijska vlaganja v ladijsko floto družbe ter
 - za ohranitev števila zaposlenih, zagotovitev izobraževanja zaposlenih ter štipendiranja za pomorske poklice v Republiki Sloveniji z zagotovitvijo nadaljevanja investicij v razvoj kadrov najmanj v dosedanjem obsegu,

²⁶¹ Priloga prodajne pogodbe sta zapisnik dražbe in dogovor (iz notarskega zapisa je mogoče ugotoviti, da je priloga le zapisnik dražbe).

²⁶² Predkupno pravico lahko uveljavita v desetih dneh od prejema kupčevega obvestila. Če kateri od prodajalcev ne uveljavlja predkupne pravice, je drugi prodajalec v celoti upravičen do nakupa poslovnih deležev.

- če bo imel kupec možnost odločati o teh vprašanih in bo njegovo ravnanje v nasprotju s podano zavezo, je zavezan družbama SOD in KAD, brez poziva in v osmih dneh²⁶³ od dneva kršitve, plačati pogodbeno kazen v višini 10 odstotkov kupnine, ki izhaja iz prodajne pogodbe;
- o kršitvi je dolžan ponudnik nemudoma obvestiti SOD in KAD, ne glede na to pa sta prodajalca od ponudnika upravičena zahtevati plačilo pogodbene kazni, če za kršitev izvesta sama.

Pojasnilo SOD

Dodatne zaveze kupca so bile oblikovane kot posebni dokument (dogovor), da bi SOD in KAD pred izvedbo dražbe z vsemi ponudniki uredili medsebojna razmerja, povezana z izjavami, podanimi v ponudbi na podlagi zahtev oglasa za javno zbiranje ponudb. Dogovor velja za nedoločen čas. Določila dogovora je bilo treba oblikovati pred dražbo, ko še ni bilo znano, kdo naj bi bil končni kupec ter koliko naj bi po nakupu znašal njegov skupni lastniški delež v družbi Splošna plovba.

Ocenjujemo, da določila dogovora niso bila oblikovana tako, da bi zagotavljala izpolnitev zavez kupca v zvezi z investicijami v družbo Splošna plovba, njenim sedežem in kadrovsko politiko.

- Družbenik po nakupu 29,65-odstotnega deleža na skupščini družbe Splošna plovba ne bi mogel vplivati na sprejem vseh odločitev v zvezi z upravljanjem in poslovanjem družbe, SOD in KAD pa nista opredelili več različic dogovora, ki bi upoštevale realne možnosti kupca za vplivanje na investicije in kadrovsko politiko družbe Splošna plovba, v skladu z njegovim lastniškim deležem po prodaji in v skladu z določili ZGD-1, statuta in družbene pogodbe²⁶⁴ ter bi vsebovale konkretne obveznosti kupca.
- V dogovoru ni bilo določeno obdobje veljavnosti, oziroma do kdaj se kupec zavezuje k izpolnitvi zavez. Določeno tudi ni bilo, ali dogovor ob morebitni nadaljnji prodaji deležev podjetju znotraj skupine Döhle ali tretji osebi preneha veljati, oziroma kakšne so dolžnosti kupca v takem primeru (na primer zagotoviti, da obveznosti iz dogovora prevzame nadaljnji kupec).
- Zaveze v dogovoru niso bile določene dovolj natančno, ker:
 - niso bile kvantificirane (določene na primer v predvidenem znesku vlaganj ali kot število zaposlenih ali štipendistov), kljub temu da so ponudniki v programih razvoja družbe za nadaljnja štiri leta in na razgovorih za to podali nekatere okvirne podatke²⁶⁵;
 - ni bilo natančno določeno, na kakšen način naj bi se kupec "zavzemal" za izpolnitev zavez (na primer s predlogi skupščini družbe, da sprejme zavezujoča navodila upravi družbe ali dolgoročni načrt razvoja družbe), zaradi česar po naši oceni ni mogoče presojati izpolnjevanja obveznosti kupca.
- Zaveze v Dogovoru predstavljajo področje odločanja, za katerega je pristojna uprava družbe in ne družbeniki družbe Splošna plovba.

Pojasnilo SOD in KAD

Kupec z nakupom 29,65-odstotnega poslovnega deleža ni pridobil večine upravljaljskih pravic, zato ga ni bilo mogoče zavezati k izpolnitvi nečesa, o čemer ne bi imel možnosti odločati, temveč le k izpolnitvi zavez kot obligacije prizadevanja. Zaveze so se nanašale na odločitve družbe Splošna plovba in ne kupca.

²⁶³ Če kupec tega roka ne upošteva, dolguje tudi zakonske zamudne obresti.

²⁶⁴ Družbena pogodba in statut Splošne plovbe z dne 9. 2. 2007 sta med pristojnostmi skupščine družbe Splošna plovba določala, da skupščina odloča tudi o drugih pomembnih vprašanih, ki jih ne prepusti v pristojno odločanje upravi družbe ali nadzornega sveta ali ki jih določa zakon. V družbeni pogodbi in statutu družbe Splošna plovba ni določb, na podlagi katerih bi bila za sprejem posamezne vrste sklepov skupščine potrebna drugačna večina glasov družbenikov, kot določa ZGD-1.

²⁶⁵ Več v prilogi 5.

Zaradi pomanjkljivih določil dogovora in ker so bile zaveze oblikovane le kot obligacije prizadevanja ter so vsebinsko obsegale odločitve v pristojnosti uprave družbe Splošna plovba in ne kupca deležev, obstaja tveganje, da družba Döhle ICL ne bo uresničila danih zavez, hkrati pa tega ne bo mogoče oceniti kot neizpolnjevanje zavez, zato KAD in SOD ne bosta imeli podlage za zahtevek za plačilo pogodbene kazni. Glede na dikcijo določil dogovora²⁶⁶ in glede na dileme, ki so jih poudarile strokovne službe SOD ob pripravi izhodišč za besedilo pogodb²⁶⁷, ugotavljamo, da sta se KAD in SOD že ob pripravi besedila dogovora zavedali omejenih možnosti glede vplivanja kupca na poslovanje družbe Splošna plovba in nista mogli pričakovati, da bi kupec zaveze lahko v celoti izpolnil. Postavljanje takšnih pogojev in zavez kupcem lahko le negativno vpliva na kupnino, ki so jo kupci pripravljene plačati, prodajalcem pa ne dajejo jasnih pravic.

V dogovoru je bila za primer neizpolnjevanja zavez kupca določena pogodbena kazen v višini 10 odstotkov od kupnine iz prodaje 29,65 odstotka lastniškega kapitala družbe Splošna plovba, kot izhaja iz pogodbe o prodaji in nakupu poslovnih deležev. Ocenjujemo, da pogodbena kazen v dogovoru ni bila določena na ustrezen način, saj ni bilo določeno, da se ob uresničenju opsijskega upravičenja pogodbena kazen obračunava tudi od vrednosti kupnine iz opsijske pogodbe. Po določilih dogovora bi bila pogodbena kazen, če bi se sploh mogla zaračunati glede na ugotovitve iz prejšnje točke, obračunana od kupnine za 29,65-odstotni delež, kljub temu da bi družba Döhle ICL, če bi KAD in SOD uveljavili "put opcijo", razpolagala z (najmanj) 54,7-odstotnim deležem družbe Splošna plovba.

V pogodbi o ustanovitvi prodajne opcije, ki so jo 26. 6. 2007 sklenile SOD kot prvi opsijski upravičenec, KAD kot drugi opsijski upravičenec in družba Döhle ICL kot opsijski zavezanec-pridobitelj, se je družba Döhle ICL zavezala

²⁶⁶ V dogovoru je navedeno: "V primeru, da bo ponudnik imel možnost odločiti o vprašanih, ...".

²⁶⁷ Izhodišča za pripravo osnutkov prodajne in opsijske pogodbe ter dogovora z dne 7. 5. 2007; več v točki 2.3.2.3.a.

²⁶⁸

2.3.2.5 Odločanje organov SOD in KAD o prodaji

2.3.2.5.1 Odločanje organov SOD o prodaji

2.3.2.5.1.a NaLO SOD

[Redacted text]

Ocenjujemo, da NaLO SOD ni učinkovito izvajal nadzora nad postopkom prodaje,

[Redacted text]

NaLO SOD ni ravnal v skladu s Pravilnikom o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD v primerih, ki jih navajamo v nadaljevanju.

- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]

269

[Redacted text]

270

[Redacted text]

271

[Redacted text]

272

[Redacted text]

[REDACTED]

Tak način odločanja NaIO SOD tudi ni omogočal UO SOD, da bi podal soglasje k prodaji na ustreznih podlagah, [REDACTED]

2.3.2.5.1.b UO SOD

[REDACTED]

[REDACTED]. Ocenjujemo, da UO SOD ni ravnal učinkovito, ker si ni zagotovil zadostnih podlag za odločanje. Svojo oceno utemeljujemo z ugotovitvami, ki jih podajamo v nadaljevanju.

- [REDACTED]

- [REDACTED]

273

[REDACTED]

274

275

276

[REDACTED]

277

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]

• [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Ker vodstvo SOD ni [REDACTED]

[REDACTED] tudi ni ravnalo v skladu s sklepom UO SOD št. 2/K z dne 16. 2. 2001, saj vrednost posla presega znesek 100.000 tisoč tolarjev (417.293 evrov), nad katerim mora podati predhodno soglasje UO SOD.

2.3.2.5.1.c [REDACTED]

[REDACTED]

278 [REDACTED]

279 [REDACTED]

280 [REDACTED]

281 [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]

Vodstvo SOD v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni ravnalo učinkovito, ker ni [REDACTED] kar ni v skladu z drugim odstavkom 5. člena Pravilnika o delu vodstva SOD, ki določa, da direktor praviloma enkrat tedensko skliče sejo vodstva.

2.3.2.5.1.d NO SOD [REDACTED]

[REDACTED]

Glede na to, da ZSOS in statut SOD²⁸⁵ ne določata vsebine nadzora nad zakonitostjo dela in finančnega poslovanja SOD²⁸⁶, ki naj ga izvaja NO SOD, Poslovnik o delu NO SOD z dne 2. 10. 2001 pa zgolj

²⁸² V skladu z drugim odstavkom 5. člena Pravilnika o delu vodstva SOD z dne 22. 11. 2002 (sprememba 4. 7. 2005 ter 3. in 4. 12. 2007) vodstvo SOD na rednih sejah izvaja informacijsko koordinacijo in obravnava izvajanje mesečnih, trimesečnih in letnih načrtov dela po posameznih področjih in oddelkih, osnutek letnega in polletnih poslovnih načrtov, predloge sistemskih in organizacijskih izboljšav načrtovanja in izvajanja poslovnih procesov družbe, tekoče aktivnosti, pomembne za delovanje družbe, in druge zadeve na predlog posameznega člana vodstva. Vodstvo SOD je na podlagi 45. člena statuta pristojno za zastopanje na način, kot ga je 22. 11. 2002 določil UO SOD s Sklepom o razmejitvi pooblastil vodstva SOD za zastopanje.

²⁸³ V skladu s Pravilnikom o postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD z dne 4. 7. 2005 NaLO SOD tudi koordinira in nadzira izvedbo letnega programa prodaje, nadzira izvedbo postopka prodaje posamezne kapitalске naložbe, da soglasje k predlaganim pogojem prodaje in predlaga direktorju sklenitev pogodbe.

²⁸⁴ Poročilo NO SOD za mandatno obdobje od 18. 5. 2005 do 18. 5. 2009 iz maja 2009 (Poročevalec Državnega zbora RS št. 67/09), ki ga je obravnavala Komisija Državnega zbora RS za nadzor javnih financ 2. 9. 2009.

²⁸⁵ Drugi odstavek 20. člena ZSOS ter drugi in tretji odstavek statuta SOD.

²⁸⁶ NO SOD je 30. 8. 2007 sprejel spremembe Poslovnika o delu NO SOD (na podlagi zahteve računskega sodišča v revizijskem poročilu št. 1206-13/2006-50 z dne 20. 6. 2007) in natančneje določil način izvajanja nadzora nad zakonitostjo dela in finančnega poslovanja SOD pri prodajah kapitalskih naložb, tako da se na vsaki seji NO SOD seznanja s sprejetimi sklepi UO SOD, gradivo pa obsega vse sklepe UO SOD. Članom NO SOD je treba na zahtevo predložiti dodatno gradivo k posameznemu sklepu UO SOD, NO SOD pa lahko opravi vpogled v vse listine, povezane s postopki prodaj kapitalskih naložb, oziroma povabi k poročanju notranje in zunanje sodelavce SOD.

postopkovno ureja sklicevanje, vodenje in potek dela NO SOD na sejah ter izvajanje 65. člena statuta SOD²⁸⁷, ocenjujemo, da navedene pravne podlage ne določajo jasno vloge NO SOD v postopkih prodaje kapitalskih naložb SOD²⁸⁸. Ne glede na to ocenjujemo, da NO SOD ni opravil svoje nadzorne funkcije, saj [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Priporočilo

SOD naj dopolni Pravilnik o postopkih prodaje kapitalskih naložb in podrobneje določi podlage, ki jih mora direktor SOD predložiti UO SOD za sprejem odločitve o predhodnem soglasju. Poleg predloga za prodajo, v katerega naj bo vključena informacija o končni doseženi prodajni ceni, naj gradivo obsega tudi ocene vrednosti, poročilo o izvedenem skrbnem pregledu ali druge informacije o poslovanju družbe ter osnutke pogodb, iz katerih bodo razvidni končni, s ponudniki usklajeni, pogoji prodaje ter vsi drugi s prodajo povezani posli.

2.3.2.5.2 Odločanje organov KAD o prodaji

2.3.2.5.2.a [REDACTED]

- [REDACTED]

²⁸⁷ V 65. členu statut SOD določa postopke v zvezi s prijavo premoženja in obveščanja NO SOD o nakupih oziroma prodaji vrednostnih papirjev članov UO SOD, direktorja in namestnikov SOD, notranjega revizorja in drugih delavcev SOD ter NO SOD.

²⁸⁸ NO SOD je v Poročilu o delu NO SOD za mandatno obdobje od 18. 5. 2005 do 18. 5. 2009 podal pobudo za spremembo oziroma dopolnitev ZSOS z obrazložitvijo, da ZSOS v 20. členu določa le, da NO SOD nadzira zakonitost dela in finančno poslovanje SOD; s tem je po mnenju članov NO SOD vloga NO SOD zelo nedorečena oziroma nedefinirana.

²⁸⁹ Več v točki 2.3.1.b.

²⁹⁰ Več v točki 2.1.2.2.a.

²⁹¹ [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]

KAD ni ravnala v skladu s 1. točko 8. člena Pravilnika o pooblastilih in podpisovanju v KAD z dne 1. 1. 2007, ki splošno opredeljuje podpisnike oziroma soglasje NS KAD za vse posle²⁹⁴.

[REDACTED]

[REDACTED]

Priporočilo

KAD naj prične postopke za dopolnitev 2. točke prvega odstavka 22. člena statuta tako, da bo obveznost podaje soglasja NS KAD nad zneskom, ki ga določi skupščina KAD, veljala za sklenitev vseh pravnih poslov, povezanih s kapitalskimi naložbami KAD (ne glede na to, ali gre za vrednostne papirje ali druge vrste kapitalskih naložb oziroma ali gre za poslovanje za račun KAD ali za račun pokojninskih skladov v upravljanju KAD). Pri vrednostni opredelitvi posla za ta namen naj KAD kot en pravni posel upošteva vse povezane posle, ki se vodijo v okviru enega postopka odločanja.

2.3.2.5.2.b Ob pregledu zapisnikov in gradiv za seje uprave KAD smo ugotovili naslednje:

- [REDACTED]

²⁹² [REDACTED]

²⁹³ Statut KAD z dne 8. 3. 2005 je določal potrebnost soglasja NS KAD za sklepanje poslov, povezanih z nakupom, prodajo in zastavo vrednostnih papirjev vseh vrst (nad zneskom, ki ga določa skupščina KAD).

²⁹⁴ V skladu s prvo točko 8. člena Pravilnika o pooblastilih in podpisovanju v KAD z dne 1. 1. 2007 bi moral NS KAD podati soglasje k vsem poslom v vrednosti nad 3.046.236 evrov.

²⁹⁵ [REDACTED]

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

[redacted]

Ker uprava KAD [redacted], ni zagotovila učinkovitosti pri izvedbi postopka prodaje ter ni ravnala v skladu:

- s prvim in drugim odstavkom 27. člena statuta KAD³⁰¹, [redacted]
- s 4. členom Poslovnika o delu uprave KAD³⁰², [redacted]

296 [redacted]

297 [redacted]

298 [redacted]

299 [redacted]

300 [redacted]

³⁰¹ Statut KAD z dne 8. 3. 2005.

³⁰² Poslovník o delu uprave KAD z dne 22. 5. 2006 in 4. 6. 2007.

2.3.2.5.2.c

Glede na to, da uprava KAD ni imela ustreznih in zadostnih informacij oziroma podlag za odločanje o prodaji deležev družbe Splošna plovba, ocenjujemo, da predsednik uprave KAD ni vzpostavil pogojev za učinkovito odločanje o prodaji, saj

2.3.2.5.2.d V skladu s petim odstavkom 10. člena Poslovnika o delu uprave KAD je tudi NalO KAD razširjeno posvetovalno telo uprave KAD³⁰⁶. Ob pregledu gradiv za seje NalO KAD, ki so potekale tedensko³⁰⁷, smo ugotovili naslednje:

- [REDACTED]
- [REDACTED]

³⁰³ Kolegij uprave se lahko sklicuje po različnih vsebinskih sklopih: kolegij upravljanja kapitalskih naložb, kolegij gospodarjenja z nepremičninami, finančno-računovodski kolegij, pravni kolegij itn.

³⁰⁴ [REDACTED]

³⁰⁵ Na podlagi drugega odstavka 10. člena Poslovnika o delu uprave KAD seje kolegija uprave sklicuje predsednik uprave ali član uprave, po potrebi.

³⁰⁶ Poslovník o delu uprave KAD z dne 22. 5. 2006 nalog in pristojnosti NalO KAD ni določal, to tudi ni bilo opredeljeno v drugih internih aktih KAD. V Poslovníku o delu uprave KAD z dne 4. 6. 2007 je bil NalO KAD opredeljen kot razširjeno posvetovalno telo uprave KAD, določen je bil način sklicevanja, udeležba, protokoliranje in hranjenje zapisnikov NalO KAD, naloge in pristojnosti pa niso bile določene. Uprava KAD je 18. 9. 2007 na podlagi zahteve računskega sodišča za odzivno poročilo, podane v revizijskem poročilu računskega sodišča št. 1206-11/2006-57 z dne 20. 6. 2007, sprejela Navodilo o delu naložbenega in likvidnostnega odbora ter naložbenega odbora za portfeljsko upravljanje, v katerem je opredelila NalO KAD kot razširjeno posvetovalno telo uprave in podrobneje določila pristojnost in naloge NalO KAD. Uprava KAD je naloge NalO KAD podrobneje opredelila tudi 3. 11. 2008 v Navodilu o postopku prodaje kapitalskih naložb KAD.

³⁰⁷ Ne glede na to, da delovanje NalO KAD pred 4. 6. 2007 ni bilo opredeljeno v internih aktih KAD, se je NalO KAD v obdobju, na katero se nanaša revizija, redno tedensko sestajal, kar je bilo ugotovljeno tudi v revizijskem poročilu računskega sodišča št. 1206-11/2006-57 z dne 20. 6. 2007.

• [REDACTED]

Ocenjujemo, da NaLO KAD ni bil popolno in ažurno informiran o poteku postopka prodaje. Kljub temu da je Poslovník o delu uprave KAD, s katerim je bil NaLO KAD prvič formalno opredeljen kot posvetovalno telo uprave KAD, veljal šele od 4. 6. 2007, ocenjujemo, da je bil NaLO KAD že v predhodnem obdobju pomembno posvetovalno telo uprave KAD, saj je KAD na podlagi sklepa NaLO KAD celo uveljavila predkupno pravico za nakup deleža družbe Splošna plovba od Banke Koper³¹². Ker NaLO KAD [REDACTED], ni učinkovito izvajal svoje posvetovalne funkcije za upravo KAD.

2.3.3 Aktivnosti SOD in KAD po prodaji

2.3.3.1 Izvršitev in evidentiranje pogodb

2.3.3.1.a Stanje dolga družbe Splošna plovba do Banke Koper je na dan 31. 12. 2004 znašalo 16.436.386 evrov. Ob prenosu kapitalske naložbe iz Republike Slovenije na SOD (oziroma na dan 31. 3. 2006) se je stanje dolga zmanjšalo na 14.340.718 evrov. Od sklenitve poroštvene pogodbe (15. 7. 2004) do datuma prenosa poroštva na kupca (30. 6. 2007), na podlagi pogodbe o prodaji deleža med SOD in kupcem³¹³, je bilo v glavni knjigi proračuna Republike Slovenije evidentirano zmanjšanje obveznosti Splošne plovbe do Banke Koper v vrednosti 6.707.372 evrov.

Družba Döhle je 5. 7. 2007 izročila Banki Koper nepreklicno bančno garancijo na prvi poziv banke Deutsche Bank v znesku 12.022.195 evrov³¹⁴ kot nadomestilo za poroštvo Republike Slovenije. Banka Koper je 16. 7. 2007 Ministrstvu za finance posredovala izjavo, da je z dnem 12. 7. 2007 prenehalo poroštvo Republike Slovenije. Ministrstvo za finance je 12. 7. 2007 evidentiralo prenehanje poroštva in zmanjšanje preostanka bančnega posojila družbe Splošna plovba v evidenci glavne knjige proračuna.

308

309

310

311

³¹² Več v točki 2.2.3.2.a.

³¹³ Podrobneje v točki 2.3.

³¹⁴ Št. 600BGI0701504. Znesek bančne garancije ne vključuje obresti in drugih stroškov po kreditni pogodbi.

Kupnino v vrednosti 49.620.496 evrov³¹⁵ je SOD prejela na svoj transakcijski račun 11. 7. 2007. Družba Döhle ICL je za zavarovanje kupnine iz opcijske pogodbe SOD predložila bančno garancijo, ki jo je izdala banka HSH Nordbank AG 9. 7. 2007. Ob prodaji je SOD izkazala kapitalski dobiček v vrednosti 37.237.426 evrov.

Tri mesece kasneje, v septembru leta 2007, je SOD na podlagi cenitve pooblaščenega cenilca iz leta 2006 evidentirala prevrednotenje kapitalске naložbe po optimističnem scenariju³¹⁶. Za del prevrednotene vrednosti, ki se je nanašal na neodplačni del pridobljene naložbe (za 43,19-odstotni delež) je SOD v poslovnih knjigah za leto 2007 znižala terjatev do države v znesku 13.808.554 evrov in znižala kapitalski dobiček iz prodaje za 7.537.809 evrov. Končni znesek doseženega kapitalskega dobička od prodaje 28,65-odstotnega deleža je znašal 29.699.617 evrov in ga je SOD v celoti evidentirala med finančnimi prihodki iz deležev v gospodarskih družbah. V reviziji smotrnosti poslovanja SOD od leta 2004 do 2007 pri poravnavanju obveznosti³¹⁷ smo ugotovili, da bi morala SOD v skladu z določili prve točke tretjega odstavka 3. člena ZSPOZ in v povezavi z 9. členom ZSOS kapitalске dobičke iz neodplačno prenesenega premoženja nameniti pokrivanju zakonskih obveznosti in ne bi smeli predstavljati dobička SOD.

2.3.3.1.b Na dan 31. 12. 2007 je bila v zapisniku popisne komisije na SOD ugotovljena vrednost kapitalске naložbe v 19,8-odstotni delež Splošne plovbe v znesku 37.060.719 evrov. V letu 2008 je bilo najprej evidentirano razknjiženje in nato ponovno prevrednotenje kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba v enakem znesku kot na dan 31. 12. 2007.³¹⁸ Del vrednosti naložbe predstavlja prevrednotenje v vrednosti 19.469.537 evrov, evidentirano v zunajbilančni evidenci na podlagi mnenja popisne komisije, ki je predlagala uskladitev knjigovodskih vrednosti vseh netržnih kapitalskih naložb z ocenjenimi vrednostmi v zunajbilančni evidenci. Iz priloge k zapisniku popisne komisije ni razvidno, na kakšni podlagi je bilo določeno prevrednotenje in tudi ni razvidno, da bi bila vrednost določena na podlagi obstoječega modela vrednotenja³¹⁹, kar ni v skladu z določili SRS 22.15 in z določili 81. člena Pravilnika o računovodstvu SOD³²⁰.

³¹⁵ Pogodbeno dogovorjena kupnina je bila zmanjšana za 4.000.000 evrov (varščina), ki jo je kupec nakazal SOD 20. 6. 2007.

³¹⁶ Iz priloge k temeljnici INT-217, z dne 30. 9. 2007, po kateri je bila evidentirana okrepitev, je razvidno, da ocenjena vrednost neodplačno pridobljenega deleža v družbi Splošna plovba (za 43,19 odstotka) po optimističnem scenariju, znaša 9.196.910 tisoč tolarjev.

³¹⁷ Revizijsko poročilo št. 1206-10/2006-33 z dne 9. 2. 2009.

³¹⁸ Konto kartica zunajbilančne evidence in zapisnik komisije za popis finančnih naložb ter obveznosti SOD, ki izvirajo iz izročenih obveznic na dan 31. 12. 2008, iz katerega je mogoče ugotoviti, da so vrednosti delnic in deležev domačih gospodarskih družb, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, v knjigovodskih evidencah SOD usklajene z vrednostmi, ki izhajajo iz cenitev zunanjih ocenjevalcev vrednosti oziroma z ocenjenimi vrednostmi po obstoječem modelu vrednotenja.

³¹⁹ Obstoječi model vrednotenja je na SOD določen s Pravili, postopki in obrazci v aktu Interno vrednotenje kapitalskih naložb z dne 27. 1. 2004, ki urejajo področje vrednotenja kapitalskih naložb kot podlaga za odločitve v zvezi z njihovo prodajo oziroma bilančnimi popravki. Navodila opredeljujejo načine in metode vrednotenja ter nosilce posameznih nalog vrednotenja.

³²⁰ Za pripravo bilance na dan 31. 12. 2007 je bil na SOD sprejet nov Pravilnik o računovodstvu, ki ga je UO SOD sprejel 7. 3. 2008.

SOD prevrednotenja kapitalne naložbe v letu 2007 in v letu 2008 ni evidentirala bilančno, ampak le zunajbilančno v razliki med vrednostjo po pogodbi o ustanovitvi prodajne opcije (ne da bi upoštevala pogodbeno dogovorjene obresti) in vrednostjo iz ceni pooblaščenega ocenjevalca vrednosti³²¹. Ob upoštevanju določil pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije bi vrednost kapitalne naložbe SOD v deležu družbe Splošna plovba na dan 31. 12. 2007 znašala 38.206.046 evrov, na dan 31. 12. 2008 pa 40.429.687 evrov³²².

SOD za kapitalno naložbo v delež družbe Splošna plovba na zadnji dan leta 2007 in leta 2008 ni določila njene poštene vrednosti in ni upoštevala vrednosti, ki je bila dogovorjena v pogodbi o ustanovitvi prodajne opcije, oziroma dosežene prodajne cene na izvedeni dražbi v letu 2007. S tem ni ravnala v skladu z določilom SRS 3.19, po katerem je prevrednotenje finančnih naložb sprememba njihove knjigovodske vrednosti in se pojavi predvsem kot prevrednotenje finančnih naložb na njihovo pošteno vrednost, in ni ravnala v skladu s SRS 3.20, po katerem je treba izmeriti finančna sredstva po pošteni vrednosti po njihovem začetnem pripoznanju, razen če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti. Poštena vrednost te finančne naložbe je bila zaradi dogovorjene prodajne opcije znana in izmerljiva.

2.3.3.2 Poraba kupnine

Iz gradiva za sejo NaO SOD³²³ (z dne 5. 7. 2007) in iz pojasnil SOD je razvidno, da so bila sredstva iz kupnine porabljena za naslednje namene: 59 odstotkov ali 31.456.700 evrov za kratkoročne naložbe (depoziti v bankah in CD oziroma repoji), 19 odstotkov ali 10.173.300 evrov za dolgoročne naložbe (obveznice SOS2E in tuje obveznice, tuje delnice in vzajemni skladi) in 22 odstotkov ali 12.000.000 evrov prenesena v upravljanje izbranim upravljavcem.

V reviziji smotrnosti poslovanja SOD pri poravnavanju obveznosti v obdobju od leta 2004 do leta 2007³²⁴ smo ugotovili, da SOD ne vodi ločenih evidenc o virih sredstev za poplačilo obveznosti iz ZSPOZ in da je neodplačno in namensko premoženje za izvajanje določil ZSPOZ izkazovala v poslovnih knjigah kot lastna dolgoročna sredstva. Zaradi takšnega načina evidentiranja na SOD ni bilo mogoče preveriti, ali so bila sredstva od kupnine od prodaje kapitalne naložbe v Splošno plovbo do konca leta 2007 porabljena namensko, to je za poplačilo odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja.

2.3.3.3 Spremljanje izvajanja dogovora in bonitete izdajatelja garancije

2.3.3.3.a KAD je zaveze kupca iz dogovora spremljala na podlagi letnih poročil družbe Splošna plovba in pojasnil, razvidnih iz poročil družbe Splošna plovba o izvajanju zavez kupca (posredovanih SOD), iz katerih izhaja, da je kupec v letih 2007 in 2008 izpolnjeval zaveze iz dogovora. Ne glede na to ocenjujemo,

³²¹ Podrobneje v točki 2.3.2.1.a.

³²² Obresti so izračunane z upoštevanjem mesečnega izračuna, na zadnji dan v mesecu, v skladu s pogodbo.

³²³ Naložbeni odbor SOD je 5. 7. 2007 potrdil mesečni načrt denarnega toka za julij 2007 in ugotovil, da je obseg denarnih sredstev tudi zaradi predvidene kupnine od prodaje kapitalne naložbe v delež družbe Splošna plovba visok, tako da so na mesečni ravni ugotovljeni presežki denarnih sredstev v vrednosti 52 milijonov evrov. Predlagal je, da se prosta denarna sredstva razporedijo za naložbe, pri čemer se večji del sredstev nameni za tekočo likvidnost za naslednje tri mesece. NaO SOD je potrdil predlog za naložbe SOD iz kupnine od prodaje deleža v družbi Splošna plovba v vrednosti 53,6 milijona evrov.

³²⁴ Revizijsko poročilo Poslovanje SOD pri poravnavanju obveznosti, št. 1206-10/2006-33 z dne 9. 2. 2009.

da KAD izvajanje zavez kupca iz dogovora ni spremljala ustrezno in na dogovorjen način. Oceno utemeljujemo z ugotovitvami v nadaljevanju.

- Iz seznama aktivnih strogo zaupnih pogodb v skrbništvu oddelka za upravljanje kapitalskih naložb, ki je bil priloga k poročilu o statusu in izvrševanju pogodb na seji uprave KAD³²⁵ 29. 1. 2009, je razvidna pogodba o ustanovitvi prodajne opcije, ki ji je bil priložen dogovor in prodajna pogodba. Sezname pogodb v skrbništvu po oddelkih so bili pripravljene kot priloga k primopredajnim zapisnikom ob imenovanju začasnega predsednika uprave KAD v juniju in decembru leta 2008. Uprava KAD od datuma sklenitve dogovora do decembra leta 2008 ni bila seznanjena o statusu in izvrševanju dogovora vsako polletje, ampak je bila v letu in pol seznanjena dvakrat (19. 12. 2008 ob primopredaji poslov in na seji 29. 1. 2009 s poročilom o statusu in izvrševanju pogodb³²⁶), kar ni bilo v skladu z določili petega odstavka 7. člena Pravilnika o evidentiranju pogodb in izvajanju skrbništva nad pogodbami, po katerem se uprava KAD o statusu in izvrševanju pogodb seznanj enkrat v polletju.
- Skrbnik prodajne pogodbe oziroma dogovora ni pripravil in vodil rokovnika izvrševanja pogodbe oziroma dogovora ali se dogovarjal s pogodbenimi strankami, kot določa prvi odstavek 7. člena Pravilnika o evidentiranju pogodb in izvajanju skrbništva nad pogodbami. Iz centralnega vpisnika pogodb je razvidno, da sta bili kot skrbnik pogodbe vpisani dve osebi, kar je bilo kasneje izbrisano, vendar o razlogih za vpis in izbris ni dokazil. Kot skrbnica pogodbe in dogovora ni bila navedena upravljavka kapitalske naložbe, kar ni bilo v skladu z določili prvega odstavka 9. člena Pravilnika o evidentiranju pogodb in izvajanju skrbništva nad pogodbami.

2.3.3.3.b KAD in SOD v internih aktih nimata oblikovanih postopkov in meril za odločanje, če bi začeli s postopkom za sklenitev opcijske pogodbe (ali izvajati prodajne aktivnosti ali uresničevati opcijsko upravičenje), zato obstaja tveganje, da bo prodajna opcija uresničena brez ustrezno izvedenega (javnega) postopka prodaje in brez ustreznih soglasij organov SOD in KAD.

SOD in KAD do konca leta 2008 nista iskali najboljših možnih pogojev prodaje preostalega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba, kar utemeljujemo v nadaljevanju.

- Kljub izraženemu interesu potencialnega ponudnika³²⁷ ni dokazil, da bi pripravili nove interne ceno ali pridobili druge ponudbe in preučili ponujeno ceno v primerjavi z višino izvršilne cene, ki je bila dogovorjena v pogodbi o ustanovitvi prodajne opcije.

³²⁵ Na podlagi določil 7. člena Pravilnika o evidentiranju pogodb in izvajanju skrbništva nad pogodbami na KAD, ki ga je sprejela uprava KAD 30. 9. 2006.

³²⁶ Priloge k primopredajnemu zapisniku z dne 9. 7. 2008 niso vključevale seznama aktivnih strogo zaupnih pogodb v skrbništvu oddelka za upravljanje premoženja, zato ni dokazil, da bi bil začasni predsednik uprave ob prevzemu poslov seznanjen s pogodbo o ustanovitvi prodajne opcije, s prodajno pogodbo ali z dogovorom. V prilogi k primopredajnemu zapisniku z dne 19. 12. 2008 je bil vključen seznam aktivnih pogodb v skrbništvu oddelka za upravljanje kapitalskih naložb (skrbniška evidenca), v katerem dogovor ni bil naveden, ampak je bil kot priloga k pogodbi o ustanovitvi prodajne opcije vključen v seznam aktivnih strogo zaupnih pogodb v skrbništvu istega oddelka na KAD.

³²⁷ Dopisi družbe Mercata z dne 12. 10. 2007 in 12. 8. 2008 na KAD in dopisi družbe Mercata na SOD z 12. 10. 2007, 2. 12. 2008 in 5. 12. 2008, v katerih je predlagala pričetek konkretnih pogovorov, pri katerih bi predstavili tudi stališča glede dogajanj v zvezi z upravljanjem naložbe v družbo Splošna plovba. Na obvestilo iz oktobra leta 2007 je SOD odgovorila, da prodajnih aktivnosti ne vodi.

Pojasnilo KAD

Potencialni ponudnik je zgolj izrazil interes za nakup brez navedbe ponudbene cene in ni posredoval pravno zavezujoče ponudbe. V vsakem primeru bo KAD, da bi dosegla najboljše možne pogoje prodaje, pred uveljavitvijo prodajne opcije izvedla javni postopek izbire najboljšega ponudnika. V okviru tega postopka se KAD odloča tudi za izdelavo nove ocene vrednosti družbe. Glede na stanje na kapitalskih in finančnih trgih ocenjujejo, da ni primeren trenutek za začetek tovrstnih aktivnosti.

Pojasnilo SOD

SOD bo ponovila ves postopek za prodajo deleža in bo opcijska pogodba zgolj za primerjavo pogojev. Ko bo sprejeta odločitev o prodaji 25,05-odstotnega deleža družbe Splošna plovba, bo SOD pričela voditi nov postopek prodaje, v katerem si bo prizadevala maksimirati pogoje prodaje. Če bi bili končni ponujeni pogoji najboljšega ponudnika v novem postopku slabši, kot so pogoji prodaje, določeni v opcijski pogodbi, se bo SOD odločila za unovčitev prodajne opcijske pogodbe. S podpisom opcijske pogodbe si je SOD v tistem trenutku zagotovila najboljše pogoje za izstop iz družbe, ki pa SOD ne zavezujejo.

- Kljub temu, da je SOD do konca leta 2008³²⁸ predvidela primanjkljaj denarnih sredstev za pokrivanje zakonskih obveznosti in o tem problemu opozorila Ministrstvo za finance³²⁹, ni izvajala nobenih prodajnih aktivnosti zaradi prodaje preostalega poslovnega deleža. SOD ni bila uspešna pri izvajanju ciljev iz poslovno-finančnega načrta za leto 2008, ker ni zagotovila denarnih sredstev od prodaje kapitalskih naložb v takšni vrednosti, ki bi zadostovala za poravnavo zakonskih obveznosti, saj je v letnem poročilu za leto 2008 izkazala terjatve do države za pokrivanje odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja po določilih ZSPOZ v vrednosti 52.154.602 evrov.

Pojasnilo SOD

V izkazih, ki jih SOD pripravlja za poslovno leto 2009, je terjatev do države v bilanci stanja odpravljena.

³²⁸ Iz rebalansa poslovno-finančnega načrta SOD za leto 2008 (iz septembra leta 2008) je razvidno, da je SOD glede na načrtovane zakonske obveznosti v obdobju od septembra do decembra leta 2008 in oceno prilivov iz prodaje kapitalskih naložb in drugih naložb predvidela v obdobju do 31. 12. 2008 primanjkljaj denarnih sredstev v vrednosti 26 milijonov evrov.

³²⁹ SOD je 30. 10. 2008 pisno obvestila Ministrstvo za finance o problemu zagotavljanja financiranja sredstev za izplačila upravičencem po Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 58/02, 55/03, 86/04, 60/06 in 33/07) in opozorila, da od decembra 2008 oziroma najkasneje od januarja 2009 SOD ne bi mogla več zagotavljati nadaljnjih plačil in bi zaradi založenih lastnih sredstev od januarja 2009 ogroženo tudi izpolnjevanje obveznosti SOD po drugih zakonih.

2.3.3.4 Evidenca o hrambi pogodbe na KAD³³⁰

Iz vpisnika poslovnih skrivnosti na KAD³³¹ je razvidno, da je bila pogodba o ustanovitvi prodajne opcije³³² dana v hrambo 28. 6. 2007. Dne 4. 2. 2008 je bila pogodba predana odvetniku, vendar iz vpisnika nista razvidna datum in ura vračila v hrambo in kje je pogodba shranjena. KAD ni ravnala v skladu z določili tretjega in četrtega odstavka 12. člena Pravilnika KAD o varovanju poslovne skrivnosti, po katerem je treba v vpisniku označiti datum in uro ponovnega sprejema ter prevzemnika oziroma predlagatelja in se morajo dokumenti oziroma gradiva, ki predstavljajo poslovno skrivnost in jih prevzemniki trenutno ne potrebujejo pri svojem delu, nemudoma izročiti pristojni osebi, zadolženi za hrambo in arhiviranje.

³³⁰ Na podlagi določil 39. in 40. člena ZGD-1 in 50. člena Statuta družbe Splošna plovba je uprava družbe Splošna plovba 11. 12. 2008 sprejela sklep o varovanju poslovne skrivnosti in zaupnosti na način, da so vsi podatki, informacije in dokumentacija o družbi, njeni organizaciji, poslovanju, družbenikih in zaposlenih ter organih upravljanja in njihovi organizaciji ter poslovanju, ki niso javno dostopni v katerem od javnih registrov ali javnih publikacij, zaupne narave in imajo naravo trajne poslovne skrivnosti.

³³¹ Na podlagi določil 3. člena Pravilnika KAD o evidentiranju pogodb in izvajanju skrbništva nad pogodbami (z dne 18. 9. 2006) se pogodbe, ki so zaradi svoje vsebine opredeljene kot poslovna skrivnost v centralni vpisnik pogodb (CVP) zabeležijo z interno številko in oznako "poslovne skrivnosti" in evidentirajo v evidenci poslovnih skrivnosti in se ne hranijo v zbirki pogodb ampak ločeno v blagajni pravnega oddelka.

³³² Iz dopisa KAD z dne 2. 4. 2009 je razvidno, da je uprava KAD s sklepom (sprejetim na seji 26. 3. 2009) iz posameznih dokumentov, povezanih z nakupom in s prodajo deleža družbe Splošna plovba, umaknila oznako poslovna skrivnost. Iz pogodbe o ustanovitvi prodajne opcije uprava KAD ni umaknila oznake poslovne skrivnosti.

3. MNENJE

Revidirali smo smotrnost poslovanja pri neodplačnem prenosu, nakupu in prodaji kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba v obdobju od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2008.

Da bi izrekli mnenje o smotrnosti poslovanja, smo iskali odgovore na vprašanje, ali sta Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za finance ravnala učinkovito pri izvajanju aktivnosti, povezanih z neodplačnim prenosom kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba na SOD, ter odgovore na vprašanja, ali sta SOD in KAD ravnali učinkovito pri uveljavitvi predkupne pravice za nakup in pri odločanju in izvedbi postopka prodaje deleža družbe Splošna plovba.

3.1 Ocena smotrnosti ravnanja Vlade Republike Slovenije

Ravnanje Vlade RS pri odločanju o neodplačnem prenosu kapitalske naložbe v 43,20-odstotni delež družbe Splošna plovba na SOD v letu 2006 ni bilo učinkovito in ni bilo v skladu z določili ZJF, saj Vlada RS ni upoštevala, da je v letu 2005 Državni zbor RS z letnim programom prodaje državnega premoženja že odločil o prodaji te naložbe. V sklep o prenosu ni vključila zaveze, naj SOD ob morebitni prodaji deleža zagotovi, da se poroštvo Republike Slovenije za obveznosti družbe Splošna plovba prenese na kupca. Svojo odločitev je Vlada RS sprejela na podlagi nepopolnega predloga Ministrstva za finance, vendar ga k dopolnitvi ni pozvala.

Vlada RS ni zagotovila učinkovitega razpolaganja s kapitalsko naložbo, ker pri odločanju o umiku SOD in KAD iz gospodarstva v letu 2006 ni podala jasne usmeritve glede ciljev in časovnega okvira prodaje kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba. V letu 2007 je Ministrstvu za finance podala mnenje o načinu prodaje kapitalske naložbe v delež družbe Splošna plovba, ki je bil predviden za pomembnejše kapitalske naložbe in utemeljen z ohranjanjem deleža v družbi zaradi kontrole nad statutarnimi odločitvami, kar ni bilo v skladu z namenom neodplačnega prenosa kapitalske naložbe na SOD.

3.2 Ocena smotrnosti ravnanja Ministrstva za finance

Ministrstvo za finance pri pripravi predloga za sklepanje Vlade RS o neodplačnem prenosu kapitalske naložbe v Splošni plovbi na SOD ni ravnalo učinkovito, ker ni izhajalo iz ustreznih in zadostnih podlag ter ni ugotavljalo dejanske višine potrebnih sredstev za pokrivanje zakonskih obveznosti SOD. V predlog za sklepanje Vlade RS ni vključilo vseh obveznih sestavin po določilih Poslovnika Vlade RS, ni ugotovilo dejanske vrednosti prenesene kapitalske naložbe na SOD in je vključilo le podatek o knjigovodski vrednosti kapitalske naložbe.

Ministrstvo za finance ni izvajalo prodajnih aktivnosti in ni zagotovilo izvajanja Odloka o programu prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja za leti 2006 in 2007 in izvajanja svojega finančnega načrta za leto 2006, ker se ni odzivalo na izkazani interes potencialnega ponudnika v letu 2006, ni preučilo vseh izkazanih interesov za nakup in ni poizvedovalo po drugih potencialnih interesentih za nakup kapitalске naložbe v delež družbe Splošna plovba.

Pri spremljanju izvajanja določil pogodbe o neodplačnem prenosu kapitalске naložbe na SOD Ministrstvo za finance ni ravnalo učinkovito, ker ni pozivalo SOD k obveščanju o stanju in unovčevanju neodplačno prenesenega premoženja in ni bilo seznanjeno z dejanskim namenom porabe sredstev iz kupnine od prodaje deleža družbe Splošna plovba v letu 2007.

Ker je Ministrstvo za finance predlagalo prenos kapitalске naložbe na SOD šele dva dni pred iztekom roka za uveljavitev predkupne pravice pri nakupu deleža družbe Splošna plovba od Banke Koper, je postavilo SOD v časovno stisko pri zagotavljanju ustreznih podlag za odločanje o nakupu deleža.

3.3 Ocena smotrnosti ravnanja SOD pri nakupu in pri prodaji deleža

SOD in KAD sta sodelovali pri uveljavitvi predkupne pravice za delež družbe Splošna plovba pri Banki Koper v letu 2006 in si s tem pred odločanjem o načinu prodaje zagotovili večinski delež družbe Splošna plovba in možnost doseganja večjega kapitalskega dobička pri prodaji kupljenega deleža. SOD je pridobila kapitalsko naložbo v delež družbe Splošna plovba od Republike Slovenije dva dni pred iztekom roka za uveljavitev predkupne pravice, zato je bila v časovni stiski in zato pri uveljavljanju te pravice ni ravnala z zadostno skrbnostjo.

SOD postopka prodaje 28,65-odstotnega deleža v družbi Splošna plovba, ki ga je izvedla skupaj s KAD, ni izvedla učinkovito. SOD pred začetkom postopka prodaje ni pridobila zadostnih in ustreznih podlag za odločanje v postopku prodaje. Predmeta prodaje ni poznala v zadostni meri, saj ni pridobila ustrezne ocene vrednosti deleža, ni izvedla skrbnega pregleda, vpogleda v knjige in spise ali predlagala izvedbe posebne revizije družbe Splošna plovba, da bi pridobila informacije o dejanskem premoženjskem stanju in poslovanju te družbe. Razmer na svetovnem ladijskem trgu SOD ni spremljala, za določitev prodajnih pogojev in višine prodajnega deleža pa ni izdelala analiz.

SOD je postopek prodaje vodila tako, da je znotraj omejenega števila ponudnikov z nadgrajevanjem postopka iztržila za 49 odstotkov višjo ceno od njihovih prvotnih ponudb. Kljub temu ocenjujemo, da ni zagotovila pogojev za doseganje najvišje prodajne cene, ker ni bila aktivna pri iskanju potencialnih kupcev ter pri njihovem obveščanju, z odločitvijo za prodajo zgolj 29,65-odstotnega deleža skupaj s KAD pa je, ob upoštevanju obveznosti prevzema poročstva, omejila konkurenco med ponudniki predvsem na dva, ki bi lahko postala večinska lastnika. Z oblikovanjem pogojev za udeležbo na dražbi je vplivala na to, da so ponudniki vnaprej omejili ceno, do katere so nameravali licitirati.

SOD ni zagotovila preglednosti postopka prodaje, ker javnega vabila ni objavila v tujih časopisih, izvedla je več faz postopka in med postopkom spreminjala pogoje, predmet in metodo prodaje, česar ni javno objavila. SOD za izvedbo postopka prodaje ni sprejela posameznega programa prodaje, v katerem bi vnaprej določila cilje in metodo prodaje. Pri oblikovanju javnega vabila ni natančno določila prodajnih

pogojev (lastnosti ponudnikov, zavez za kupce in kriterijev za izbor), določil dogovora s kupcem pa ni oblikovala na način, ki bi zagotavljal izpolnitev zavez kupca v zvezi z investicijami v družbo Splošna plovba, sedežem in njeno kadrovsko politiko. V postopku prodaje SOD ni zagotovila enakopravnega obravnavanja ponudnikov, ker ni zagotovila enakovredne obveščenosti potencialnih ponudnikov o predmetu prodaje. Tako izveden postopek prodaje ni bil v skladu z določili ZJF in z določili Uredbe o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin.

Organi SOD pri neodplačni pridobitvi, nakupu in prodaji niso ravnali učinkovito. NO SOD ni opravljal nadzorne funkcije, ker se je s podatki o neodplačni pridobitvi in prodaji deležev v družbi Splošna plovba zgolj seznanil, z nakupom deleža pa ni bil seznanjen. UO SOD ni obravnaval in ni podal soglasja k uveljavitvi predkupne pravice. Soglasje k prodaji in potrditev minimalne cene je podal pred zaključkom prodajnega postopka brez informacij o vseh aktivnostih SOD v postopku prodaje in o končnih pogojih prodaje, doseženi prodajni ceni in vsebini sklenjenih pogodb. Vodstvo SOD glede nakupa, neodplačne pridobitve in prodaje ni sprejemalo odločitev, saj se v tem času ni sestajalo. NalO SOD ni izvajal nadzora nad postopkom nakupa poslovnega deleža, ker je bil z nakupom seznanjen naknadno; tudi postopka prodaje ni nadzoroval, saj ni bil seznanjen s popolnimi informacijami o pogojih prodaje in z vsebino poslov, povezanih s prodajo deležev družbe Splošna plovba.

SOD je kapitalsko naložbo v delež družbe Splošna plovba uvrstila med netržne kapitalske naložbe, vendar je ohranila 19,8-odstotni delež v tej družbi; s tem ni uresničevala ciljev, določenih s sklepom Vlade RS o neodplačnem prenosu deleža, in ni uresničevala ciljev iz sklepa Vlade RS o umiku iz gospodarstva za prodajo netržnih naložb. Zaradi načina vodenja postopka prodaje SOD tudi ni uresničevala cilja o maksimiranju prodajne vrednosti in ni upoštevala predlaganih načinov prodaje za netržne naložbe, določenih v sklepu Vlade RS o umiku iz gospodarstva.

Kljub temu, da je konec leta 2008 SOD izkazala terjatve do države za plačila odškodnin po določilih ZSPOZ, preostalega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba ni prodala in s tem ni zagotovila izvajanja ciljev iz poslovno-finančnega načrta za leto 2008. Kljub izkazanemu interesu potencialnega ponudnika za nakup deleža družbe Splošna plovba v letu 2008 SOD ni preučila ponujene cene za preostali poslovni delež v družbi Splošna plovba ali izvedla ponovne cenitve, zato ni zagotovila najboljših možnih pogojev prodaje tega deleža.

3.4 Ocena smotrnosti ravnanja KAD pri nakupu in pri prodaji deleža

KAD in SOD sta sodelovali pri uveljavitvi predkupne pravice za delež družbe Splošna plovba pri Banki Koper v letu 2006 in si s tem pred odločanjem o načinu prodaje zagotovili večinski delež družbe Splošna plovba in možnost doseganja večjega kapitalskega dobička pri prodaji kupljenega deleža.

Pri odločanju o uveljavitvi predkupne pravice za 5,25-odstotni delež Splošne plovbe KAD ni ravnala učinkovito, ker ni uporabila ustreznih podlag. Nakup nove kapitalske naložbe ni bil v skladu s poslovno-finančnim načrtom KAD za leto 2006, v katerem je predvidela zmanjševanje netržnih kapitalskih naložb in povečevanje deleža v pomembnejših tržnih naložbah.

KAD postopka prodaje enoodstotnega deleža družbe Splošna plovba, ki ga je v imenu in za račun Prvega pokojninskega sklada izvedla skupaj s SOD, ni izvedla učinkovito. KAD pred začetkom postopka prodaje ni pridobila zadostnih in ustreznih podlag za odločanje v postopku prodaje. Predmeta prodaje ni poznala v zadostni meri, ker ni pridobila ustrezne ocene vrednosti deleža ter ni izvedla skrbnega pregleda, vpogleda v knjige in spise ali predlagala izvedbe posebne revizije družbe Splošna plovba, da bi pridobila informacije o premoženjskem stanju in poslovanju te družbe. KAD razmer na svetovnem ladijskem trgu ni spremljala, za določitev prodajnih pogojev in višine prodajanega deleža pa ni izdelala analiz.

KAD je postopek prodaje vodila tako, da je znotraj omejenega števila ponudnikov z nadgrajevanjem postopka iztržila za 49 odstotkov višjo ceno od njihovih prvotnih ponudb. Kljub temu ocenjujemo, da ni zagotovila pogojev za doseganje najvišje prodajne cene, ker ni bila aktivna pri iskanju potencialnih kupcev ter pri njihovem obveščanju, z odločitvijo za prodajo zgolj 29,65-odstotnega deleža skupaj s SOD pa je, ob upoštevanju obveznosti prevzema poročstva, omejila konkurenco med ponudniki predvsem na dva, ki bi lahko postala večinska lastnika. Z oblikovanjem pogojev za udeležbo na dražbi je vplivala na to, da so ponudniki vnaprej omejili ceno, do katere so nameravali licitirati.

KAD ni zagotovila preglednosti postopka prodaje, ker javnega vabila ni objavila v tujih časopisih, izvedla je več faz postopka in med postopkom spreminjala pogoje, predmet in metodo prodaje, česar ni javno objavila. KAD za izvedbo postopka prodaje ni sprejela posameznega programa prodaje, v katerem bi vnaprej določila cilje in metodo prodaje. Pri oblikovanju javnega vabila ni natančno določila prodajnih pogojev (lastnosti ponudnikov, zavez za kupce in kriterijev za izbor), določil dogovora s kupcem pa ni oblikovala na način, ki bi zagotavljal izpolnitev zavez kupca v zvezi z investicijami v družbo Splošna plovba, sedežem in njeno kadrovsko politiko. V postopku prodaje KAD ni zagotovila enakopravnega obravnavanja ponudnikov, ker ni zagotovila enakovredne obveščenosti potencialnih ponudnikov o predmetu prodaje.

Organi KAD pri nakupu in prodaji niso ravnali učinkovito. NS KAD ni podal soglasja k sklenitvi nakupne, prodajne in opcijske pogodbe. Uprava KAD ni sprejela odločitve v zvezi s postopkom prodaje deleža družbe Splošna plovba in se je o že izvedenih aktivnostih le seznanjala ter ni zagotovila izvajanja posvetovalne funkcije kolegijev uprave KAD. NALO KAD ni izvajal posvetovalne funkcije, ker ni sprejemal odločitev v zvezi s prodajo deleža družbe Splošna plovba in upravi KAD ni podal predlogov.

KAD je kapitalsko naložbo v delež družbe Splošna plovba uvrstila med netržne kapitalne naložbe, vendar je ohranila 5,25-odstotni delež te družbe; s tem ni uresničevala ciljev, določenih v sklepu Vlade RS o umiku iz gospodarstva za prodajo netržnih naložb. Zaradi načina vodenja postopka prodaje KAD tudi ni uresničevala cilja o maksimiranju prodajne vrednosti in ni upoštevala predlaganih načinov prodaje za netržne naložbe, določenih v sklepu Vlade RS o umiku iz gospodarstva.

KAD do konca leta 2008 ni spremljala izvajanja zavez kupca iz dogovora. Pri iskanju najboljših možnih pogojev prodaje preostalega poslovnega deleža v družbi Splošna plovba pa kljub izraženemu interesu potencialnega ponudnika v letu 2007 in v letu 2008 ni preučila ponujene cene in ni izvedla ponovne cenoitve deleža.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Ministrstvo za finance mora v roku 75 dni, *Vlada Republike Slovenije* pa v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo, ker so bile pri revidiranju poslovanja pri neodplačnem prenosu, nakupu in prodaji kapitalne naložbe v delež družbe Splošna plovba ugotovljene nepravilnosti in nesmotrnosti.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotrnosti, ki so bile ugotovljene z revizijo in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Ministrstvo za finance mora v odzivnem poročilu predložiti dokazila o izvedbi naslednjih aktivnosti:

- priprava predloga oziroma dopolnitev določil ZSOS z natančno opredelitvijo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, iz katerih bo jasno razvidno, da SOD pri izvajanju določil ZSPOZ posluje v imenu in za račun Republike Slovenije ter da se premoženje Republike Slovenije (za izvajanje določil ZSPOZ) ne prenese na SOD v last, temveč le v upravljanje, ter posredovanje tega predloga v obravnavo na Vlado RS;
- izdaja začasnega navodila o načinu računovodskega evidentiranja poslov, premoženja in obveznosti za račun Republike Slovenije v letu 2010 v proračunu Republike Slovenije in na SOD in drugih pravnih oseb, ki izvajajo posle za tuj račun in morajo izkazovati prejeta premoženja zgolj zunajbilančno, ter izdelavo načrta aktivnosti z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami za implementacijo vsebine tega navodila v splošnih predpisih.

Vlada RS mora v odzivnem poročilu predložiti dokazila o izvedbi:

- obravnave predloga dopolnitev določil ZSOS z natančno opredelitvijo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, iz katerih bo jasno razvidno, da SOD pri izvajanju določil ZSPOZ posluje v imenu in za račun Republike Slovenije ter da se premoženje Republike Slovenije (za namen izvajanja določil ZSPOZ) ne prenese na SOD v last, temveč le v upravljanje, ter posredovanje predloga sprememb zakona v Državni zbor RS.

Zahtevani popravljalni ukrepi bodo vplivali tudi na prihodnje poslovanje SOD, saj bo iz navedene določbe jasno razvidno, da je pri poslovanju za račun Republike Slovenije dolžna uporabljati predpise, ki veljajo za prodajo kapitalskih naložb države, neposredno in ne le smiselno, kot to določa njen statut. Ker lahko

opcijsko pravico SOD in KAD izkoristita do konca leta 2012, smo revidirancema SOD in KAD podali le priporočila.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja³³³. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Ministrstvo za finance ali Vlada RS krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

³³³ Tretja točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

5. PRIPOROČILA

5.1 Priporočila za SOD

Računsko sodišče *Slovenski odškodninski družbi* priporoča, naj:

- dopolni Pravilnik o postopkih prodaje kapitalskih naložb na način, da:
 - podrobneje opredeli metode prodaje kapitalskih naložb in kriterije za izbiro posamezne metode, način vodenja postopka, pripravljalna dejanja, način aktivnega iskanja potencialnih kupcev ter preverjanja interesa za nakup in način obveščanja potencialnih ponudnikov – točka 2.3.2.3;
 - bodo določila, ki se nanašajo na pripravljalna dejanja, nadzor in vodenje postopka veljala tudi za vse posle, povezane s pridobitvami kapitalskih naložb in s sklepanjem ali uveljavljanjem opcijskih upravičenj – točka 2.3.2.3;
 - podrobneje določi podlage, ki jih mora direktor SOD predložiti UO SOD za sprejem odločitve o predhodnem soglasju – točka 2.3.2.5.1.
- opredeli postopek pri sprejemanju novih internih aktov ali novih sklepov organov tako, da bodo zagotavljali natančno opredelitev sprememb in razveljavitev starih aktov – točka 2.2.1;
- redno preverja tržne možnosti za prodajo preostalega deleža in oceni smotrnost uveljavitve prodajne opcije v primerjavi s prodajo tega deleža na trgu – točka 2.3.3.3.

5.2 Priporočila za KAD

Računsko sodišče *Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja* priporoča, naj:

- prične postopke za dopolnitev 2. točke prvega odstavka 22. člena statuta tako, da bo obveznost podaje soglasja NS KAD nad zneskom, ki ga določi skupščina KAD, veljala za sklenitev vseh pravnih poslov, povezanih s kapitalskimi naložbami KAD – točka 2.3.2.5.2.a;
- dopolni Navodilo o postopku prodaje kapitalskih naložb, tako da:
 - bodo pripravljalna dejanja obsegala tudi izvedbo skrbnega pregleda ali druge načine pridobivanja informacij o prodajani družbi;
 - bodo določila, ki se nanašajo na pripravljalna dejanja, nadzor in vodenje postopka, veljala tudi za vse posle, povezane s pridobitvami kapitalskih naložb in s sklepanjem ali uveljavljanjem opcijskih upravičenj – točka 2.3.2.3;
- redno preverja tržne možnosti za prodajo preostalega deleža in oceni smotrnost uveljavitve prodajne opcije v primerjavi s prodajo tega deleža na trgu – točka 2.3.3.3.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1206-6/2008/106
Ljubljana, 30. avgusta 2010

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Priloge: 5

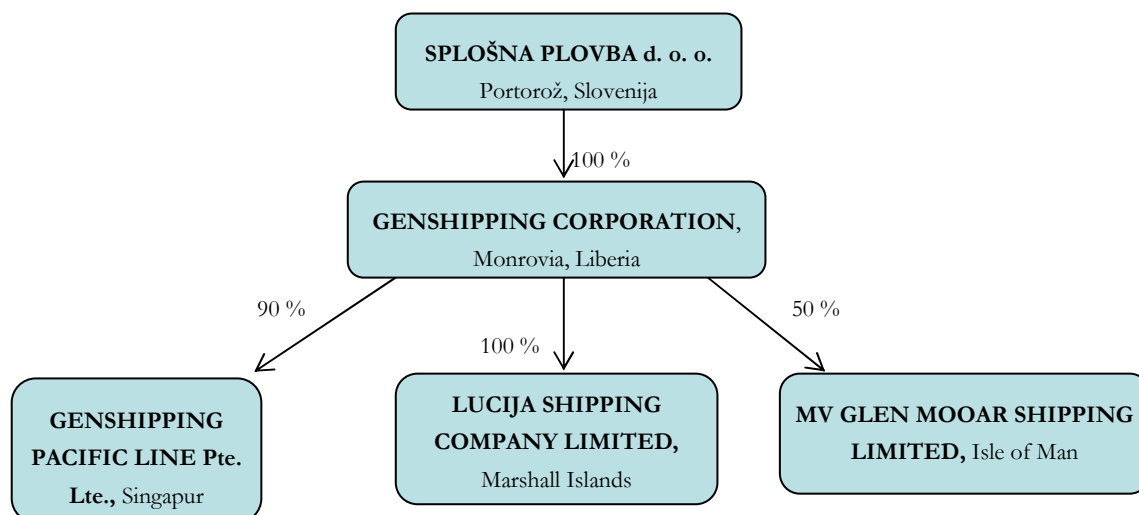
Poslano:

1. Vladi Republike Slovenije, priporočeno s povratnico;
2. Ministrstvu za finance, priporočeno s povratnico;
3. Slovenski odškodninski družbi, d. d., priporočeno;
4. Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., priporočeno;
5. Janezu Janši, priporočeno;
6. dr. Andreju Bajuku, priporočeno;
7. Goranu Bizjaku, priporočeno;
8. Tomažu Toplaku, priporočeno;
9. Kaji Špiler, priporočeno;
10. mag. Marku Pogačniku, priporočeno;
11. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
12. Vrhovnemu državnemu tožilstvu, Skupini državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala, priporočeno;
13. arhivu, tu.

6. PRILOGE

PRILOGA 1

Slika 4: Skupina Splošna plovba

Vir: Letno poročilo družbe Splošna plovba za leto 2008 (lastniška struktura se znotraj skupine Splošna plovba v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni spreminjala)

Tabela 4: Vrednost sredstev, kapitala, dolga in višina prihodkov in čistega poslovnega izida za skupino Splošna plovba

v tisoč evrih³³⁴

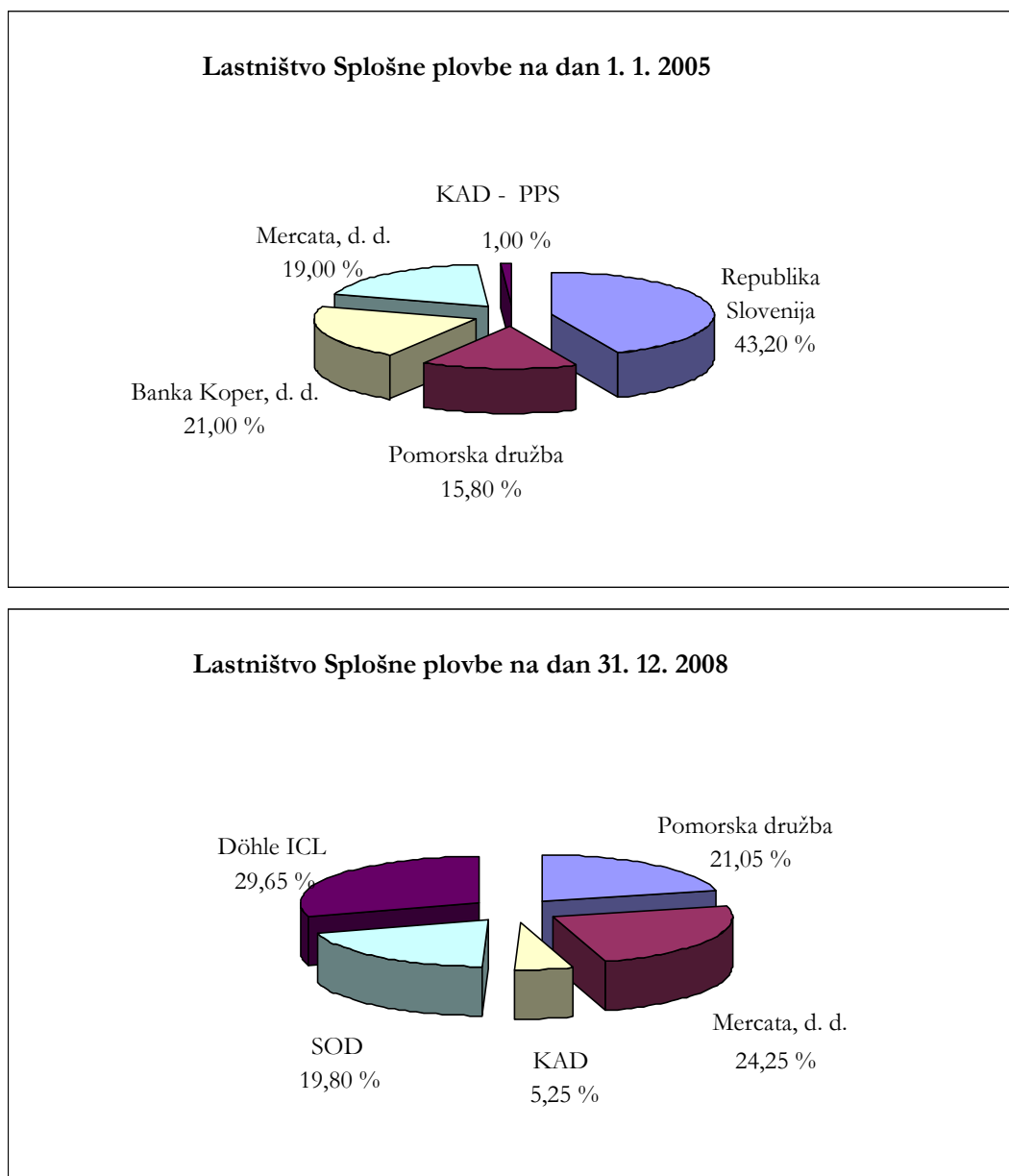
Postavka	Stanje na dan	
	31. 12. 2005	31. 12. 2008
Sredstva skupaj	134.318	318.686
Kapital	47.726	147.254
Dolg	82.375	166.871
Postavka	Za obdobje	
	Od 1. 1. do 31. 12. 2005	Od 1. 1. do 31. 12. 2008
Prihodki	117.602	214.099
Čisti poslovni izid	27.967	62.036

Vir: konsolidirana letna poročila skupine Splošna plovba za leti 2005 in 2008

³³⁴ Podatki v evrih v letnih poročilih niso razvidni.

PRILOGA 2

Slika 5: Lastniška struktura družbe Splošna plovba na dan 1. 1. 2005 in na dan 31. 12. 2008.

Vir: podatki iz letnih poročil družbe Splošna plovba za leti 2005 in 2008

PRILOGA 3

Tabela 5: Spremembe lastniške strukture družbe Splošna plovba v obdobju od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2008

Družbenik	Na dan 7. 6. 2006		Na dan 15. 6. 2006		Na dan 10. 7. 2007		Od 11. 7. 2007	
	Pred prenosom deleža Republike Slovenije na SOD 8. 6. 2006		Po prenosu in pred nakupom deleža od Banke Koper na dan 16. 6. 2006		Po nakupu deleža od Banke Koper (plačilo kupca na dan 11. 7. 2007)		Po prodaji deleža SOD in KAD	
	Delež v odstotkih	Družbenik skupaj	Delež v odstotkih	Družbenik skupaj	Delež v odstotkih	Družbenik skupaj	Delež v odstotkih	Družbenik skupaj
Republika Slovenija	43,20	43,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pomorska družba	15,80	15,80	15,80	15,80	15,80	21,05	15,80	21,05
Pomorska družba	0,00		0,00		5,25		5,25	
Banka Koper	21,00	21,00	21,00	21,00	0,00	0,00	0,00	
Mercata	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	24,25	19,00	24,25
Mercata	0,00		0,00		5,25		5,25	
KAD (PPS)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	6,25	0,00	5,25
KAD	0,00		0,00		5,25		5,25	
SOD	0,00	0,00	43,20	43,20	43,20	48,45	19,80	19,80
SOD	0,00		0,00		5,25		0,00	
Döhle ICL	0,00		0,00		0,00		1,00	
Döhle ICL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,40	29,65
Döhle ICL	0,00		0,00		0,00		5,25	
Skupaj	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Vir: letna poročila skupine Splošna plovba za leta 2005, 2006 in 2007

PRILOGA 4

Posamezne aktivnosti Vlade RS in Ministrstva za finance pred letom 2005, ki so bile povezane s programom prestrukturiranja in na njegovi podlagi dodeljenim poroštvom Republike Slovenije družbi Splošna plovba.

Na podlagi določil Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah³³⁵ in programa prestrukturiranja je Vlada RS sprejela sklep³³⁶, s katerim je družbi Splošna plovba dodelila 80-odstotno poroštvo na glavnico dolga v vrednosti 4.709.852 tisoč tolarjev (19.653.864 evrov) za obveznosti družbe Splošna plovba do Banke Koper, kar znaša 3.767.881 tisoč tolarjev³³⁷ (15.723.088 evrov). Republika Slovenija je 15. 7. 2004 z Banko Koper sklenila poroštvno pogodbo in se zavezala, da Banki Koper na njen prvi pisni poziv plača vse zapadle zneske glavnice, obresti in stroške po posojilni pogodbi, ki jih družba Splošna plovba kot dolžnik ne bi plačala v roku in pod pogoji, določenimi v pogodbi.

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

³³⁵ Uradni list RS, št. 110/02.

³³⁶ Sklep Vlade RS št. 446-02/2001-10, z dne 24. 7. 2003.

³³⁷ Moratorij na vračilo glavnice je bil do 31. 3. 2004. Posojilo zapade v dvajsetih polletnih obrokih: prvi obrok je zapadel v plačilo 30. 9. 2004, zadnji pa 31. 3. 2014. Obrestna mera od 30. 6. 2002 znaša TOM + 0 odstotkov do TOM + 1,237 odstotka letno. Preostali del kredita v višini 20 odstotkov je zavarovan z obstoječo hipoteko.

³³⁸ [Redacted]

³³⁹ V juliju 2007 je poroštvo Republike Slovenije prenehalo, nadomestila ga je nepreklicna bančna garancija na prvi poziv banke Deutsche Bank AG, ki jo je Banki Koper izročila družba Döhle ICL.

• [REDACTED]

- [REDACTED]

- [REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

Na podlagi podatkov iz letnih poročil skupine Splošna plovba smo ugotovili stanje flote, ki je predstavljeno v tabeli 6³⁴¹.

Tabela 6: Flota, s katero so opravljale prevoze družbe v skupini Splošna plovba od leta 2004 do leta 2007

Lastnik ladijske flote	Število ladij na dan			
	31. 12. 2004	31. 12. 2005	31. 12. 2006	31. 12. 2007
Genshipping Corporation, Monrovia, Liberija	13	16	16	18
Genshipping Pacific Line	1	1	1	1
Lucija Shipping Company Limited	2	2	2	2
MV Glen Mooar Shipping Limited	1	1	1	1
SKUPAJ	17	20	20	22

Vir: letna poročila skupine Splošna plovba za leta 2004, 2005, 2006 in 2007.

[REDACTED]

340 [REDACTED]

341 [REDACTED]

342 [REDACTED]

343 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

344 [REDACTED]

345 [REDACTED]

346 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]

347

348

349

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

351

[REDACTED]

352

[REDACTED]

353

[REDACTED]

PRILOGA 5

Tabela 8: Izkušnje ponudnikov s področja ladjarstva, razlogi za oddajo ponudb in programi razvoja družbe Splošna plovba za nadaljnja štiri leta iz prvotnih ponudb in razgovorov s ponudniki

PONUDNIK	
Döhle ICL	Mercata
• ladjarsko podjetje: ima 350 ladij v upravljanju (100 lastnih, 80 v skupnem lastništvu, ostale v upravljanju) ter lastniške deleže v drugih družbah, vezanih na pomorski prevoz; • sodeluje z družbo Splošna plovba od leta 1978; • ponudbo je oddala, ker je želela povečati obseg prevozov razsutih tovorov v Sredozemlju, za kar je specializirana družba Splošna plovba; s sinergijami in izmenjavo sistemov z družbo Splošna plovba bi zagotovili izboljšanje kvalitete dela in napredek poslovanja ter učinkovitost storitev; • nadomeščanje ladij z novimi, takojšnja zagotovitev šestih ladij, ki bi jih Splošna plovba upravljala; • razvoj družbe Splošna plovba z vsemi oblikami ladij za razsute tovore z možnostjo diverzifikacije v področje kontejnerskih ladij, možnost gradnje nove kratko linijske ladijske povezave; • kontinuirano izobraževanje visoko kakovostnih slovenskih pomorščakov – najmanj 50 štipendij tehničnega in elektro profila, sodelovanje s pomorskimi šolami, povečanje števila zaposlenih na kopnem in na morju, pripravniški programi; • ohranitev sedeža, uprave ter strokovno tehničnega osebja v Sloveniji; • če bi drugi družbeniki soglašali, družba Splošna plovba najmanj štiri leta ne bi izplačevala dividend (uporaba finančnih zmognosti za investicije in razvoj poslovanja).	• opravlja dejavnost logistike in logistiki podpome dejavnosti; je 24,2-odstotni lastnik Splošne plovbe in je sestavni del skupine ACK, d. d., Koper (strateški holding), ki ima večino naložb v logističnih storitvah ter izvaja dejavnosti organizacije in izvedbe transporta z lastnimi trgovskimi ladjami ali s pomočjo najema ladje oziroma ladijskega prostora; storitve pomorske agencije in špedicije; • ponudbo je oddala, ker je želela družbo Splošna plovba usmeriti v linijske prevoze (ti dolgoročno zagotavljajo bolj stabilno poslovanje) in vrtni njeno poslovanje v Luko Koper, kar bi pozitivno vplivalo na pretok blaga v Sloveniji; odprtje novih linijskih plovb na severni Jadran; družbi bi ob morebitnem nakupu ustvarjali sinergijske učinke; • povečanje števila ladij – letni nakup do dve ladiji za potrebe proste plovbe (vsakih šest do devet mesecev); pomladitev flote na linijski dejavnosti – štiri ladje – ter dve novi ladji; postopna zamenjava obstoječih ladij v prosti plovbi z mlajšimi; na razgovoru se je strinjala z zavezo glede investicij v šest novih ladij in zavezo glede štipendiranja; • pomladitev kadra na ključnih pozicijah, ohranitev izkušenih starejših kadrov na svetovalnih pozicijah; vzpostavitev sistema štipendiranja domačih in tujih dijakov/studentov, karierni načrti, "coaching", motivacijski in stimulacijski sistemi.

Vir: prvotne ponudbe in programi razvoja družbe Splošna plovba za prihodnja štiri leta ter zabeležke razgovorov s ponudniki Döhle ICL, Mercata in [redacted]

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

